

Załącznik do uchwały Nr XXIV/297/2021

Rady Miasta Pruszcz Gdański

z dnia 17 lutego 2021 r.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Zamawiający:

Gmina Miejska Pruszcz Gdański

ul. Grunwaldzka 20
83-000 Pruszcz Gdański

Wykonawca:

„EU-CONSULT” Sp. z o.o.

ul. Toruńska 18c/d
80-747 Gdańsk

Pruszcz Gdański, 2020 r.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Metodologia opracowania Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020 - 2030	6
2.1.	Analiza desk research	6
2.2.	Badania CAWI.....	7
2.3.	Konsultacje społeczne – spotkania informacyjne połączone z warsztatami strategicznymi	7
3.	Diagnoza strategiczna miasta Pruszcz Gdański	9
3.1.	Społeczeństwo	9
3.1.1.	Struktura demograficzna	9
3.1.1.	Prognoza ludności Pruszcza Gdańskiego do 2030 r.....	11
3.1.2.	Sytuacja mieszkaniowa.....	12
3.2.	Gospodarka i rynek pracy	13
3.2.1.	Rynek pracy.....	13
3.2.2.	Lokalny sektor gospodarczy.....	16
3.2.3.	Organizacje pozarządowe.....	21
3.3.	Przestrzeń i środowisko	25
3.3.1.	Przestrzeń miasta	25
3.3.2.	Ochrona środowiska naturalnego.....	26
3.4.	Infrastruktura techniczna	29
3.4.1.	Infrastruktura sieciowa.....	29
3.4.1.	Systemy komunikacyjne i drogi.....	33
3.4.1.	Gospodarka komunalna.....	34
3.5.	Infrastruktura społeczna.....	35
3.5.1.	Opieka żłobkowa.....	35
3.5.2.	Edukacja.....	36
3.5.3.	Pomoc społeczna.....	39
3.5.4.	Zdrowie i bezpieczeństwo.....	40
3.5.5.	Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami	43
3.6.	Kultura, sport, rozrywka, turystyka.....	47
3.6.1.	Oferta kulturalna.....	47
3.6.2.	Sport.....	50
3.6.3.	Turystyka.....	52
3.7.	System zarządzania gminą.....	55
3.7.1.	Władze miasta	55
3.7.2.	Urzędy i inne instytucje publiczne w mieście	55
3.7.3.	Współpraca zagraniczna.....	55
3.7.4.	Finanse, realizacja działań.....	55
3.8.	Wnioski – podsumowanie analizy i diagnozy strategicznej.....	58
4.	Uwarunkowania rozwoju Miasta Pruszcz Gdański w województwie pomorskim	60
4.1.	Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	60
4.2.	Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030	62
4.3.	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030	65
4.4.	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2016 - 2025.....	65
5.	Diagnoza interesariuszy Miasta Pruszcz Gdański.....	67
5.1.	Metodologia	67
5.1.1.	Badanie ankietowe z mieszkańcami	67
5.1.2.	Badanie ankietowe z przedsiębiorcami.....	69
5.2.	Wyniki badania.....	70
5.2.1.	Badanie ankietowe z mieszkańcami	70

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

5.2.2.	Badanie ankietowe z przedsiębiorcami.....	84
5.3.	Wnioski.....	85
5.3.1.	Badanie ankietowe z mieszkańcami	85
5.3.2.	Badanie ankietowe z przedsiębiorcami.....	88
5.4.	Analiza SWOT.....	90
5.4.1.	Mocne strony/ szanse rozwojowe	90
5.4.2.	Słabe strony/ zagrożenia.....	96
5.4.3.	Podsumowanie –matryca SWOT	102
5.5.	Główne wyzwania i potrzeby rozwojowe miasta Pruszcz Gdański.....	107
6.	Misja Miasta Pruszcz Gdański	108
7.	Wizja Miasta Pruszcz Gdański w roku 2030	108
8.	Strategia rozwoju Miasta Pruszcz Gdański – cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki rozwoju, działania.....	109
8.1.	Cele strategiczne i operacyjne.....	109
8.2.	Priorytetowe kierunki działania samorządu.....	112
8.3.	Analiza WiP: ważności (istotności) i prawdopodobieństwa działań strategicznych..	115
9.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	122
9.1.	Założenia	122
9.2.	Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta Pruszcz Gdański....	124
9.2.1.	Zmiany w przestrzeni wynikające z celów rozwoju miasta do roku 2030	124
9.2.2.	Elementy sieci osadniczej.....	125
9.2.3.	Obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju gminy	125
9.2.4.	Lokalne powiązania infrastrukturalne.....	125
9.2.5.	Zielona infrastruktura.....	126
10.	System finansowania i wdrażania Strategii Rozwoju Miasta.....	127
10.1.	Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii	127
10.2.	Ramy finansowe i główne źródła finansowania.....	127
10.3.	Monitorowanie i ocena realizacji Strategii.....	127
10.3.1.	Zestaw mierników służących do monitorowania i oceny realizacji Strategii.....	128
10.4.	Struktura i harmonogram wdrażania Strategii	129
11.	Spis tabel i rysunków	130
12.	Załączniki.....	133
1.	Model graficzny struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	133
2.	Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji	133

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030 to dokument planistyczny określający ramy rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Przy opracowaniu nowej strategii wzięte zostały pod uwagę obowiązujące normy prawne, dane zastane, wyniki przeprowadzonych w ramach projektu badań ankietowych, zapisy unijnych i krajowych dokumentów strategicznych wyższego szczebla oraz lokalnych dokumentów planistycznych i strategicznych.

Rezultatem opracowania dokumentu są długookresowe wytyczne strategiczne dla rozwoju miasta Pruszcz Gdański oraz plan wdrożeń tych wytycznych. Cele sformułowane w strategii są: proste, konkretne i jednoznaczne, mierzalne (aby można było ocenić stopień realizacji celu), osiągalne i realistyczne, istotne oraz terminowe (określające horyzont czasowy ich osiągnięcia). W proces tworzenia strategii zostali zaangażowani m.in. przedstawiciele samorządu, organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, lokalni liderzy oraz przedstawiciele innych instytucji.

2. Metodologia opracowania Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020 - 2030

Prace nad opracowaniem Strategii, zgodnie z przyjętą metodyką badawczą, bazowały na:

2.1. Analiza desk research

Analiza danych zastanych stanowi metodę badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje **scalanie, przetwarzanie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł**. Analiza danych zastanych zapewni zdobycie informacji, które można otrzymać drogą analizy opracowań i ekspertyz.

Analizie poddane zostały m.in. następujące dokumenty:

1. Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański do 2010 roku” wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko Załącznik Nr 1 do uchwały Nr X/128 /2011 Rady Miasta Pruszcz Gdański z dnia 26 października 2011 r.;
2. Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018. Lata 2015-2016;
3. Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018. Lata 2017-2018;
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pruszcz Gdański;
5. Program Rozwoju Powiatu Gdańskiego do roku 2020+. Projekt, wykonawca: MONTA Monika Matusiak;
6. Program polityki zdrowotnej pn. Szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób od 55 roku życia w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański w latach 2018-2020;
7. Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 60 roku życia w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański;
8. Program pn. Szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób od 65 roku życia w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański;
9. Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2016-2018 realizowany w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański;
10. Program polityki zdrowotnej pn. Szczepienia profilaktyczne przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV realizowane w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański w latach 2019-2021;

11. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 dla miasta Pruszcz Gdański;
12. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 dla miasta Pruszcz Gdański;
13. Uchwała Rady Miasta Pruszcz Gdański nr XII/151/2019 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na rok 2020;
14. Uchwała Rady Miasta Pruszcz Gdański nr XI/135/2019 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2020-2029;
15. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;
16. Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030;
17. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

2.2. Badania CAWI

Badanie CAWI polega na umieszczeniu kwestionariusza na stronie internetowej tak, aby był dostępny z poziomu przeglądarki internetowej bądź na wysłaniu odnośnika do kwestionariusza drogą e-mailową do respondenta. W ramach niniejszego zamówienia Wykonawca zamierza wykorzystać obie ścieżki realizacji tego badania.

Populacja badana:

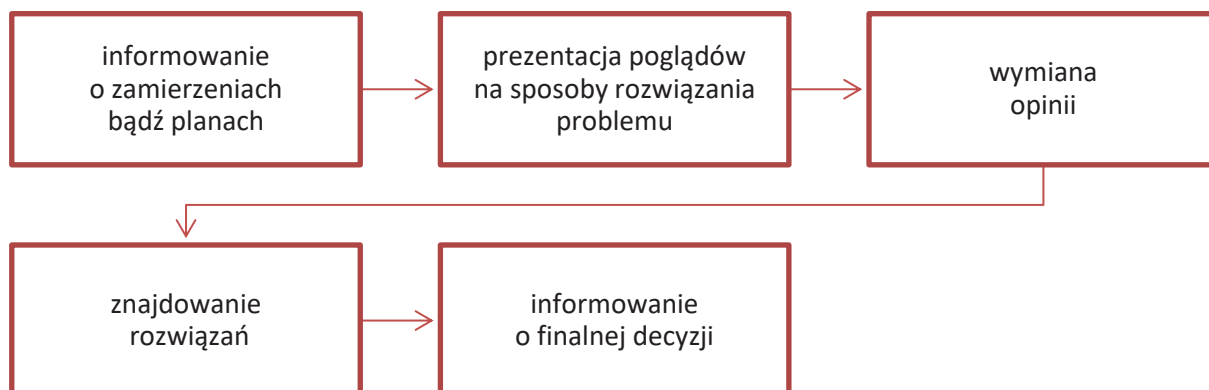
- Mieszkańcy Miasta Pruszcz Gdański.
 - Badanie zostało zrealizowane na próbie 501 mieszkańców Miasta (n = 501).
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie Miasta Pruszcz Gdański.
 - Badanie zostało zrealizowane na próbie 22 przedsiębiorców (n=22).

2.3. Konsultacje społeczne – spotkania informacyjne połączone z warsztatami strategicznymi

Konsultacje społeczne to sposób uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji itp. od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych przez administrację publiczną działań.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Proces konsultacji społecznych składa się z następujących etapów¹:

Wykonawca zorganizował 2 spotkania informacyjne połączone z warsztatami strategicznymi:

- Spotkanie dotyczące wizji i misji miasta Pruszcz Gdański;
- Spotkanie dotyczące celów strategicznych i operacyjnych oraz zadań strategicznych i operacyjnych miasta Pruszcz Gdański.

¹ <http://www.ngo.pl/x/340786>, [dostęp: 01.04.2014].

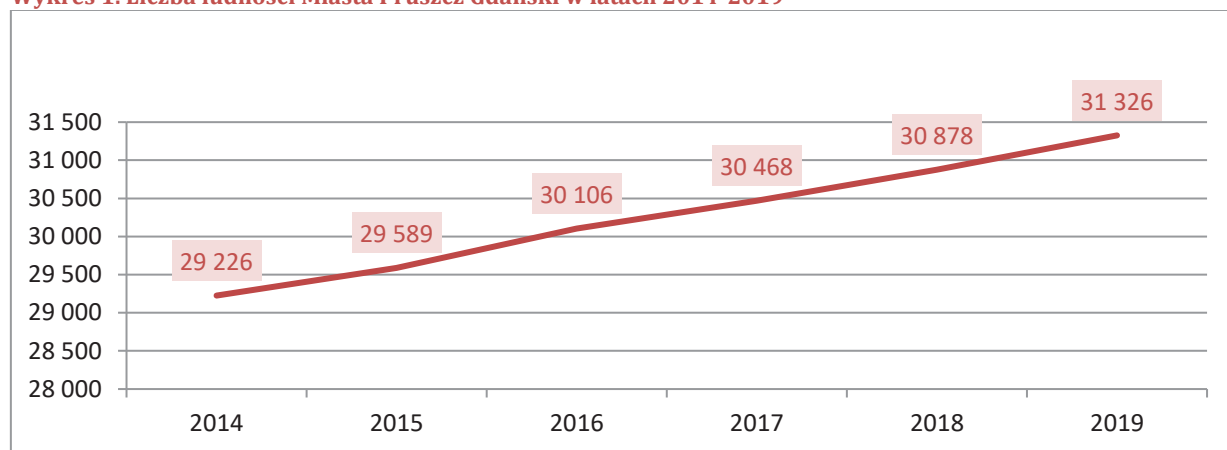
3. Diagnoza strategiczna miasta Pruszcz Gdański

3.1. Społeczeństwo

3.1.1. Struktura demograficzna

W strukturze demograficznej miasta rokrocznie odnotowuje się pozytywną tendencję wzrostową. W 2019 roku miasto Pruszcz Gdański, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, zamieszkiwane było przez 31 326 osób. Ponadto od 2014 r. zaobserwować można stały wzrost liczby mieszkańców miasta. W 2018 liczba mieszkańców miasta liczyła o 1 652 osoby więcej (o 5,6%), niż w roku 2014, natomiast w roku kolejnym (2019) – o 2100 osób więcej (7,1%).

Wykres 1. Liczba ludności Miasta Pruszcz Gdański w latach 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

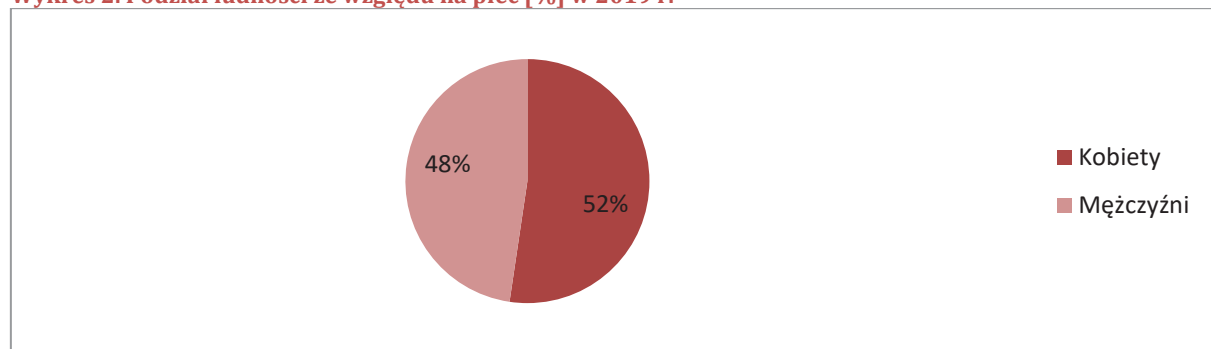
Każdego roku na przestrzeni lat 2014-2019 większość mieszkańców stanowiły kobiety – w 2019 roku było ich o blisko 10% więcej, niż mężczyzn.

Tabela 1. Ludność w podziale na płeć (2014-2019)

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	29 226	29 589	30 106	30 468	30 878	31 326
Kobiety	15 245	15 439	15 727	15 967	16 202	16 397
Mężczyźni	13 981	14 150	14 379	14 501	14 676	14 929

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Wykres 2. Podział ludności ze względu na płeć [%] w 2019 r.

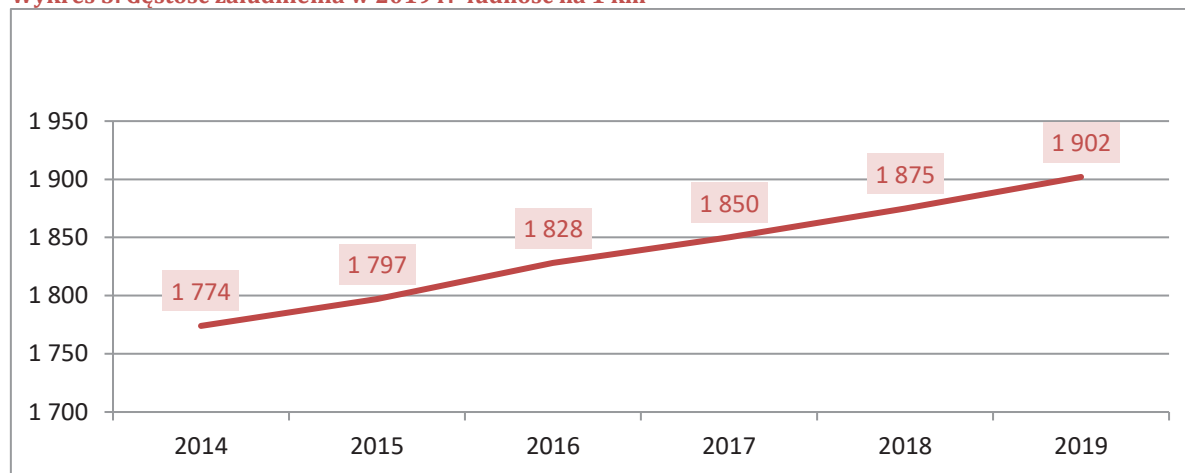

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wzrastająca liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego przekłada się na stale rosnącą gęstość zaludnienia miasta – w 2019 roku na 1 km² przypadało 1 902 mieszkańców, w porównaniu do roku 2014 stanowiąc wzrost o 128 osób.

Wykres 3. Gęstość zaludnienia w 2019 r.- ludność na 1 km²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Na pozytywne zmiany w obszarze struktury demograficznej miasta wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki, które rokrocznie świadczą o pozytywnej sytuacji w kontekście populacji Pruszcza Gdańskiego: dodatni przyrost naturalny oraz saldo migracji, świadczące o tym, że każdego roku w analizowanym okresie lat 2014-2019 liczba urodzeń przekraczała liczbę zgonów, zaś liczba zameldowań (napływ ludności) wyższa była od liczby wymeldowań (odpływ).

Tabela 2. Przyrost naturalny w Pruszczu Gdańskim w latach 2014-2019

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przyrost naturalny	141	161	183	200	200	171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Tabela 3. Saldo migracji

Jednostka	2016	2017	2018	2019
Saldo migracji wewnętrznych	395	143	239	296
Saldo migracji zagranicznych	14	15	8	1
Suma	409	158	247	297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

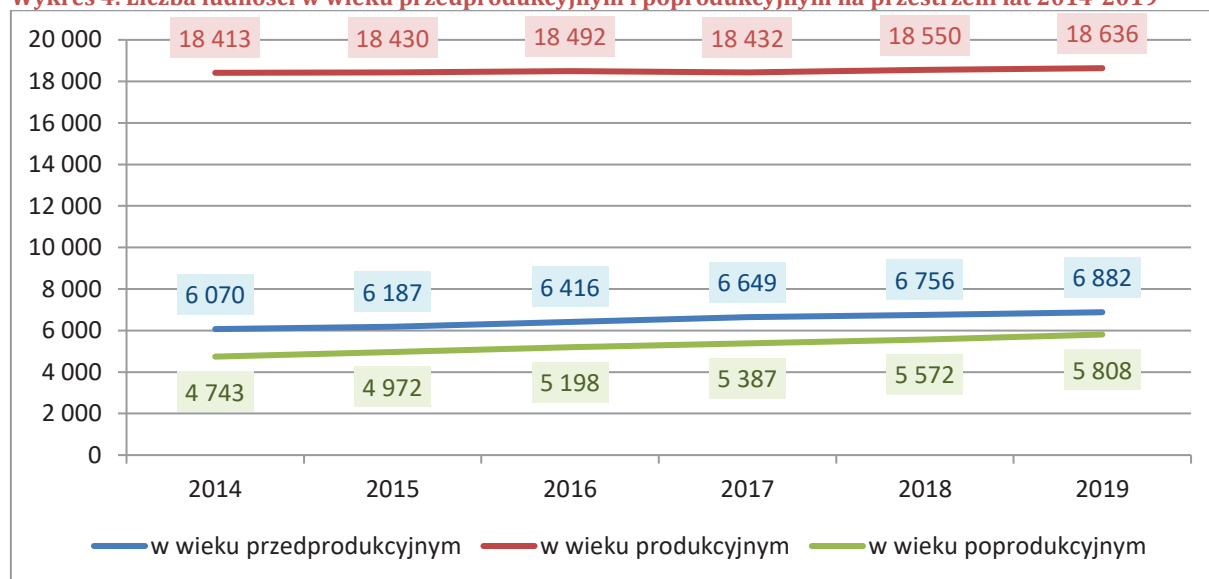
Za główne przyczyny pozytywnych procesów demograficznych odnotowanych na terenie Pruszcza Gdańskiego uznać należy konsekwentny rozwój miasta, realizowane inwestycje, atrakcyjną lokalizację, przynależność do Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, rozwiązania komunikacyjne oraz zwiększające się zatrudnienie i powstające nowe miejsca pracy.

Poddając analizie wyniki na przestrzeni lat 2014-2019 prognozuje się dalszy wzrost populacji miasta. Pozytywnej prognozy na dalsze lata należy dopatrywać się również w fakcie, iż w odróżnieniu od sytuacji odnotowanej na tle kraju (społeczeństwo starzejące się), ludność Pruszcza Gdańskiego stanowi młoda populacja, w której każdego roku liczba osób w wieku

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

przedprodukcyjnym przewyższa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym. Warto jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż rokrocznie wzrasta również liczba osób starszych, odzwierciedlając ogólnopolskie trendy demograficzne.

Wykres 4. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym na przestrzeni lat 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

3.1.2. Prognoza ludności Pruszcza Gdańskiego do 2030 r.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego -liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego w 2019 r. wynosiła 31.326 (pobyt stały i czasowy), a jej prognozowana liczba w kolejnych latach została oszacowana na podstawie dostępnych prognoz demograficznych, a także przesłanek dotyczących potencjału rozwojowego miasta².

Jak wynika z danych przekazanych przez Urząd Miasta w Pruszczu Gdańskim: „W perspektywie 10-letniej GUS przewiduje, że w 2030 roku miasto Pruszcz Gdański będzie liczyło ok. 35 tysięcy mieszkańców, w sytuacji gdy obecnie w mieście mieszka ok. 31 tysięcy osób. Prognoza ta została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014-2050 oraz Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014-2050”³.

„Przez ostatnie 10 lat czyli od 2010 roku do 2019 roku obserwuje się tendencję wzrostową. W analizowanym okresie roczny przyrost liczby mieszkańców mieścił się w przedziale od 237 do 526, co daje ogólny wzrost 3648 osób (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.). Na tak pozytywne kierunki rozwoju wpływ mają głównie dwa czynniki: przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dają one dodatni bilans w strukturze demograficznej miasta. Pośrednio, ogromne znaczenie ma również czynnik społeczny – w tym nade wszystko znaczący rozwój gospodarczy i przestrzenny miasta”⁴.

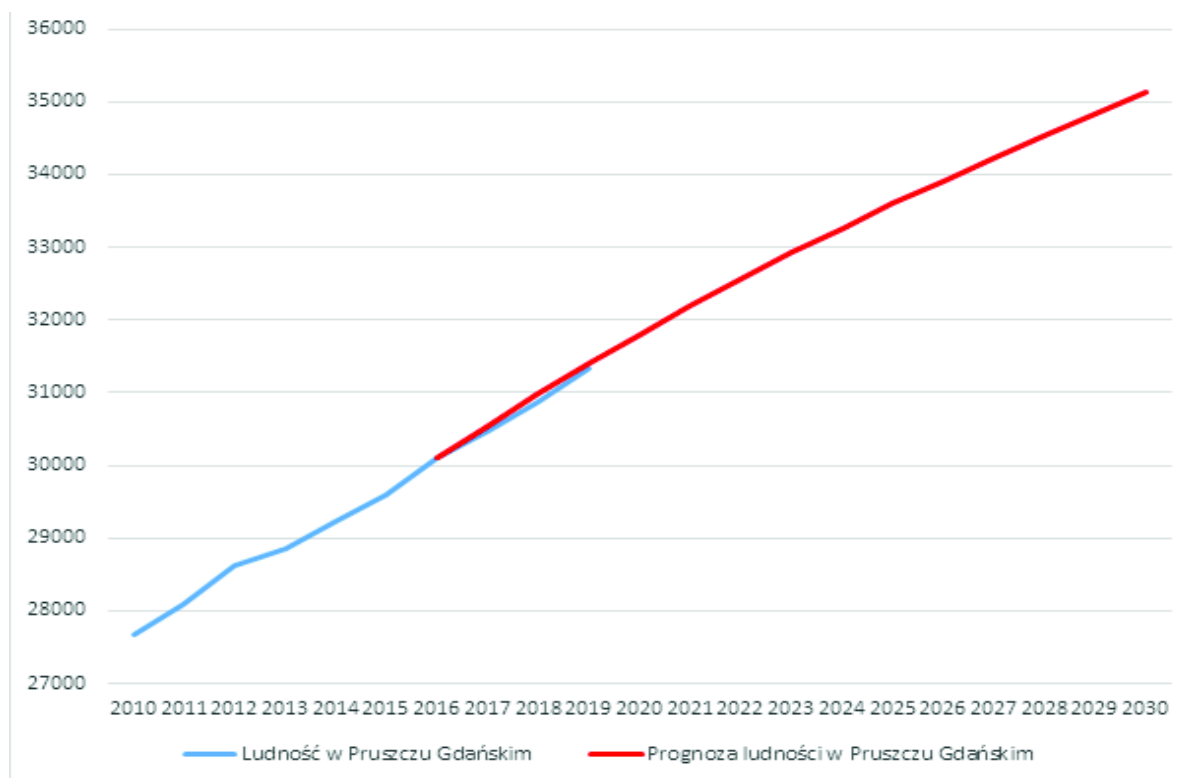
² UM Pruszcz Gdański.

³ Ibidem.

⁴ Ibidem.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 5. Prognoza ludności Pruszcza Gdańskiego do 2030 r. na tle ludności miasta do 2019 r.

Źródło: UM Pruszcz Gdański.

3.1.3. Sytuacja mieszkaniowa

Jednym z istotnych własnych zadań miasta jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych ludności zamieszkującej ten teren. W Pruszczu Gdańskim rozwijają się różnorodne formy budownictwa mieszkaniowego, odpowiadając na potrzeby w kontekście stale rosnącej populacji miasta.

Mieszkaniowy zasób gminy stanowi „lokale służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, stanowiące własność gminy lub jednoosobowych spółek gminnych, którym gmina powierzyła realizację zadania własnego w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego oraz lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów”⁵. Warto zwrócić uwagę, że od dnia 21.04.2019 r. ustawa o ochronie praw lokatorów uchyliła pojęcie lokalu socjalnego. Od tej pory każdy lokal z zasobu mieszkaniowego gminy może być oddany na czas określony w najem socjalny.

⁵ https://samorzad.infor.pl/temat_dnia/387217,Gospodarowanie-mieszkaniowym-zasobem-gminy.html

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Zgodnie z powyższą informacją zasoby mieszkaniowe miasta przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4 Mieszkaniowy zasób gminy oraz mieszkania TBS

Spółka	Zasób
Towarzystwo Budownictwa Społecznego – ABK Spółka z o.o. w Pruszczu Gdańskim	<ul style="list-style-type: none"> • 257 lokali mieszkalnych. • W roku 2019 przeprowadzono przetarg, w wyniku którego wyłoniono wykonawcę budowy nowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego (24 lokale mieszkalne). Nowy budynek powstanie na nieruchomości stanowiącej własność spółki położonej przy ul. Aliny w Pruszczu Gdańskim. • Nakłady poniesione w 2019 roku na remonty i utrzymanie bieżące: 239 054,40 zł. • Obowiązujące stawki czynszu w 2019 roku: 11,45 zł/m²
Zakład Nieruchomości Komunalnych w Pruszczu Gdańskim	<ul style="list-style-type: none"> • 619 lokali mieszkalnych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ 401 lokali w budynkach stanowiących w 100% własność Gminy, ○ 218 lokali komunalnych we wspólnotach. • Nakłady poniesione w 2019 roku na remonty: 843 850 zł. • Obowiązujące stawki czynszu w 2019 roku: 9,85 zł/m² (lokale mieszkalne), 2,37 zł/m² (lokale socjalne)

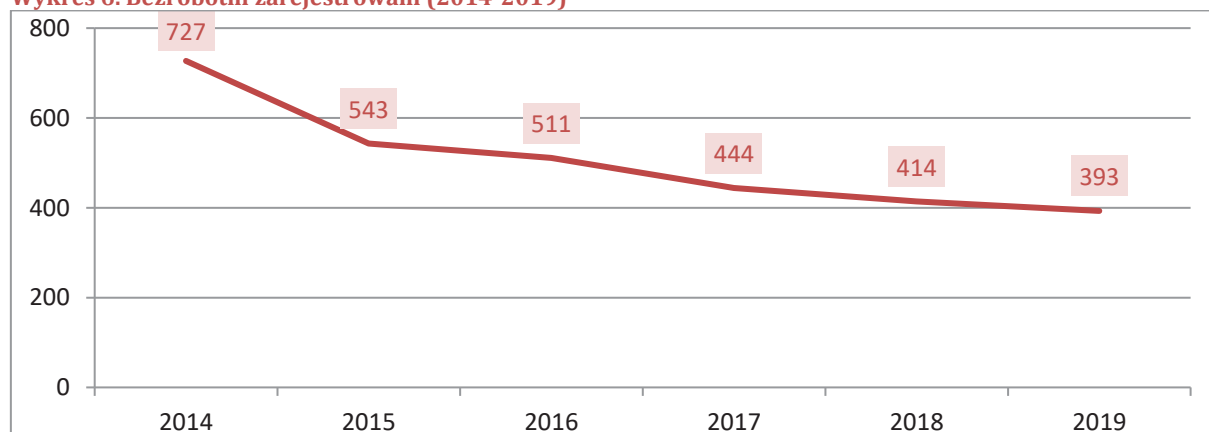
Źródło: Raport o stanie miasta Pruszcz Gdański za rok 2019. Stawki czynszu uległy zmianie z dniem 1.05.2019 r.

3.2. Gospodarka i rynek pracy

3.2.1. Rynek pracy

Analiza strefy gospodarczej Miasta Pruszcz Gdański pozwala na zaobserwowanie stałych, pozytywnych trendów w obszarze rynku pracy i bezrobocia na terenie miasta. Na przestrzeni lat 2014-2019 stale obserwowany jest spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. W roku 2019 liczba ta wynosiła zaledwie 393 osoby, stanowiąc spadek o 59% względem roku 2014, co pozwala na stwierdzenie, iż skala bezrobocia w Mieście Pruszcz Gdański jest niska.

Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani (2014-2019)

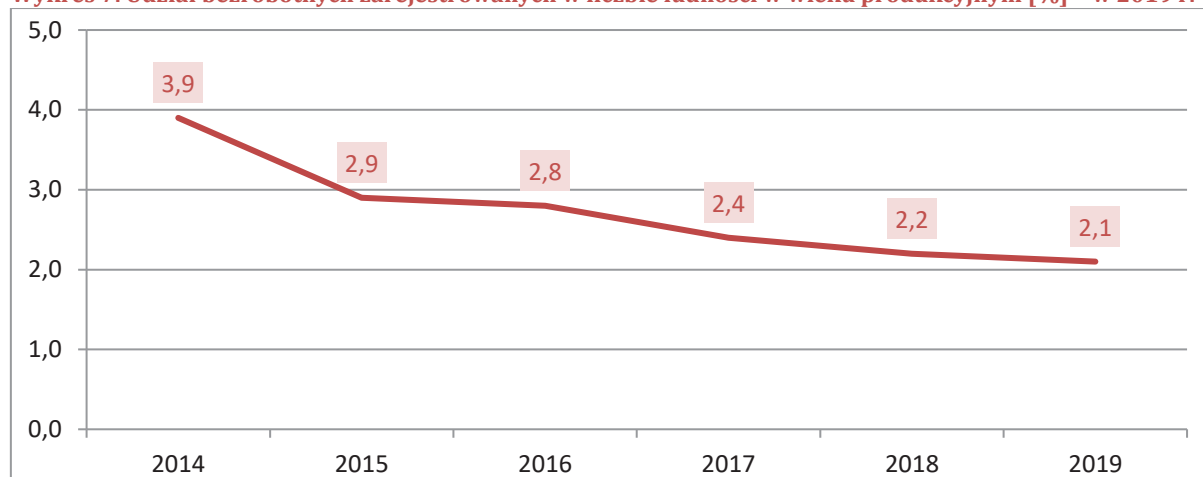

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wśród mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym osoby bezrobotne stanowiły 2,1%, co jest najniższą wartością odnotowaną na przestrzeni lat 2014-2019, gdzie odsetek ten w roku 2014 wynosił niemal 4%.

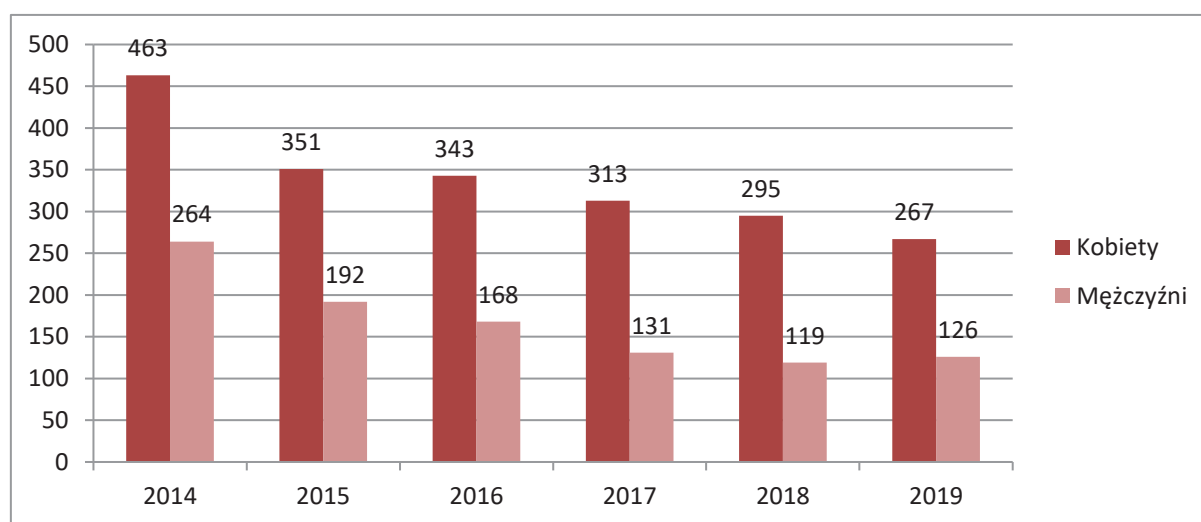
Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] – w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych niezmiennie dominują kobiety, co odzwierciedla trendy obserwowane w skali województwa pomorskiego oraz Polski. Powodów takiej sytuacji dopatrywać się należy w ogólnych trendach w tym zakresie, obserwowanych zarówno na poziomie miasta, jak i kraju, związanych z barierami instytucjonalnymi, utrudnionym dostępem do rynku pracy oraz częstym modelem rodzinnym, w którym kobieta pozostaje w domu bez zatrudnienia w celu opieki nad dzieckiem.

Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani w podziale na płeć (2014-2019)

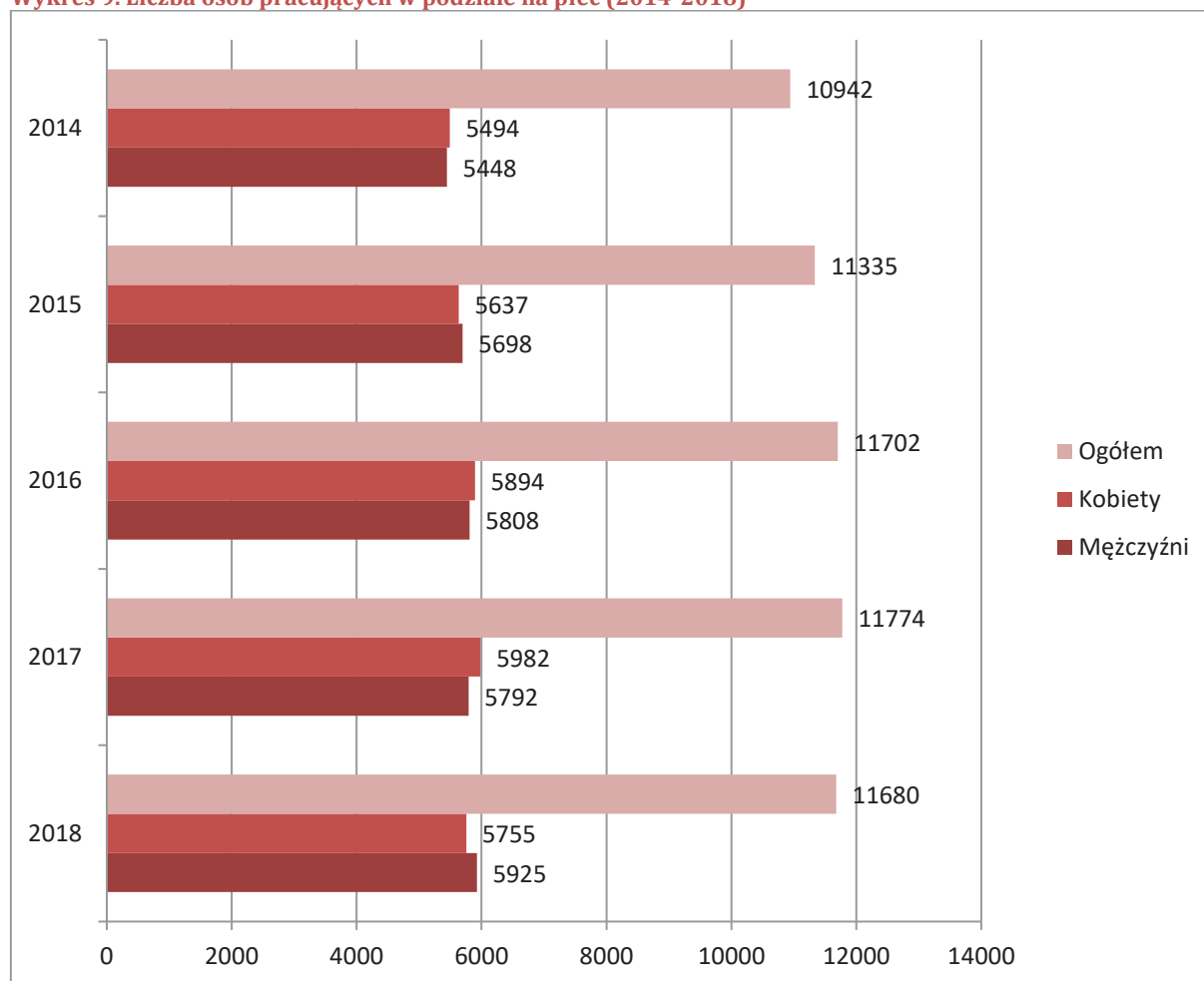

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Poza malejącym bezrobociem rejestrowanym w mieście Pruszcz Gdański obserwowany jest również stały wzrost liczby osób pracujących. W 2018 roku na terenie miasta odnotowano 11 680 osób pracujących, tj. o 738 osób więcej niż w roku 2014. Szczególnie istotny jest w tym kontekście fakt, iż każdego roku liczba pracujących kobiet oscyluje na porównywalnym poziomie, co liczba pracujących mężczyzn, przy czym w latach 2014, 2016 oraz 2017 liczba zatrudnionych kobiet przewyższała liczbę zatrudnionych mężczyzn.

Wykres 9. Liczba osób pracujących w podziale na płeć (2014-2018)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS (brak danych za 2019 r.)

3.2.2. Lokalny sektor gospodarczy

Władze miasta Pruszcz Gdański prowadziły kompleksowe działania na rzecz ożywienia gospodarczego miasta, które realizowane są w trybie ciągłym i ukierunkowane na utrzymanie istniejących oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Wśród efektywnych działań realizowanych stale od 2011 roku, które na przestrzeni lat przyczyniły się w znacznym stopniu do poprawy sytuacji gospodarczej Pruszcza Gdańskiego wskazać należy przede wszystkim następujące inicjatywy⁶:

- doskonalenie systemu zwolnień, ulg i zachęt podatkowych (podatki i opłaty lokalne), motywujących do inwestowania oraz tworzenia nowych miejsc pracy na terenie miasta,
- modernizacja infrastruktury technicznej w celu zwiększenia możliwości rozszerzania prowadzonej działalności gospodarczej oraz umożliwiającej uruchomienie nowych przedsięwzięć,
- rozbudowa infrastruktury technicznej, w szczególności na terenach przewidzianych pod działalność gospodarczą,
- rozwijanie sieci obiektów umożliwiających wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych Pruszcza Gdańskiego, wpływających na rozwój sektora usługowego i turystycznego (parkingi, ścieżki rowerowe),
- opracowanie oferty możliwości inwestycyjnych w zakresie produkcji i usług o profilu charakterystycznym dla gminy (podkreślanie potencjału logistyczno-magazynowego, turystycznego) oraz promowanie oferty inwestycyjnej miasta.

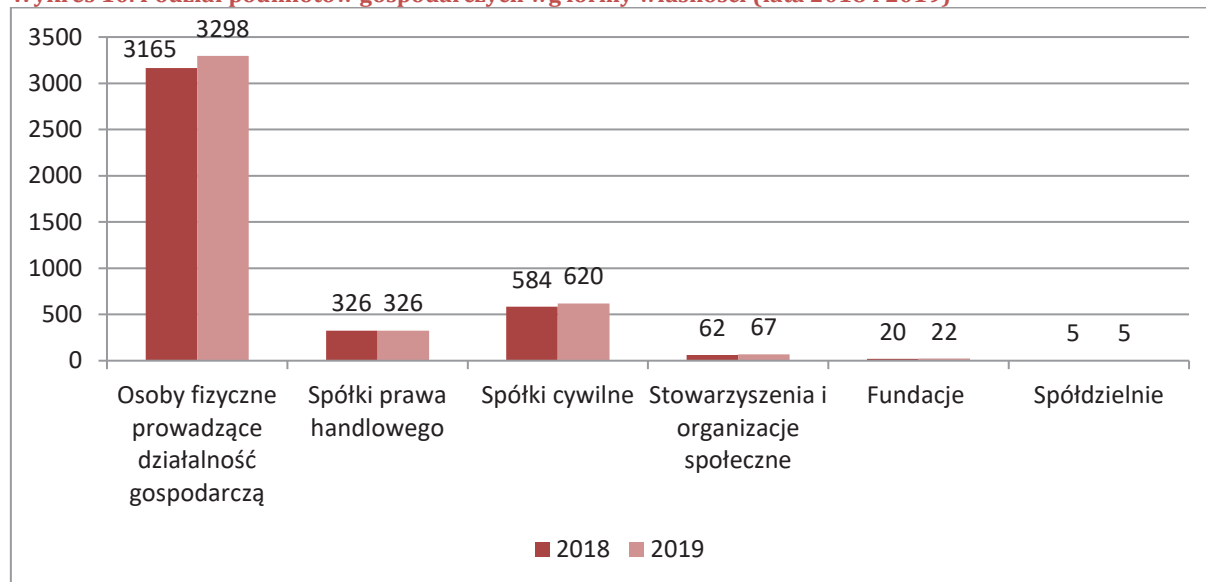
Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2018 roku na terenie miasta funkcjonowało 4 162 podmiotów gospodarczych. Natomiast w roku kolejnym funkcjonowało już 4 338 podmiotów, co stanowi wzrost o 172 podmioty (4%).

⁶ Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018, str. 26.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

W podziale na sektory własności, zdecydowanie dominującą formą są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (76% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych), następnym najliczniej reprezentowanym w mieście sektorem są spółki prawa handlowego (14%) oraz spółki cywilne (8%).

Wykres 10. Podział podmiotów gospodarczych wg formy własności (lata 2018 i 2019)

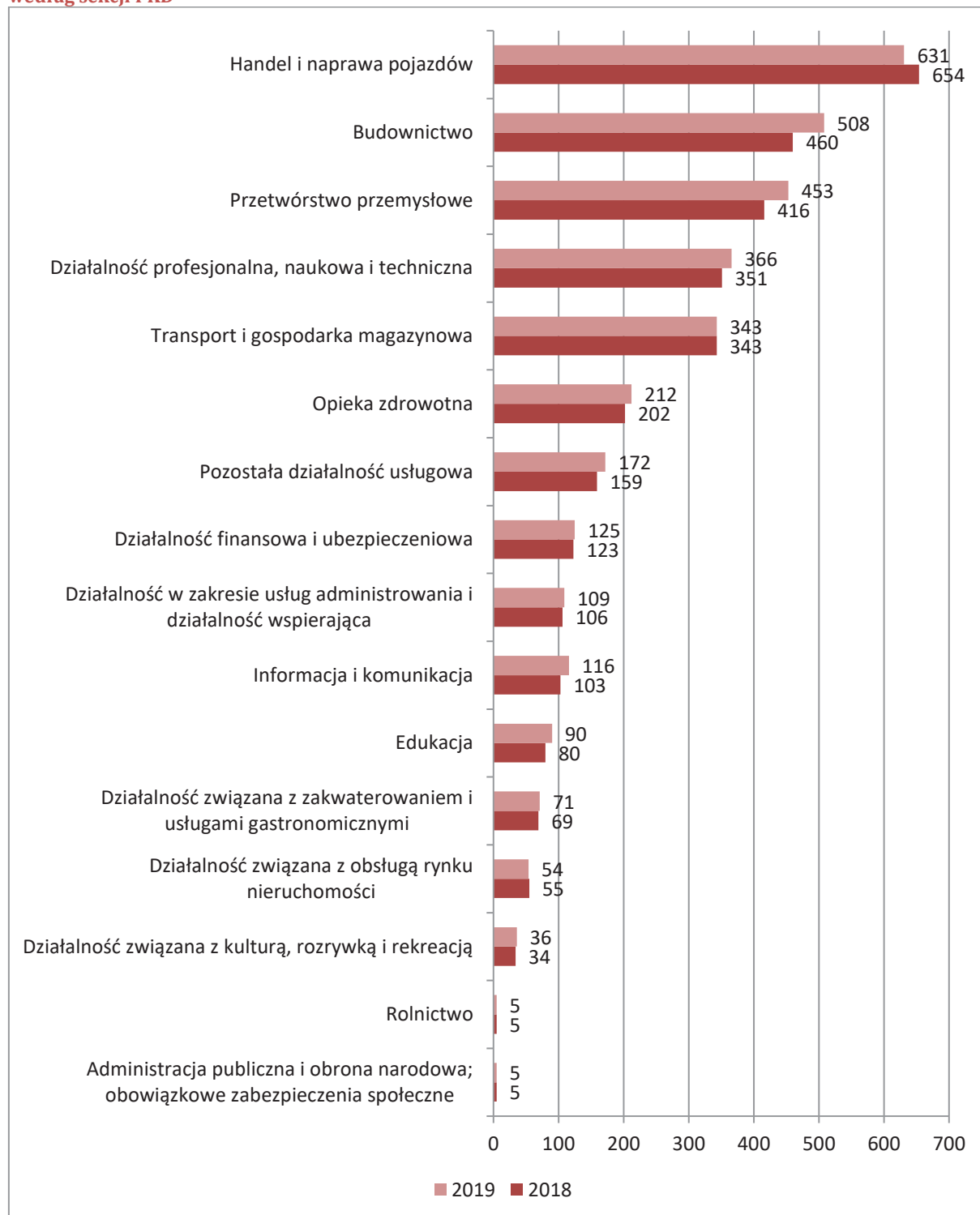
Źródło: Raport o stanie Miasta Pruszcz Gdański na rok 2019.

Najliczniejszymi podmiotami gospodarczymi w Pruszczu Gdańskim są podmioty prowadzone przez osoby fizyczne. W podziale na sekcje PKD największa liczba podmiotów gospodarczych prowadziła działalność zgodną z sekcją handel i naprawa pojazdów (631); licznie reprezentowane były również sekcje: budownictwo (508), przetwórstwo przemysłowe (453), działalność profesjonalna, naukowa, techniczna (366) oraz opieka zdrowotna (212).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Poniżej przedstawiony został podział podmiotów z tego sektora własności w podziale na poszczególne sekcje PKD.

Wykres 11. Podział działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2018 i 2019 według sekcji PKD

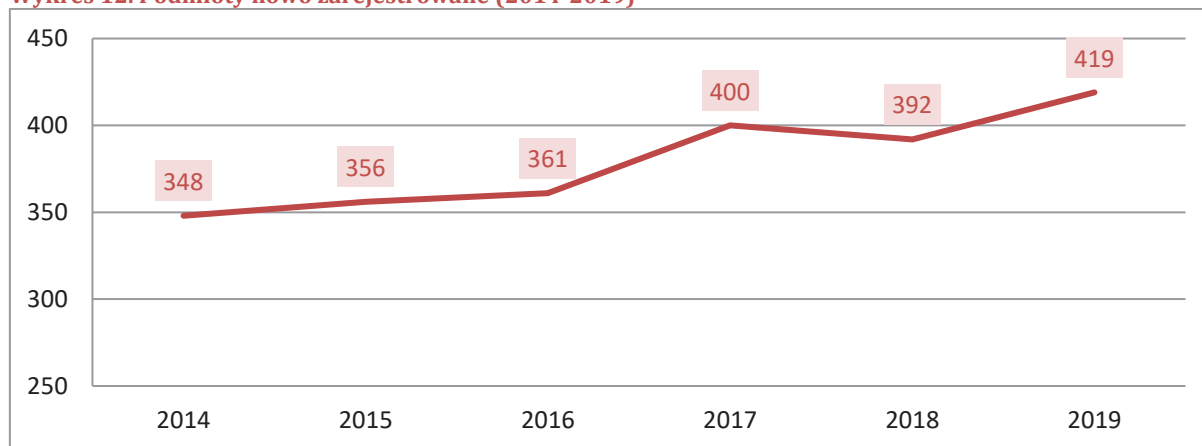

Źródło: Raport o stanie Miasta Pruszcz Gdański na rok 2019.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Uwagę zwrócić należy na fakt, że na terenie miasta obserwowany jest stały wzrost liczby funkcjonujących na terenie miasta działalności gospodarczych (z wyjątkiem roku 2018). Na przestrzeni lat 2014-2019 odnotowano wzrost o 71 podmiotów.

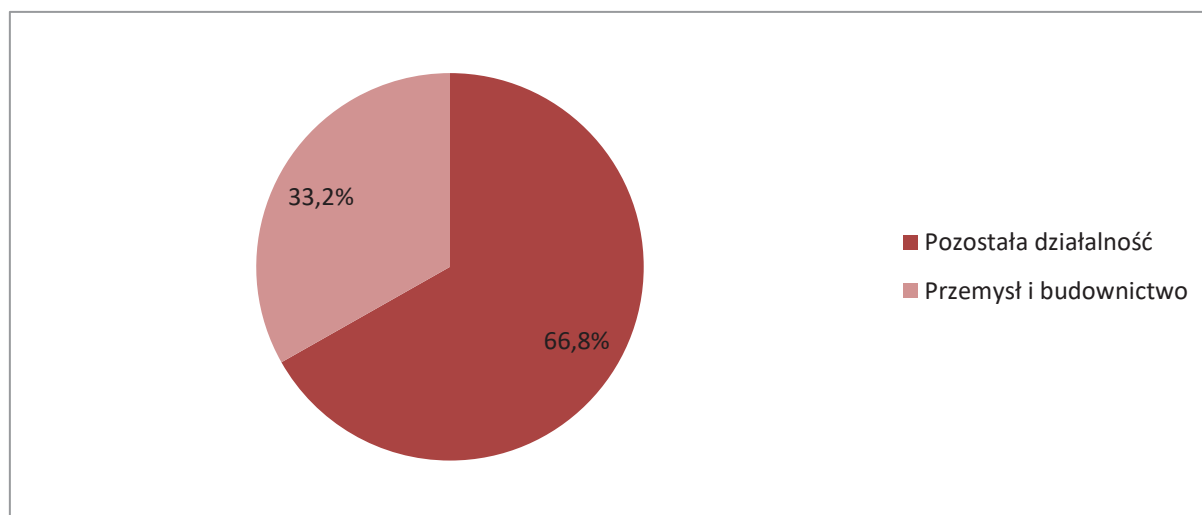
Wykres 12. Podmioty nowo zarejestrowane (2014-2019)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Warto także zwrócić uwagę, na fakt iż $\frac{1}{3}$ nowo rejestrowanych podmiotów dotyczy sekcji PKD przemysł i budownictwo; sekcję tę należy więc uznać za najszybciej rozwijającą się w mieście w roku 2019.

Wykres 13. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w roku 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

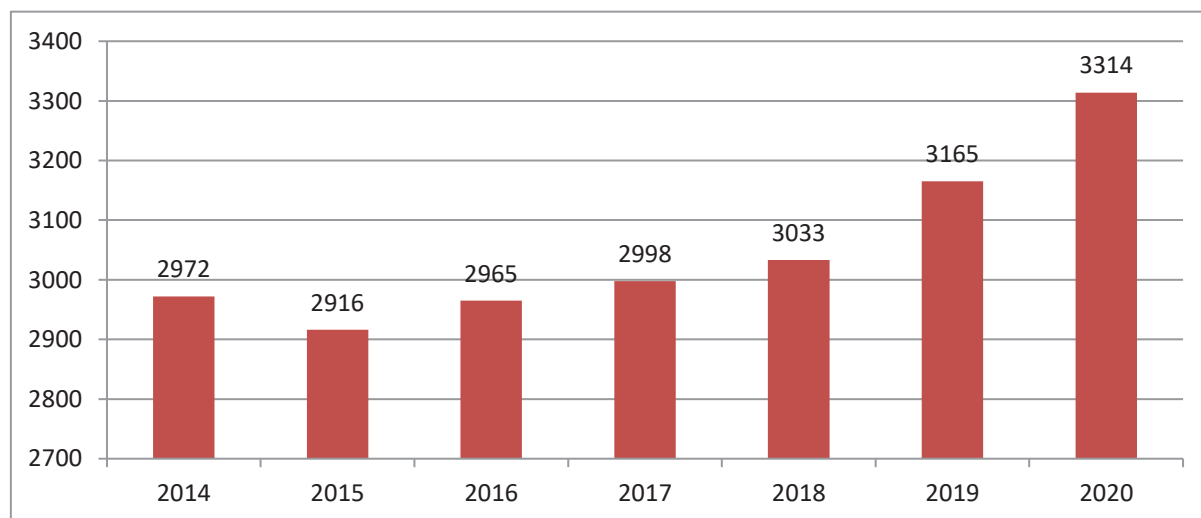
Na 1000 mieszkańców Pruszcza Gdańskiego w roku 2019 przypadało 105 przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą. W pierwszym kwartale 2020 roku odnotowano dalszy wzrost tej wartości – działalność gospodarcza w mieście Pruszcz Gdański prowadzona była przez 3314 osoby, co świadczy o rozwoju gospodarczym miasta i prognozowanym dalszym wzroście aktywności gospodarczej mieszkańców.

Tabela 5. Podmioty gospodarcze – wskaźniki (2014-2019)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	143	143	144	145	145	149
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	226,6	229,8	235,1	239,9	241,9	250,3
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	101	99	100	100	103	105

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Wykres 14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (pierwsze kwartały 2014-2020)

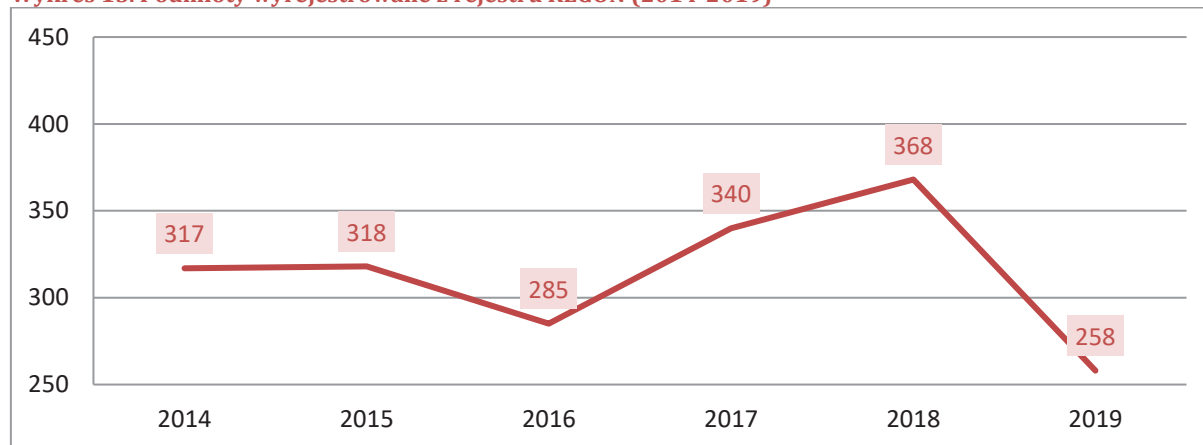

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Pozytywna sytuacja w strefie gospodarczej miasta Pruszcz Gdański odzwierciedlona jest również w stale malejącej liczbie podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON na przestrzeni lat 2014-2019. W 2019 roku działalność zakończyło 258 podmiotów, co stanowi niemal dziewiętnastoprocentowy spadek względem roku 2014.

Wykres 15. Podmioty wyrejestrowane z rejestru REGON (2014-2019)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

3.2.3. Organizacje pozarządowe

O aktywności społecznej mieszkańców Pruszcza Gdańskiego świadczą liczne organizacje pozarządowe, których działalność zarejestrowana została w mieście. Władze miasta podejmują działania na rzecz aktywizacji oraz współpracy z organizacjami tego rodzaju, a elementem polityki społeczno-finansowej miasta jest dokument *Program Współpracy Miasta Pruszcz Gdański z organizacjami pozarządowymi* corocznie przyjmowany przez Radę Miasta.

Program ten jest dokumentem określającym cele, zasady, zakres przedmiotowy i formy współpracy na rok 2020, a także określa obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Miasta Pruszcz Gdański z organizacjami pozarządowymi, które zajmują się działalnością pożytku publicznego na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców⁷.

Zauważyć należy, że liczba organizacji pozarządowych w mieście od 2014 roku oscyluje na porównywalnym poziomie, przy czym w 2019 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadały niemal 3 fundacje, stowarzyszenia bądź organizacje społeczne.

⁷ Biuletyn Informacji Publicznej, <http://bip.pruszcz-gdanski.pl/artypul/417/9302/program-wspolpracy-miasta-pruszcz-gdanski-z-organizacjami-pozarządowymi-na-rok-2020> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Tabela 6. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców Miasta Pruszcz Gdański (2014-2019)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,50	2,64	2,66	2,69	2,66	2,84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe na terenie Pruszcza w 2020 r. zarejestrowane były organizacje pozarządowe ⁸:

Stowarzyszenia zwykle:

1. Kolektyw Trzynasty schron
2. Klub Lokalnych Przedsiębiorców
3. Soul Records
4. Wataha Pruszcz Gdański
5. BC MC Poland

Uczniowskie kluby sportowe:

1. Uczniowski Klub Sportowy Maraton przy Szkole Podstawowej nr 3
2. Uczniowski Klub Sportowy Polonia przy Szkole Podstawowej Nr 2
3. Uczniowski Klub Sportowy Jantar przy Szkole Podstawowej Nr 3
4. Uczniowski Klub Sportowy Radunia przy ZSO Nr 1
5. Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk przy Zespole Szkół Nr 4
6. Uczniowski Klub Sportowy Talent przy Katolickiej Niepublicznej Szkole Podstawowej
7. Uczniowski Katolicki Klub Sportowy „Biała Królowa” przy parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Pruszczu Gdańskim
8. Uczniowski Klub Sportowy Gambit Pruszcz Gdański przy Szkole Podstawowej nr 3
9. Uczniowski Klub Sportowy RAION Pruszcz Gdański
10. Uczniowski Klub Sportowy Power Forehand

Kluby sportowe nie prowadzące działalności gospodarczej:

1. Miejski Klub Sportowy Czarni Pruszcz Gdański
2. Sportowy Klub Taekwon – Do AN-DO
3. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Polskiej Koszykówki
4. Rugby Club Czarni Pruszcz
5. Gminne Towarzystwo Sportowe Mokry Dwór
6. Akademia Sportu Piłeczka
7. Klub Sportowy Akademia tańca Smooth

⁸ Na dzień 01.12.2020 r.

Stowarzyszenie zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym:

1. Stowarzyszenie Aeroklub Gdański z siedzibą w Pruszczu Gdańskim
2. ORGANIZACJA TERENOWA NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” EMERYTÓW I RENCISTÓW POWIATU GDAŃSKIGO w Pruszczu Gdańskim
3. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną
4. Stowarzyszenie dla Odzyskania Ołtarza z Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego
5. Stowarzyszenie p.n. Instytut Promocji na Rzecz Przedsiębiorczości, Demokracji, Kultury i Edukacji
6. Oddział Regionalny Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych przy Zespole Szkół Ogrodniczych i Ogólnokształcących
7. Fundacja Pomocy Społecznej im. J. Beaumont
8. Polski Związek Niewidomych. Koło Powiatowe w Pruszczu Gdańskim
9. Stowarzyszenie Inicjatyw Oświatowo-Społecznych „Tysiąclecie”
10. Spadochronowy Klub Sportowy Perfekt
11. Stowarzyszenie Przyjaciół Pruszcza i okolicznych Gmin
12. Związek Sybiraków, Koło w Pruszczu Gdańskim
13. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy „EKO-PROD SZEMUD”
14. Stowarzyszenie Centrum Ochootników Cierpienia Archidiecezji Gdańskiej
15. Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne „Alternatywna Cukrownia”
16. Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Pomorski – Miejski Oddział w Pruszczu Gd.
17. Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Gdańskiego
18. Stowarzyszenie na Rzecz Emerytów i Rencistów Powiatu Gdańskiego „Solidarni”
19. Stowarzyszenie Nasz Przyjaciel Pies
20. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne Oddział w Pruszczu Gdańskim
21. Stowarzyszenie Pomorska Rada Sztuki
22. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Trzy krajobrazy”
23. Stowarzyszenie Hodowców Ptaków Ozdobnych i Drobnych Zwierząt Futerkowych
24. Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych i Społecznych „Radunia”
25. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Płomyk Nadziei”
26. Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Pruszczu Gdańskim
27. Stowarzyszenie Integracji Społecznej „KLUB 2” w Pruszczu Gdańskim
28. Fundacja Edukacji i Wspierania Rodziny „BRAMA”
29. Stowarzyszenie Sołtysów Gminy Pruszcz Gdański
30. Stowarzyszenie Wspierania Innowacji Społecznej REMEDIUM
31. Fundacja „Nadzieja Pomimo Braku Nadziei”
32. Stowarzyszenie „Tricity”
33. Związek Inwalidów Wojennych Zarząd Oddział w Pruszczu Gdańskim
34. Fundacja Edukacyjna Tęcza
35. Fundacja „Bursztynowym Szlakiem”
36. Stowarzyszenie Ogród Działkowy „WIOSNA” z siedzibą w Pruszczu Gdańskim
37. Stowarzyszenie Traugutt.org
38. Stowarzyszenie Orkiestra Miasta Pruszcz Gdański
39. Stowarzyszenie Samorządność Miasta i Gmin Powiatu Gdańskiego
40. Fundacja Jarosława Rokity
41. Stowarzyszenie Artystyczno -Kulturalne Cytawa – Power
42. Pomorskie Stowarzyszenie Aktywni Lokalnie
43. Fundacja Pruszczanie.pl
44. Stowarzyszenie 49 Miłośników Lotnictwa w Pruszczu Gdańskim

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

45. Stowarzyszenie Nasza droga do kina
46. Fundacja Rodzina Na Fali
47. Stowarzyszenie Leaders Academy
48. Wojskowy Klub Sportowy Zbrojni Dla RP
49. Stowarzyszenie Mocy Twórczych Paradygmat
50. Fundacja 4GOOD
51. Stowarzyszenie The Guardian Dog
52. Fundacja Pomocni
53. Fundacja Compassio
54. Fundacja Pomagać jest warto
55. Fundacja Anonie
56. Stowarzyszenie Crosselite
57. Fundacja Wsparcia Osób Zagrożonych Niewypłacalnością oraz Rozwoju Gospodarczego Pruszcz Gdański
58. Fundacja Radio dla Kultury
59. Fundacja Maj Na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej i Wykluczonej Społecznie
60. Fundacja Kiwi Kreatywność Inicjatywa Wielokulturowość

Ochotnicze Straże Pożarne:

1. Ochotnicza Straż Pruszcz Gdański
2. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku
3. Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Pruszczu Gdańskim

3.3. Przestrzeń i środowisko

3.3.1. Przestrzeń miasta⁹

Pruszcz Gdański jest miastem zlokalizowanym na terenie województwa pomorskiego, w powiecie gdańskim. Miasto leży na styku Wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego i Nizinnych Żuław Gdańskich, zaś jego atrakcyjna lokalizacja polega na usytuowaniu w południowej części Aglomeracji Gdańskiej, w odległości około dziesięciu kilometrów od centralnych dzielnic Gdańska. Miasto stanowi część Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot. W kontekście krajobrazu w pobliżu miasta znajdują się atrakcyjne przyrodniczo tereny Kaszub. Pruszcz Gdański cechuje się morskim klimatem, który wpływa na relatywnie wysoką amplitudę opadów w ciągu roku, stosunkowo ciepłym okresem zimowym oraz chłodnym okresem letnim.

Funkcje przestrzenne miasta warunkowane są przez jego położenie w pobliżu Bałtyckiej Strefy Inwestycyjnej oraz charakterystykę związaną z lokalizacją względem bliskiego sąsiedztwa Obwodnicy Trójmiasta, autostrady A1 oraz przy wylocie drogi krajowej nr 91.

Miasto zajmuje powierzchnię równą 1652 ha, z czego tereny zabudowane stanowią 342,68 ha, a użytki rolne 489,1 ha. Drogi stanowią powierzchnię o wielkości 168,15 ha. W 2019 roku obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego obejmowały niemal 79% obszaru Pruszcza Gdańskiego. Uwagę zwrócić należy na fakt, że ok. 20% powierzchni miasta stanowią tereny kolejowe oraz zamknięte obszary wojskowe, które nie mogą zostać zagospodarowane przez władze miasta. Na terenie miasta znajdują się siedziby licznych znanych firm, m.in. Investa Sp. z o.o., Crown Packaging Polska Sp. z o.o., Poczta Polska WER czy LPP S.A.

Stały wzrost liczby ludności miasta wynika z jego wysokiej atrakcyjności jako miejsca do życia. Wiąże się to w szczególności z dogodną lokalizacją miasta w pobliżu Gdańska, skutecznymi rozwiązaniami w zakresie transportu, położeniem na atrakcyjnym przyrodniczo terenie Wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego i Nizinnych Żuław Gdańskich, także dzięki licznym inwestycjom, stałemu rozwojowi miasta, istotnej roli w powiecie jako ośrodka przemysłowego, handlowego i kulturalnego, lecz także z uwagi na opinię o mieście jako o miejscu przyjaznym mieszkańcom. Pozycja miasta potwierdzona jest w ogólnopolskich rankingach gospodarczych, rankingu Złotej Setki Samorządów oraz rankingu dwutygodnika „Wspólnota” – przez sześć kolejnych lat Pruszcz Gdański zdobywał statuetkę Kazimierza Wielkiego w rankingu inwestycyjnym.

Miasto Pruszcz Gdański stale rozwija swą kompleksową ofertę kierowaną do obecnych oraz potencjalnych mieszkańców.

Miasto Pruszcz Gdański promowane jest hasłem: „**Pruszcz Gdański - więcej niż oczekujesz. Twoje miasto, Twoja przyszłość**”.

⁹ Źródło informacji: Strategia Rozwoju Pruszcza Gdańskiego na lata 2011-2018, Biuletyn Informacji Publicznej, strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, Raport o stanie miasta za rok 2019.

3.3.2. Ochrona środowiska naturalnego

W procesie stałego rozwoju miasta oraz zapewnienia możliwie najlepszych warunków do życia mieszkańcom, szczególnie istotną rolę odgrywa ochrona środowiska naturalnego. Za szczególnie ważne w tym kontekście uznano kwestie bezpieczeństwa ekologicznego oraz zachowania naturalnych zasobów środowiska w mieście.

Władze miasta dążą nie tylko do ochrony środowiska naturalnego, lecz również poprawy jego stanu, podejmując kompleksowe działania na rzecz jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego oraz żywych zasobów przyrody. Działania te koncentrują się na następujących obszarach¹⁰:

- modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony wód,
- poprawy stanu powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem,
- ochrony żywych zasobów przyrody,
- budowy zbiorników retencyjnych wód opadowych z budową kolektora kanalizacji deszczowej,
- podnoszenia atrakcyjności i zwiększania udziału terenów zieleni w strukturze przestrzennej oraz utrzymania estetyki Miasta.

Dokumentami regulującymi działania w tym zakresie są aktualny „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026” oraz „Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański” powstały w ramach „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego”. Ponadto Gmina Miejska Pruszcz Gdański przystąpiła do opracowania i wdrożenia „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu”.

Na budynku filii Żłobka Miejskiego im. Króla Maciusia, ul. Romera 1 funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna o mocy 39,2 kWp. Roczna produkcja energii wynosi 38,416 MWh. Ponadto planowane jest założenie instalacji fotowoltaicznych również na budynkach szkolnych i przedszkolnych zlokalizowanych na terenie miasta.

Odnośnie do instalacji prosumenckich podłączonych do sieci na terenie miasta niemożliwe jest oszacowanie skali jej wielkości, ze względu na niedostępność informacji przez zarządcę sieci: Energa Operator. Prawdopodobnie moc zainstalowana w modułach fotowoltaicznych wynosi ponad 100 kW, co oznaczałoby roczną produkcję energii na poziomie co najmniej 98 MWh.

W 2019 r. podjęto uchwałę Rady Miasta Pruszcz Gdański w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Miejskiej. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie zadań polegających na likwidacji ogrzewania opartego na paliwie węglowym i zastąpienie go innym źródłem ciepła, w tym:

- 1) węzłem cieplnym,
- 2) systemem ogrzewania elektrycznego,

¹⁰ Biuletyn Informacji Publicznej, <http://bip.pruszcz-gdanski.pl/arttykul/436/9320/polityka-srodowiskowa-gminy-miejskiej-pruszcz-gdanski> [dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- 3) kondensacyjnym kotłem olejowym,
- 4) kondensacyjnym kotłem gazowym,
- 5) powietrzną pompą ciepła, pompą ciepła odbierającą ciepło z gruntu lub wody,
- 6) kolektorami słonecznymi,
- 7) mikroinstalacją fotowoltaiczną.

Elektrownia Wodna Pruszcz II, ul. Zastawna 5, należąca do Energa Wytwarzanie, przyłączona do sieci OSD generuje nieznaczną ilość energii elektrycznej – roczna produkcja energii elektrycznej brutto wynosi 1200 MWh.

Na terenie Pruszcza Gdańskiego, ze względu m.in. na zwartą zabudowę mieszkaniową oraz lokalizację lotniska na terenie miasta, nie jest możliwe utworzenie elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tzw. farm wiatrowych lub siłowni wiatrowych).

W mieście prowadzony jest bieżący monitoring jakości powietrza. W Pruszczu Gdańskim zainstalowanych zostało 14 czujników monitorujących stan jakości powietrza, informujących o takich parametrach, jak temperatura powietrza, jego wilgotność, ciśnienie atmosferyczne; mierząc także aktualne stężenie pyłów zawieszonych PM 2.5 i PM 10¹¹.

Powyższe rozwiązanie cechuje się nie tylko prewencyjnym charakterem, lecz również stanowi działanie edukacyjne, dzięki któremu mieszkańcy miasta mogą zwiększyć wiedzę i świadomość dotyczącą potrzeby ochrony środowiska naturalnego, mogą samodzielnie sprawdzać wyniki pomiarów w swoim telefonie po zainstalowaniu dedykowanej aplikacji. Pomiar wykonywany jest w sposób ciągły, wyniki zaś prezentowane są w formie wykresu co pięć minut przez całą dobę.

Czujniki pomiarowe jakości powietrza umieszczone zostały w następujących lokalizacjach:

- Budynek Urzędu Miasta Pruszcz Gdański ul. Grunwaldzka 20.
- Budynek Szkoły Podstawowej nr 3 ul. Matejki 1.
- Budynek Purum Sp. z o.o. ul. Kowalska 2.
- Budynek Szkoły Podstawowej nr 2 ul. Tysiąclecia 5.
- Plac zabaw ul. Spacerowa (na słupie oświetleniowym).
- ul. Dybowskiego (na słupie oświetleniowym).
- Plac zabaw ul. Powstańców Warszawy (na słupie oświetleniowym).
- Plac zabaw ul. Sikorskiego - Osiedle Komarowo (na słupie oświetleniowym).
- Budynek Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 ul. Niemcewicz 1.
- Budynek Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 ul. Obrońców Westerplatte 30.
- Skrzyżowanie ul. Emilii Plater z ul. Jana Kochanowskiego (na słupie oświetleniowym).
- Budynek Szkoły Podstawowej nr 4 ul. Kasprowicza 16.
- Plac zabaw ul. Gałczyńskiego (na słupie oświetleniowym).
- Budynek Aeroklubu ul. Powstańców Warszawy 36.

¹¹ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/811,monitoring-jakosci-powietrza> [dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wśród innych istotnych działań podejmowanych przez władze miasta na rzecz poprawy środowiska wskazać należy kompleksowe działania w zakresie poprawy sytuacji w kontekście wykorzystania azbestu. Na stronie internetowej Urzędu Miasta zamieszczono materiały edukacyjne dotyczące azbestu, uruchomiono punkt informacyjny dla mieszkańców, dzięki któremu można uzyskać informacje dotyczące szkodliwości azbestu, zasad bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest, możliwości i zasad uzyskania dofinansowania na działania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

W ramach prowadzonej kampanii edukacyjno – informacyjnej podjęto także następujące działania:

- przekazywanie mieszkańcom indywidualnie informacji na temat szkodliwości, zasad bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest oraz możliwości uzyskania dofinansowania na ten cel,
- rozsyłanie wraz z pismem informującym o możliwości uzyskania dofinansowania na usuwanie wyrobów zawierających azbest ulotek i broszur pozyskanych przez tutejszy urząd od instytucji zewnętrznych,
- publikowanie na stronie internetowej urzędu oraz w lokalnej prasie informacji na temat szkodliwości azbestu oraz możliwości uzyskania dofinansowania¹².

Stosowane są również dofinansowania do modernizacji źródeł energii cieplnej na terenie Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

Każdego roku na terenie miasta podejmowane są również liczne inicjatywy mające na celu poprawę świadomości ekologicznej mieszkańców, wśród których wymienić można:

- spotkania informacyjne (w tym spotkanie „Czyste powietrze”),
- akcja edukacji ekologicznej LISTY DLA ZIEMI,
- akcja gaszenia świateł,
- godzina dla Ziemi w Pruszczu Gdańskim,
- akcja „palenie od góry”,
- akcja „ŻÓŁTE KARTKI” – ostrzeżenie dla spalających odpady w domowych piecach.

W 2018 roku zwiększył się również udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ogólnej powierzchni miasta (2,7%, w porównaniu do wartości 2,6% w roku 2017 i 2,5% w roku 2016)¹³.

¹² Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/723,ogloszenia>, [dostęp: 30.04.2020].

¹³ Bank Danych Lokalnych [dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Elementy objęte formami prawnej ochrony przyrody w Pruszczu Gdańskim to osiem pomników przyrody¹⁴:

1. Klon pospolity (Klon zwyczajny) - *Acer platanoides* (przy kościele Parafii Rzymsko – Katolickiej Podwyższenia Krzyża Świętego),
2. Wierzba biała - *Salix alba* (skrzyż. ul. Wojska Polskiego i Obr. Pokoju),
3. Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior* (ul. Krótka 4),
4. Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus* (teren Zespołu Szkół Ogrodniczych i Ogólnokształcących ul. Wojska Polskiego 4),
5. Wiąz szypułkowy - *Ulmus laevis* (*Ulmus pedunculata*, *Ulmus effusa*) (teren Parku przy ul. Obrońców Westerplatte),
6. Dąb szypułkowy - *Quercus robur* (teren Parku przy ul. Obrońców Westerplatte),
7. Dąb szypułkowy - *Quercus robur* (park za Urzędem Miasta przy ul. Grunwaldzkiej),
8. Leszczyna turecka (Leszczyna drzewiasta) - *Corylus colurna* (teren Parku Miejskiego przy ul. Mickiewicza).

3.4. Infrastruktura techniczna

3.4.1. Infrastruktura sieciowa

W 2018 roku długość sieci ciepłej na terenie Pruszcza Gdańskiego wynosiła 8,9 km, zaś długość przyłączy do budynków – 2,4 km¹⁵. Sieć ta obsługiwana jest przez Pruszczańskie Przedsiębiorstwo Ciepłownicze „PEC” Sp. z o.o. stanowiące spółkę komunalną. PEC prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii ciepłej na potrzeby centralnego ogrzewania, ciepła technologicznego i przygotowania ciepłej wody użytkowej dla odbiorców z terenu województwa pomorskiego. Na terenie gminy miejskiej Pruszcz Gdański przedsiębiorstwo dysponuje sieciami¹⁶:

- sieć ciepłownicza „K01” zlokalizowana w Pruszczu Gdańskim w obrębie ulic Mariana Raciborskiego, Wojska Polskiego, Ogrodowej i Obrońców Wybrzeża (9319,76 metrów).
- sieć ciepłownicza „K03” zlokalizowana jest w Pruszczu Gdańskim w rejonie ulic Gen. Władysława Sikorskiego i Dywizjonu 303 (988 metrów).
- sieć ciepłownicza „K19” zlokalizowana w Pruszczu Gdańskim w rejonie ul. Azaliowej i Lawendowej (492 metrów).

Ciepło do sieci ciepłowniczej „K01” dostarczane jest z następujących źródeł ciepła¹⁷:

- Kotłownia K-01, moc zainstalowana 5,58 MW, zlokalizowana przy ul. 24 Marca 5.
- Kotłownia K-02, moc zainstalowana 2,8 MW, zlokalizowana przy ul. Tysiąclecia 16.
- Kotłownia K-04, moc zainstalowana 1,15 MW zlokalizowana przy ul. Obrońców Wybrzeża 14.

¹⁴ Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl>

¹⁵ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

¹⁶ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

¹⁷ Ibidem.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Ciepło do sieci ciepłowniczej „K03” dostarcza Kotłownia K-03, moc zainstalowana 1,46 MW zlokalizowana przy ul. Generała Władysława Sikorskiego 14 w Pruszczu Gdańskim. Ciepło do sieci ciepłowniczej „K19” dostarcza Kotłownia K-19, moc zainstalowana 0,72 MW zlokalizowana przy ul. Azaliowej 5 w Pruszczu Gdańskim. Kotłownie K-01, K-02, K-03, K-04 są kotłowniami olejowo-gazowymi. Kotłownia K-19 jest kotłownią gazową. Ponadto duża część odbiorców na terenie miasta zasilanych jest z kotłowni lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła¹⁸.

Jak wynika z dokumentu pn. *Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański*: „wśród wykorzystywanych przez użytkowników kotłowni paliw zdecydowanie dominuje gaz ziemny wysokometanowy, co jest bardzo korzystnym z punktu widzenia gminy rozwiązaniem. Do jego zalet należy najniższa wśród paliw kopalnych emisyjność, duża elastyczność (możliwość szybkiego uruchomienia i wyłączenia), wygoda korzystania (większość kotłów jest praktycznie bezobsługowa), wysoka sprawność (od 85 do 98 %) oraz możliwość zastosowania kogeneracji. Dużo mniej jest źródeł ciepła wykorzystujących olej (olej opałowy lekki, olej napędowy), a tylko kilka wykorzystuje paliwa stałe (węgiel i pochodne). Wśród odbiorców indywidualnych dominującym źródłem ogrzewania jest gaz ziemny. Na 11 838 mieszkańców na terenie miasta 6 041 ogrzewa mieszkania tym paliwem, zużywając łącznie na ten cel 53632,60 MWh. Mieszkania wyposażone w c.o. to niemal 99% wszystkich w mieście (11394). Spośród innych indywidualnych źródeł ciepła wykorzystywanymi paliwami w dalszym ciągu są węgiel (wraz z pochodnymi), drewno, olej opałowy oraz gaz propan-butan”¹⁹.

„Największym odbiorcą ciepła w mieście jest sektor mieszkaniowy (budownictwo wielorodzinne oraz jednorodzinne). Budownictwo wielorodzinne w znacznej części zaopatrywane jest w centralne ogrzewanie oraz ciepłą wodę użytkową przez sieci cieplne należące do dwóch operatorów – PEC oraz Orchis. Nie we wszystkich wypadkach użytkownicy wykorzystują sieć ciepłą również do c.w.u. Często źródłem ogrzewania wody użytkowej jest sieciowy gaz ziemny”²⁰.

„Głównym odbiorcą ciepła sieciowego są budynki wielorodzinne, odpowiadające za zużycie na poziomie ok 24 GWh/rok, przy czym zdecydowana większość przypada na sieć K-01, która jest też jedyną zaopatrującą również budynki użyteczności publicznej (ok. 2,4 GWh/rok) oraz handel wraz z usługami (0,04 GWh/rok). Łączne zużycie ciepła sieciowego w roku 2019 wyniosło 26,53 GWh. Należy zwrócić uwagę, że zużycie energii rok do roku cechuje się bardzo nieznaczną zmiennością. Odbiorcą ciepła sieciowego Orchis Energia Sopot sp. z o.o. jest Spółdzielnia Mieszkaniowa Radunia. Zużycie energii przez spółdzielnię oraz wspólnoty mieszkaniowe na osiedlu Wschód w roku 2019 wyniosło 21542,4 MWh”²¹.

¹⁸ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ibidem.

²¹ Ibidem.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Pruszcz Gdański jest w 99,68% skanalizowany, zaś dostęp do sieci wodociągowej w 2019 roku miało 100% budynków mieszkalnych na terenie miasta. Instalacja gazowa używana była przez 78,4% populacji miasta. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2018 roku wynosiła 149 km.

Tabela 7. Urządzenia sieciowe i ich wykorzystanie w Mieście Pruszcz Gdański w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych						
odbiorcy energii elektrycznej [szt.]	6 318	6 342	6 505	7 463	8 048	b.d.
zużycie energii elektrycznej [MWh]	11 716,19	11 539,48	11 577,28	12 653,05	13 492,19	b.d.
zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca [kWh]	403,53	392,42	386,93	417,77	439,63	b.d.
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	147,2	147,0	146,5	146,9	149,0	149,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	3 622	3 629	3 651	3 083	3 123	3 763
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dm ³]	-	1 706,3	1 866,7	2 007,7	2 025,7	2 062
ścieki oczyszczone odprowadzone [dm ³]	1 289,0	1 255,0	1 297,0	1 357,0	1 500,0	b.d.
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	29 042	29 403	29 918	30 244	30 654	31 102
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%]	99,4	99,4	99,4	99,3	99,3	99,68
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	102,0	99,5	100,5	101,2	104,1	94,2
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	3 622	3 635	3 661	3 080	3 131	3 766
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dm ³]	1 068,5	1 111,3	1 158,0	1 177,5	1 213,5	1 242,4

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	29 197	29 560	30 076	30 432	30 843	31291
ludność korzystająca z sieci wodociągowej [%]	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100%
zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	36,8	37,8	38,7	38,9	39,5	b.d.
Sieć gazowa						
długość czynnej sieci ogółem w m	110 370	110 843	111 435	116 763	118 473	b.d.
długość czynnej sieci przesyłowej w m	1 760	1 760	1 760	1 760	1 760	b.d.
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	108 610	109 083	109 675	115 003	116 713	b.d.
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	3 220	3 259	3 287	3 484	3 577	b.d.
odbiorcy gazu [gospodarstwa domowe]	7 983	8 160	8 003	8 004	8 090	b.d.
zużycie gazu [MWh]	72 755,8	72 055,4	81 458,6	80 197,6	84 165,9	b.d.
ludność korzystająca z sieci gazowej	23 446	23 765	24 185	24 419	24 205	b.d.
ludność korzystająca z sieci gazowej [%]	80,2	80,3	80,3	80,1	78,4	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

3.4.2. Systemy komunikacyjne i drogi

O roli miasta jako istotnego węzła komunikacyjnego świadczy jego położenie w pobliżu Obwodnicy Trójmiasta, autostrady A1 (węzeł drogowy Rusocin, usytuowany w pobliżu Bałtyckiej Strefy Inwestycyjnej) oraz zlokalizowanie przy wylocie drogi krajowej nr 91. Przez Pruszcz Gdański przebiega linia kolejowa E65 łącząca porty Gdańska i Gdyni z Warszawą, Bratysławą oraz Wiedniem.

Na terenie miasta mają swój przebieg dwie drogi wojewódzkie: 226 (Przejazdowo - Pruszcz Gdański - Mierzeszyn - Horniki) oraz 227 (Pruszcz Gdański - Trutnowy - Cedry Małe)²².

Wśród dróg powiatowych o istotnym znaczeniu wskazać należy drogi 2213 G Pruszcz Gdański - Rokitnica, 2214 G Straszyn - Pruszcz Gdański /Raciborskiego/ oraz 2215 G Rekcin - Pruszcz Gdański /ul. Obrońców Wybrzeża/²³.

W ramach porozumienia zawartego z miastem Gdańsk, Pruszcz Gdański realizuje zadanie związane z zapewnieniem lokalnego transportu zbiorowego na terenie miasta. W Pruszczu Gdańskim funkcjonuje pięć linii komunikacji miejskiej, jedna linia specjalna (nocna) oraz dodatkowo wewnętrzna, bezpłatna linia autobusowa i linia sezonowa (łącząca miasto z Wyspą Sobieszewską). Powyższe linie obsługiwane są na 85 przystankach na terenie miasta, przy czym wskazać również należy na istnienie przystanków obsługiwanych przez komunikację gmin ościennych oraz komunikację wykraczającą poza obszar administracyjny Powiatu Gdańskiego.

Większość kursów komunikacji publicznej obsługiwana jest nowoczesnymi pojazdami: „od stycznia 2018 roku większość kursów wykonywanych na terenie Pruszcza Gdańskiego obsługują nowoczesne pojazdy wyposażone w klimatyzację, miejsca dedykowane osobom niepełnosprawnym oraz szereg innych udogodnień dla pasażerów, takich, jak m.in. innowacyjny system informacji pasażerskiej czy porty USB, umożliwiające doładowanie urządzeń mobilnych. Pojazdy spełniają również rygorystyczne normy emisji spalin Euro 6”²⁴.

Poza komunikacją autobusową, w mieście skorzystać można z usług taksówek. Na terenie miasta w 2018 roku licencję na taksówki miało 51 pojazdów, co stanowi wzrost względem wartości odnotowanej w roku poprzednim (38 licencji)²⁵.

Ponadto rozważa się przeprowadzenie analizy zasadności wprowadzenia płatnych miejsc parkingowych. Realizowana jest budowa kolejnych miejsc parkingowych przy ul. Grota Roweckiego (35 miejsc) oraz na ul. Wojska Polskiego w okolicy Domu Młynarza.

W Pruszczu Gdańskim istnieje również bardzo rozbudowana sieć ścieżek pieszo-rowerowych, łączących m.in. centrum miasta z dworcem PKP oraz istotnymi adresami w mieście, w tym zrekonstruowaną Faktorią handlową z okresu wpływów rzymskich. Co istotne w kontekście atrakcyjnej lokalizacji miasta Pruszcz Gdański, ścieżki rowerowe prowadzą także do

²² <https://conadrogach.pl/miejscowosc/pomorskie/pruszcz-gdanski/lista-drog/>

²³ Wykaz dróg powiatowych Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim, https://powiat-gdanski.pl/userfiles/image/2010_12_16/wykaz_drog_powiatowych.pdf, [Dostęp: 30.04.2020].

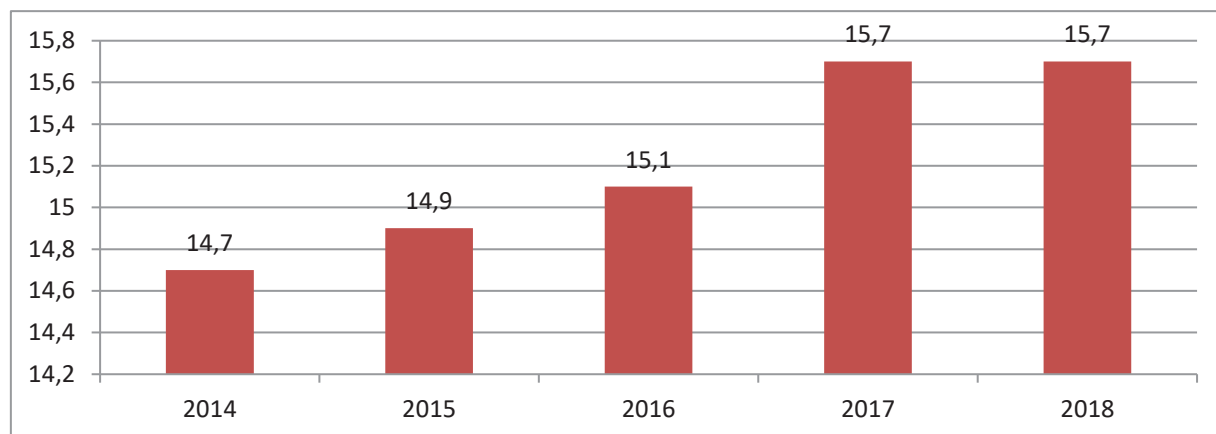
²⁴ Raport o stanie Miasta Pruszcz Gdański za 2019 rok, str. 57.

²⁵ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

administracyjnej granicy z Gdańskiem. Ścieżki rowerowe nie są istotne jedynie z punktu widzenia transportu, lecz również stanowią o możliwości atrakcyjnego, aktywnego wypoczynku na terenie miasta: „na ścieżkach rowerowych zamontowane zostały tablice nadające im funkcje ścieżek dydaktycznych. Wyznaczono dwie ścieżki dydaktyczne: Szlakiem Pruszczańskich odkryć archeologicznych oraz Kanału Raduni ilustrujące najważniejsze wydarzenia związane z historią tego miejsca i okolic. W najważniejszych punktach szlaków postawiono cztery drogowskazy kierujące turystów do historycznych miejsc zlokalizowanych w centrum miasta oraz osiem tablic edukacyjnych zawierających najważniejsze informacje dotyczące wytyczonych ścieżek w dwóch wersjach językowych”²⁶.

Wykres 16. Długość ścieżek rowerowych na terenie Miasta Pruszcz Gdański [km]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS (brak danych za 2019 r.).

3.4.3. Gospodarka komunalna

Wśród zadań własnych miasta Pruszcz Gdański jest zapewnienie efektywnej technicznie i organizacyjnie gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z ustawą *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Na terenie Pruszcza Gdańskiego odbiorem odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zajmuje się firma PURUM Sp. z o.o., z siedzibą w Pruszczu Gdańskim, przy ul. Kowalskiej 2, 83-000 Pruszcz Gdański²⁷.

Za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie miasta odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „WiK” Sp. z o.o., przy ul. Grunwaldzkiej 1, 83-000 Pruszcz Gdański oraz inne firmy posiadające zezwolenie Burmistrza Pruszcza Gdańskiego.

W 2018 roku na terenie miasta zebrano 12 961,143 ton odpadów, przy czym 2 914,229 ton stanowiły surowce wtórne, które przygotowano do ponownego użycia i poddano recyklingowi²⁸.

²⁶ Strona internetowa Urzędu Miasta, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/205,sciezki-rowerowe> [Dostęp: 30.04.2020].

²⁷ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/542,odbior-odpadow-komunalnych> [Dostęp: 30.04.2020].

²⁸ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Miasta Pruszcz Gdański (korekta). 2018.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Z kolei w 2019 r. na terenie miasta zebrano 14 056,046 ton odpadów, z czego aż 5 609,842 stanowiły surowce wtórne²⁹.

W ciągu ostatniego dziesięciolecia zauważalny jest prawie dwukrotny wzrost ilości odpadów komunalnych zebranych w Pruszczu. Jednakże w ostatnich latach dostrzegalny jest również wzrost masy odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi³⁰.

W 2019 r. realizowane były prace związane z budową podziemnych systemów gromadzenia odpadów komunalnych. Do 2019 r. podziemne systemy zlokalizowane były przy ul. Chopina 22 i przy ul. Grunwaldzkiej 10, natomiast systemy półpodziemne pojawiły się przy ul. Mickiewicza 4 oraz przy ul. Obrońców Westerplatte 5A. W ramach dotacji udzielonej Powiatowi Gdańskiemu przez Miasto wybudowany został również półpodziemny system przy ul. Grunwaldzkiej 25³¹.

Na początku 2019 r. miejska spółka „PURUM” rozpoczęła również prowadzenie Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowanego przy ul. Kupieckiej. Najwięcej odpadów w 2019 r., odebranych w GPSZOK stanowiły odpady wielkogabarytowe (289,52 tony) oraz odpady budowlane (241,89 ton)³².

Urząd Miasta prowadzi również działania informacyjne i edukacyjne w tym zakresie. Na stronie Urzędu znaleźć można m.in. ulotki informacyjne dotyczące właściwego sposobu segregowania odpadów, regulamin utrzymania czystości i porządku, harmonogramy oraz inne informacje użyteczne dla mieszkańców.

Każdego roku Miasto Pruszcz Gdański dokonuje analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych miasta w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi³³.

3.5. Infrastruktura społeczna

3.5.1. Opieka żłobkowa

Żłobki i kluby dziecięce są jedną z kilku form opieki nad małymi dziećmi, tj. w wieku do lat 3. Ich celem jest pomoc rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi. Żłobki i kluby dziecięce mają wspierać rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, zapewniając dziecku możliwość uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie ich pracy zawodowej. Opieka w żłobkach i klubach dziecięcych jest prowadzona przez wykwalifikowaną kadrę w warunkach zbliżonych do domowych. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, prowadzenie żłobka i klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną ustawą o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

²⁹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Miasta Pruszcz Gdański (korekta). 2019.

³⁰ Ibidem.

³¹ Ibidem.

³² Ibidem.

³³ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Miasta Pruszcz Gdański, 2019.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Nadzór nad żłobkami i klubami dziecięcymi w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki prowadzi wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego.

W rejestrze żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych przez Burmistrza Pruszcza Gdańskiego zarejestrowane były w 2020 roku:

Tabela 8. Wykaz żłobków w Pruszczu Gdańskim

• Miejski Żłobek Nr 1 „Króla Maciusia” w Pruszczu Gdańskim	ul. Żwirki i Wigury 8, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 683 07 75
• Miejski Żłobek Nr 1 „Króla Maciusia” Filia Nr 1	ul. Eugeniusza Romera 1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 691 041 241
• Miejski Żłobek Nr 1 „Króla Maciusia” Filia Nr 2	ul. Niepodległości 10, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 517 723 017
• Żłobek Tęczowy Domek Nr 1	ul. Bronisława Malinowskiego 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 668 358 435
• Żłobek Dobrego Startu	ul. Rogozińskiego 1E/3, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 503 873 584
• Żłobek Tęczowy Domek Nr 2	ul. Jarosława Dąbrowskiego 38, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 668 358 435
• Żłobek Dobrego Startu Nr 2	ul. Domeyki 5/14, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 503 873 584
• Radosna Iskierka Żłobek Twórczego Rozwoju Dziecka	ul. Czesława Miłosza 21, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 507 018 682
• Żłobek Kic Kic	ul. Jana Kochanowskiego 6a, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 796 050 213
• Stacja Edukacja	ul. Jana Kochanowskiego 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 796 578 944
• Żłobek Przytulaki	ul. Obrońców Pokoju 22, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 518 459 686

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim.

3.5.2. Edukacja

Na terenie Miasta Pruszcz Gdański zadania w zakresie oświaty realizowane są przez instytucje oświaty i edukacji na różnych poziomach: przedszkola, punkty przedszkolne oraz szkoły. Miasto jest organem prowadzącym dla jednego przedszkola publicznego, trzech publicznych szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi oraz jednego zespołu szkół, obejmującego oddziały przedszkolne, szkołę podstawową oraz liceum ogólnokształcące³⁴.

Zasób Miasta Pruszcz Gdański w zakresie edukacji i oświaty zawarto w poniższych zestawieniach tabelarycznych.

³⁴ Raport o stanie Miasta Pruszcz Gdański na rok 2019, str. 58.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Tabela 9. Wykaz publicznych i niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego w Pruszczu Gdańskim

• Przedszkole Publiczne nr 3 im. Kubusia Puchatka	ul. Niepodległości 10, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 35 38
• Przedszkole Publiczne im. Janusza Korczaka	ul. Żwirki i Wigury 8, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 692 13 56
• Przedszkole Publiczne „Geniusz”	ul. Obrońców Wybrzeża 31, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 502 186 711
• Publiczne Przedszkole „Czwóreczka”	ul. J. Kasprowicza 25, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 683 44 44
• Publiczne Przedszkole „Nad Rzeczką”	ul. Podkomorzeżo 20, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 506 771 071 lub 504 474 817
• Przedszkole Prywatne „Promyczek”	ul. Jagiełły 5, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 21 31
• Niepubliczne Przedszkole „Bursztynek”	ul. Pawła Edmunda Strzeleckiego 4, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 607 074 270
• Przedszkole Niepubliczne „Radosna Iskierka”	ul. Czesława Miłosza 21, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 505 332 830
• Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Karolcia i Piotruś”	ul. Spokojna 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 511 627 041
• Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Niebieski Koraliak”	ul. Spokojna 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 511 627 041
• Integracyjny Punkt Przedszkolny „Tuptusie”	ul. Grunwaldzka 73/1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 666 860 860
• Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Akademia Rozwoju”	ul. Korzeniowskiego 66, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 572 874 873
• Niepubliczny Integracyjno - Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Lawendowy Król”	ul. Cyprysowa 7/1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 730 365 000
• Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Marii Konopnickiej	ul. Obrońców Westerplatte 30, 83-000 Pruszcz Gdański tel. 58 682 33 54
• Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika	ul. Tysiąclecia 5, 83-000 Pruszcz Gdański tel. 58 682 35 14
• Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Matejki	ul. Matejki 1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 29 53
• Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 4 im. I.J. Paderewskiego	ul. Kasprowicza 16, 83-000 Pruszcz Gdański ul. Jana Kochanowskiego 8, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 20 24 / 58 682 10 48
• Oddziały przedszkolne w Katolickiej Niepublicznej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II wchodzącej w skład Katolickich Szkół Niepublicznych im. św. Jana Pawła II	ul. Wojska Polskiego 8, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 691 75 60
• Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej Akademia Dobrej Edukacji	ul. Jana Kochanowskiego 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel. 669 477 685
• Oddziały przedszkolne w Niepublicznej Szkole Podstawowej Integracyjnej „Lawendowy Król”	ul. Niepodległości 10a, 83-000 Pruszcz Gdański

Źródło: dane przekazane przez Urząd Miasta w Pruszczu Gdańskim, na podstawie: <https://sio.men.gov.pl/sio/login>.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Tabela 10. Wykaz publicznych i niepublicznych szkół i placówek w Pruszczu Gdańskim

• Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Marii Konopnickiej	ul. Niemcewicza 1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 32 13
• Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika	ul. Tysiąclecia 5, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 35 14
• Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Matejki	ul. Matejki 1, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 29 53
• Szkoła Podstawowa nr 4 im. I.J. Paderewskiego	ul. Kasprowicza 16, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 682 20 24 / 58 682 10 48
• Katolickie Szkoły Niepubliczne im. św. Jana Pawła II	ul. Wojska Polskiego 8, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 58 691 75 60
• Niepubliczna Szkoła Podstawowa Akademia Montessori	ul. Adama Mickiewicza 7, 83-000 Pruszcz Gdański tel.: 533 009 370
• Szkoła Podstawowa Akademia Dobrej Edukacji	ul. Jana Kochanowskiego 2, 83-000 Pruszcz Gdański tel. 669 477 685
• Niepubliczna Szkoła Podstawowa Integracyjna „Lawendowy Król”	ul. Niepodległości 10a, 83-000 Pruszcz Gdański
• Zespół Szkół Ogrodniczych i Ogólnokształcących im. Mariana Raciborskiego	ul. Wojska Polskiego 4, 83-000 Pruszcz Gdański tel. 58 682 35 10
• Niepubliczna Branżowa Szkoła I stopnia „Remedium”	ul. Fryderyka Chopina 3, 83-000 Pruszcz Gdański tel, 58 380 05 32
• Policealna Szkoła Medyczna Remedium nr 1	ul. Fryderyka Chopina 3, 83-000 Pruszcz Gdański tel, 58 380 05 32
• Policealna Szkoła Medyczna Remedium nr 2	ul. Fryderyka Chopina 3, 83-000 Pruszcz Gdański tel, 58 380 05 32

Źródło: dane przekazane przez Urząd Miasta w Pruszczu Gdańskim, na podstawie: <https://sio.men.gov.pl/sio/login>.

Tabela 11. Średnia liczba uczniów w placówkach oświaty w Pruszczu Gdańskim – 2019 r.

Placówki	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów
Placówki wychowania przedszkolnego		
Placówki wychowania przedszkolnego prowadzone przez Miasto Pruszcz Gdański	nd	676
Niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego	nd	372
Publiczne placówki wychowania przedszkolnego prowadzone przez osoby prawne i fizyczne	nd	651
Szkoły podstawowe		
Szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Pruszcz Gdański	155	3 824
Niepubliczne szkoły podstawowe	bd	296
Liceum ogólnokształcące		
Liceum ogólnokształcące prowadzone przez Miasto Pruszcz Gdański	13	372

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Miasta Pruszcz Gdański za rok 2019.

Wysoka jakość edukacji w Mieście Pruszcz Gdański potwierdzona jest przez wysoką zdawalność egzaminów i osiągnięte dobre wyniki na tle województwa pomorskiego. W 2019 roku

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

w przypadku uczniów z terenu miasta: „zdawalność egzaminów obowiązkowych pisemnych na poziomie podstawowym wyglądała następująco: matematyka – 95% w pierwszym terminie, zaś w terminie poprawkowym, do którego podeszło 4 uczniów, egzamin zdał 1 uczeń (w kraju – 86%, w województwie –83,3%), j. polski –100% (w kraju –95%, w województwie –92,7%), j. angielski –100% (w kraju –94%, w województwie –93,8%), j. niemiecki –100% (w kraju –90%, w województwie –87,6%). Natomiast egzaminy ustne w pierwszym terminie zostały zdane przez uczniów ZSO Nr 1 w100% z j. angielskiego oraz j. rosyjskiego, zaś z j. polskiego w 99% (w terminie poprawkowym –100%), a z j. niemieckiego w 89% (uczeń, który nie zdał egzaminu nie mógł przystąpić do poprawki, gdyż nie zdał egzaminu także z matematyki)”³⁵.

Wyzwaniem w skali kraju jest zapewnienie odpowiedzi na potrzeby mieszkańców w zakresie miejsc wychowania przedszkolnego. W 2019 roku na terenie Miasta Pruszcz Gdański placówki na tym etapie edukacji oferowały łącznie 1699 miejsc. Z uwagi na stale rosnącą populację miasta oraz dodatni przyrost naturalny w Pruszczu Gdańskim niezbędne jest kontynuowanie działań w tym zakresie.

3.5.3. Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”³⁶. Zadania z zakresu pomocy społecznej w Mieście Pruszcz Gdański realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, znajdujący się przy ulicy Niepodległości 9, 83-000 Pruszcz Gdański.

W skład ośrodka wchodzi³⁷:

- Zespół Pracy Socjalnej i Pomocy Środowiskowej,
- Sekcja Świadczeń Pomocy Społecznej,
- Sekcja Świadczeń Rodzinnych,
- Sekcja Pomocy Instytucjonalnej,
- Sekcja Finansowo-Budżetowa,
- Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Dom Dziennego Pobytu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy.

Podstawowym celem działania ośrodka jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadającym godności człowieka. Ponadto MOPS prowadzi poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, kontraktów socjalnych, umów, mediacji itd. Pracownicy ośrodka w swej pracy winni się w szczególności

³⁵ Raport o stanie Miasta Pruszcz Gdański za rok 2019, str. 69.

³⁶ Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018, str. 38.

³⁷ Statut MOPS w Pruszczu Gdańskim, <https://www.mopspruszczgdanski.pl/index.php/o-osrodku/statut> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

kierować wrażliwością społeczną oraz szeroko pojętym dobrem wspólnoty samorządowej Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański. Swoje zadania ośrodek realizuje w szczególności poprzez³⁸:

- tworzenie warunków organizacyjnych dla funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Z pomocy środowiskowej w Mieście Pruszcz Gdański rokrocznie korzysta około 450 gospodarstw domowych w trudnej sytuacji. Niemalająca na przestrzeni lat liczba rodzin korzystających ze wsparcia świadczy o konieczności kontynuowania dotychczas podejmowanych przez MOPS działań na rzecz odbiorców wsparcia.

Tabela 12. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy w Mieście Pruszcz Gdański w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy	451	459	469	450	447

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS (brak danych za 2019 r.).

3.5.4. Zdrowie i bezpieczeństwo

Zgodnie z danymi GUS na terenie miasta w 2020 roku funkcjonuje 13 przychodni lekarskich i stomatologicznych, a ich liczba wzrastała na przestrzeni lat. W 2019 roku udzielono 193 567 porad lekarskich podstawowej opieki zdrowotnej, z czego 14 146 porad udzielono w przychodniach podległych samorządowi terytorialnemu. Zauważyć należy rokroczny wzrost zapotrzebowania na tego rodzaju usługi, odzwierciedlony w stale rosnącej liczbie osób korzystających z przychodni w Pruszczu Gdańskim.

Tabela 13. Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ambulatoryjna opieka zdrowotna – porady lekarskie	261 986	263 593	282 209	291 530	294 851	322 952
Podstawowa opieka zdrowotna – porady lekarskie	147 199	154 255	165 996	174 935	177 473	193 567

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

³⁸ Statut MOPS w Pruszczu Gdańskim, <https://www.mopspruszczgdanski.pl/index.php/o-osrodku/statut> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

W Pruszczu Gdańskim funkcjonują następujące przychodnie lekarskie oraz stomatologiczne³⁹:

- NZOZ Centrum Medyczne (Al. Księdza Józefa Waląga 3, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Centrum Stomatologiczne (ul. Grunwaldzka 33, 83-000 Pruszcz Gdański).
- NZOZ Familia (ul. Korzeniowskiego 66, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Medivec (ul. Chopina 19, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Ireny Olborskiej (ul. Obrońców Poczty Polskiej 21/22, 83-000 Pruszcz Gdański).
- NZOZ Poradnia Chirurgiczno-Ortopedyczna (ul. Grunwaldzka 25, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Przychodnia "Medycyna Rodzinna" (ul. Jana z Kolna 5, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Przychodnia Specjalistyczna Sono-Expert (ul. Obrońców Poczty Polskiej 4/2 (Centrum Handlowe Kwadrat), 83-000 Pruszcz Gdański).
- Centrum Medyczne LUX MED (ul. Wita Stwosza 1, 83-000 Pruszcz Gdański).
- NZOZ Praktyka Rodzinna i Specjalistyczna "Familia" (ul. Sienkiewicza 9, 83-000 Pruszcz Gdański).
- NZOZ EKO-MED. (ul. Sienkiewicza 10, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Art. Dentica (ul. Cicha 15, 83-000 Pruszcz Gdański).
- Klinika Stomatologiczna MMG (ul. Okrzei 4, 83-000 Pruszcz Gdański).

Na terenie miasta działalność prowadzi również 12 punktów aptecznych⁴⁰.

Za bezpieczeństwo w mieście odpowiada szereg instytucji, wśród których wskazać można: Samodzielne Publiczne Pogotowie Ratunkowe w Pruszczu Gdańskim, Komendę Powiatową Policji w Pruszczu Gdańskim, Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Straż Miejską, Pogotowie Energetyczne, Pogotowie Gazowe, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Centrum Zarządzania Kryzysowego; Ochotniczą Straż Pożarną Pruszcz Gdański⁴¹.

Gmina Miejska Pruszcz Gdański systematycznie wspiera profilaktykę i promocję zdrowia dla mieszkańców.

W 2017 roku realizowane były programy:

- szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV dziewcząt urodzonych w 2004 roku w ramach programu pn. Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2016-2018,
- szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 55 roku,
- badania uzębienia wśród dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Nr 3 i Szkole Podstawowej Nr 4,

³⁹ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/196,przychodnie> [Dostęp: 30.04.2020].

⁴⁰ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/197,apteki> [Dostęp: 30.04.2020].

⁴¹ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/508,telefony-alarmowe> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- bezpłatne badanie słuchu,
- bezpłatne badanie mammograficzne.

W 2018 roku realizowane były programy:

- szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV dziewcząt urodzonych w 2005 roku w ramach programu pn. Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2016-2018,
- szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób od 55 roku życia,
- badania uzębienia wśród dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Nr 3 i Szkole Podstawowej Nr 4,
- bezpłatnego badania słuchu mieszkańców miasta Pruszcz Gdański,
- badania mammograficzne kobiet,
- „Biała Sobota” – akcja medyczna.

W 2019 roku realizowane były programy:

- szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób od 55 roku życia,
- badania mammograficzne kobiet,
- dla klas VII Szkół Podstawowych zajęcia profilaktyczne w ramach ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka.

W 2020 roku realizowane były programy:

- szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV w ramach programu pn. Program szczepień profilaktycznych przeciwko wirusom brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2019-2021,
- szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób od 55 roku życia,
- badania mammograficzne kobiet,
- dla klas VII Szkół Podstawowych zajęcia profilaktyczne w ramach ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka.

Ponadto warto zwrócić uwagę, że w zakresie zdrowia mieszkańców miasta Gmina wspiera takie inicjatywy i projekty jak⁴²:

- Aktywne Ferie.
- Budowa węzłów integracyjnych Pruszcz Gdański, Cieplewo i Pszczółki wraz z trasami dojazdowymi. Zadanie 3: Przebudowa fragmentu ul. Dworcowej oraz część 1 części Zadania 8: budowa jednego z dwóch fragmentów ścieżek pieszo-rowerowych prowadzących z centrum miasta do Dworca PKP - fragment ścieżki z parkingu Park and Ride do Dworca.
- Budowa węzłów integracyjnych Pruszcz Gdański, Cieplewo, i Pszczółki wraz z trasami dojazdowymi. Zadanie 7: Ścieżka pieszo-rowerowa od ul. Sikorskiego do ujścia Strugi Gęś.
- Ćwiczenia w formie rehabilitacyjnej.
- Dopalenie to śmiertelne wspomaganie.
- Działania profilaktyczne, edukacyjne w zakresie zdrowia i jego ochrony, promocja zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów, skierowane do mieszkańców miasta Pruszcza Gdańskiego.

⁴² Sprawozdanie Urzędu Miasta za 2019 r.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- Edukacja i aktywność seniora.
- Ferie pod koszem.
- Ferie zimowe na sportowo.
- Happening profilaktyczny z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i dopalaczom pn.: Free Art.
- Koszykówka dzieci i młodzieży w Mieście Pruszcz Gdański.
- Koszykówka przeciw agresji - organizacja zajęć sportowych połączonych z wyjazdami na mecze ekstraklasy.
- Kto, jak nie ja.
- Kulturalne ferie.
- Mini siatkówka zabawową formą rozwoju sprawności fizycznej i wychowania.
- Miniboisko do gry w piłkę nożną.
- Organizowanie zajęć profilaktycznych mających na celu wzrost poziomu umiejętności funkcjonalnych, podnoszenie i podtrzymywanie umiejętności nabytych oraz radzenie sobie w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności skierowanych do osób nieradzących sobie w życiu oraz z zaburzeniami psychicznymi i funkcji życiowych, w celu wyrobienia nawyku zdrowego stylu życia pn. Aktywnie i twórczo w stronę zdrowia.
- Piłka nożna - radość gry. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez podnoszenie sprawności fizycznej.
- Piłka nożna bez uzależnień i nałogów dla dorosłych sportowców.
- Piłka nożna dzieci i młodzieży przeciw nałogom i zagrożeniom społecznym.
- Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym R-10 i Wiślana Trasa Rowerowa R-9 - partnerstwo Gminy Pruszcz Gdański.
- Poradnictwo specjalistyczne w Gdańskim Telefonie Zaufania ""Anonimowy Przyjaciel"" i Internetowym Telefonie Zaufania.
- Gabinety stomatologiczne w szkołach.
- Współpraca z Powiatem Gdańskim w zakresie zakupu aparatu rentgenowskiego (dotacja celowa).

3.5.5. Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami

W dniu 30 września br. upłynął ustawowy termin powołania koordynatorów do spraw dostępności w organach administracji samorządowej oraz rządowej. Obowiązek ten wynika z Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2019 poz. 1696).

Zgodnie z art. 14 ust. 1 przedmiotowej ustawy, każdy organ władzy publicznej, w tym organ administracji rządowej i samorządowej, organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały, wyznacza co najmniej jedną osobę pełniącą funkcję koordynatora do spraw dostępności.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

W Pruszczu Gdańskim rolę Koordynatora ds. dostępności pełni Sekretarz Miasta (na dzień 10.12.2020 r.)⁴³

Na terenie Pruszcza Gdańskiego działa placówka, prowadząca różne formy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, dostosowane do ich potrzeb⁴⁴:

1. Warsztaty Terapii Zajęciowej - służą rehabilitacji niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w stosunku do których orzeczono niezdolność do pracy, a których zakwalifikowano do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej:
 - Warsztat Terapii Zajęciowej w Pruszczu Gdańskim
83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 71
www.psouupruszcz.org.pl
Dla 25 osób niepełnosprawnych ze wskazaniami do uczestnictwa w WTZ, placówka prowadzona przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Pruszczu Gdańskim.
2. Środowiskowe Domy są miejscem przyjaznym dla osób niepełnosprawnych, działającym na rzecz integracji społecznej oraz angażującym się we wszystkie działania tej grupy osób:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Pruszczu Gdańskim
83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 71
tel. 58 6847553
www.psouupruszcz.org.pl
Dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie, placówka prowadzona przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Pruszczu Gdańskim na zlecenie Miasta Pruszcz Gdański.

Ponadto na terenie miasta funkcjonuje szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi. W Szkole Podstawowej nr 4 organizowane jest wspólne kształcenie uczniów zdrowych z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. „Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oddział integracyjny może liczyć od 15 do 20 uczniów, w tym 5 uczniów z niepełnosprawnością. W zespole integracyjnym zatrudnionych jest jednocześnie 2 nauczycieli – nauczyciel wiodący oraz nauczyciel wspomagający. Nauczyciel wiodący prowadzi zajęcia z klasą, natomiast nauczyciel wspomagający wspomaga dzieci o specyficznych potrzebach edukacyjnych poprzez dobór odpowiednich form i metod pracy dostosowanych do możliwości i potrzeb uczniów. Nauczyciele mogą zamieniać się rolami, a ich działania uzupełniają się. Szkoła oferuje w miarę możliwości szereg dodatkowych zajęć. Wynikają one przede wszystkim z zaleceń znajdujących się w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Jest to np. rewalidacja indywidualna. Jest ona ukierunkowana na całościowy rozwój ucznia, czyli zarówno wspieranie funkcji zaburzonych, jak również rozwijanie zainteresowań i mocnych stron. W miarę potrzeb i możliwości uczniowie korzystają również z zajęć z logopedą, psychologiem

⁴³ <http://bip.pruszcz-gdanski.pl/arttykul/30/9795/koordynator-ds-dostepnosc>

⁴⁴ Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Gdańskiego w latach 2014 – 2020.

szkolnym, spotkań z pedagogiem szkolnym, mają zajęcia w Sali Doświadczania Świata, terapię pedagogiczną, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, terapię metodą A. Tomatisa, gimnastykę korekcyjną i zajęcia na basenie”⁴⁵.

Ponadto szkoła posiada szereg dostosowań architektonicznych w postaci wind, podnośników podjazdów i odpowiedniego sprzętu umożliwiającego swobodne poruszanie się po szkole dzieci z niepełnosprawnością ruchową. W szkole zatrudniona jest wysoko wykwalifikowana kadra nauczycieli i specjalistów, którzy poprzez bogate doświadczenie i szerokie wykształcenie dbają o całościowy i pełny rozwój uczniów. W szkole zatrudniony jest asystent oraz pomoce nauczyciela, które wspierają uczniów w codziennych czynnościach. Możliwy jest również dowóz uczniów do szkoły dzięki specjalnie do tego przystosowanym busom. Dowóz zorganizowany jest przez Urząd Miasta w Pruszczu Gdańskim⁴⁶.

Dodatkowo Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim realizuje działania skierowane do osób niepełnosprawnych⁴⁷:

1. Prowadzenie Domu Dziennego Pobytu:

- zajęcia kulturalno – edukacyjne – dostęp do kultury CKiS, Faktoria Kultury - Teatr Letni,
- terapia zajęciowa - prowadzenie terapii zgodnie z opracowanym Programem Indywidualnej i Grupowej terapii Wspierającej dla uczestników zajęć (łagodzenie objawów zaburzeń, wzmacnianie mechanizmów obronnych, wypracowywanie mechanizmów kontroli, redukcja zewnętrznego źródła stresu),
- podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania w środowisku w tym również w obszarze relacji jak również emocji,
- zajęcia ruchowo – rekreacyjne, aktywny wypoczynek z wykorzystaniem terenu ogrodu, a także gimnastyka z uwzględnieniem powstałego Fit Parku,
- zajęcia aktywizujące społecznie,
- jeden gorący posiłek (odpłatność uzależniona jest od wysokości dochodu, pełny koszt jednego obiadu wynosi 8 zł),
- pomoc w załatwianiu spraw socjalno – bytowych,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- organizowanie spotkań okolicznościowych i integracyjnych,
- utrzymywanie współpracy z organizacjami pożytku publicznego działającymi na terenie Pruszcza Gdańskiego jak również z instytucjami oświaty, kultury i sportu.

2. Świadczenia dla osób starszych/niepełnosprawnych:

- udzielanie świadczeń pomocy społecznej:
 - zasiłki stałe,
 - zasiłki okresowe,
 - zasiłki celowe,

⁴⁵ <https://sp4gda.edupage.org/text/?text=text/text17&subpage=1>

⁴⁶ Ibidem.

⁴⁷ Informacje przekazane przez MOPS Pruszcz Gdański.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- jeden gorący posiłek dziennie wydawany przez stołówkę MOPS (odpłatność uzależniona jest od wysokości dochodu, pełny koszt jednego obiadu wynosi 8 zł),
- zapewnienie usług opiekuńczych – (czynności gospodarcze i pielęgnacyjne) osobom starszym i chorym w miejscu ich zamieszkania w zakresie zabezpieczania podstawowych potrzeb dnia codziennego, kierowanie do domów pomocy społecznej (odpłatność uzależniona jest od wysokości dochodu, pełny koszt jednej godziny usługi wynosi 19 zł),
- zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanymi do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia – autyzmu,
- w ramach SUO dla dzieci ze spektrum autyzmu, oferowana jest pomoc w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. W celu realizacji ww. zadania gmina miejska Pruszcz Gdański zawarła umowę ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym z siedzibą w Gdańsku,
- kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Pruszczu Gdańskim prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie koło w Pruszczu Gdańskim. Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu, przeznaczonym dla osób dorosłych, które mają trudności związane z prawidłowym funkcjonowaniem w samodzielnym życiu społecznym, rodzinnym i zawodowym.
- prowadzenie mieszkania chronionego,
- udzielanie świadczeń rodzinnych (m.in. zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekuna),
- monitoring sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych z terenu miasta w zakresie potrzeb (systematyczne odwiedziny pracowników socjalnych MOPS w miejscu zamieszkania osób jw.),
- Kampania - Pomóżmy wspólnie osobom starszym przetrwać falę upałów,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w trosce o osoby starsze, samotne i niepełnosprawne przeprowadził akcję dostarczania przez pracowników Ośrodka wody mineralnej do miejsc zamieszkania tych osób: jednocześnie akcja miała na celu zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby osób jw. oraz rozmieszczenie na terenie miasta plakatów z apelem do mieszkańców.
- Kampania – Zima. Rozmieszczenie na terenie miasta Pruszcz Gdański plakatów z apelem do mieszkańców o zwrócenie szczególnej uwagi na osoby starsze, samotne i niepełnosprawne w związku z trudnymi warunkami atmosferycznymi,
- Akcja społeczna „Pudełko życia” ma na celu ułatwienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Pomoże w sytuacji, kiedy ratownicy medyczni, lekarze, strażacy muszą szybko reagować, a brak kontaktu z człowiekiem będącym np. po wylewie czy udarze może dramatycznie opóźnić akcję. Ta prosta i skuteczna akcja skierowana jest do osób starszych, schorowanych, samotnych będących mieszkańcami Pruszczu Gdańskiego. Projekt zakłada umieszczenie wszystkich ważnych informacji o pacjencie w jednym miejscu. W pudełkach znajdują się w ważne dane - telefony do osób najbliższych,

informacje o chorobach, uczuleniach, przyjmowanych lekach. „Pudełko życia” będzie znajdować się w lodówce (jak wskazują statystyki prawie 100% gospodarstw domowych jest wyposażonych w ten sprzęt AGD). Na drzwiach lodówki zostanie naklejone takie samo oznakowanie, jak na opakowaniu. Umożliwi to szybkie odnalezienie pudełka przez ratowników medycznych.

3.6. Kultura, sport, rozrywka, turystyka

3.6.1. Oferta kulturalna

Miasto Pruszcz Gdański oferuje bogatą ofertę kulturalną i zapewnia mieszkańcom i turystom możliwość aktywnej rekreacji i wypoczynku. Główną instytucją kultury Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański jest Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim z siedzibą przy ul. Fryderyka Chopina 34.

Podstawowym zadaniem Centrum jest „wspieranie i animowanie kulturowej i sportowej aktywności mieszkańców Pruszcza Gdańskiego poprzez realizację zadań w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury oraz sportu i rekreacji w ramach zadań własnych, zleconych lub powierzonych na podstawie odrębnych porozumień”⁴⁸, a w szczególności:

- rozpowszechnianie i rozbudzanie, zaspakajanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych,
- kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze i sporcie,
- prowadzenie różnorodnych form pracy w zależności od specyfiki środowiska, zmieniających się potrzeb, warunków i okoliczności,
- organizowanie możliwości ekspresji twórczej grupom, zespołom twórczym, samodzielnym artystom,
- promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność Miasta,
- popularyzacja walorów rekreacji ruchowej poprzez organizowanie zajęć, zawodów i imprez rekreacyjno-sportowych i turystycznych, z włączeniem współzawodnictwa placówek oświatowych,
- współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie zaspakajania potrzeb kulturalnych, sportowych, edukacyjnych wspierających rozwój lokalny,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- współpracę z instytucjami i organizacjami Unii Europejskiej oraz krajów członkowskich w realizacji w/w celów,
- koordynowanie działań na terenie Miasta dotyczących organizację imprez kulturowych, sportowych i rekreacyjnych,
- wykonywanie innych zadań wynikających z potrzeb miasta zgłaszanych przez Burmistrza,

⁴⁸ Status Centrum Kultury i Sportu, <http://ckis-pruszcz.pl/statut/> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- organizowanie różnych form indywidualnej aktywności kulturalnej⁴⁹.

W ramach Centrum prowadzone są różnorodne zajęcia artystyczne, aktywizujące, edukacyjne oraz sportowe. Wśród aktywności Centrum wymienić należy w szczególności: Kino na Bursztynowym Szlaku, zajęcia z breakdance, działalność Chóru Miasta Pruszcz Gdański, naukę gry na gitarze, Ognisko Muzyczne, Małą Akademię Teatralną, zajęcia z szydełkowania i szycia, zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci LogoSmyki, zajęcia plastyczne dla dzieci pt. Pracownia Pani Moniki, a także aktywności sportowe: brydż, judo, kajaki, koszykówka, modelarstwo.

W roku 2018 w ramach działalności Centrum zorganizowało 374 wydarzenia kulturalne, w których uczestniczyło 59 685 osób, świadcząc o wysokim zainteresowaniu mieszkańców strefą kulturalną Miasta Pruszcz Gdański.

Tabela 14. Oferta kulturalna Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim

	2014	2015	2016	2017	2018
Wydarzenia kulturalne	109	73	134	138	374
uczestnicy imprez	64 400	38 930	45 250	51 425	59 685
koła / kluby / sekcje	9	13	7	13	14
członkowie kół / klubów / sekcji	273	318	232	396	439
Liczba wydarzeń i uczestników: seanse filmowe	0	0	0	0	287 13 491 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: wystawy	2 300 osób	2 300 osób	3 450 osób	4 145 osób	1 200 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: festiwale	-	0	0	4 1350 osób	1 140 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: koncerty	-	22 15 400 osób	24 20 000 osób	19 8 040 osób	31 28 420 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: prelekcje	2 200 osób	0	2 150 osób	2 65 osób	5 251 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	14 2 800 osób	13 2 500 osób	14 4 500 osób	18 2 705 osób	25 5 314 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: konkursy	0	0	2 250 osób	2 80 osób	2 238 osób
Liczba wydarzeń i uczestników: pokazy teatralne	-	16 8 250 osób	28 15 000 osób	18 9 800 osób	22 11 631 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS (brak danych za 2019 r.).

⁴⁹ Ibidem

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

W mieście funkcjonują dwa oddziały biblioteki publicznej: Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna oraz Biblioteka Pedagogiczna. W 2018 roku rokrocznie powiększany księgozbiór Biblioteki publicznej liczył 58 959 pozycji, zaś liczba wypożyczeń równa była 75 263. Z kolei w 2019 r. księgozbiór Biblioteki liczył 59 413 pozycji, 1 839 audiobooków oraz dostęp do ebooków – Legimi⁵⁰.

Tabela 15. Zasoby biblioteczne w Mieście Pruszcz Gdański (2014-2019)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Księgozbiór	56 021	57 222	57 013	57 475	58 959	59 413
Zbiory elektroniczne zinventoryzowane	2	2	2	2	2	b.d.
Czytelnicy w ciągu roku	3 871	4 065	4 110	4 017	4 003	b.d.
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	84 251	84 553	85 982	86 574	75 263	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

W ramach działalności biblioteki publicznej odbyły się różnorodne wydarzenia kulturalne i zajęcia edukacyjne, wśród których wymienić należy m.in.:

- Biblioterapia – PiMBP współpracuje z OREW w Pruszczu Gdańskim, SPS w Warczu, oraz z Niepublicznym Integracyjno-Terapeutycznym Punktem Przedszkolnym „Lawendowy Król”;
- Dyskusyjny Klub Książki i Dyskusyjny Klub Malucha;
- Spotkania autorskie;
- Europejska Noc Muzeów;
- Ogólnopolska Noc Bibliotek;
- Narodowe Czytanie;
- Spotkania o tematyce profilaktyki uzależnień;
- Festiwal Książki Dziecięcej;
- Prelekcje;
- Konkursy.

W 2020 roku miasto Pruszcz Gdański powołało Referat Ekspozycji i Dziedzictwa Kulturowego, który obok działalności wystawienniczej prowadzi działalność polegającą na animacji działań kulturalnych we współpracy z Centrum Kultury i Sportu, Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką Filia w Pruszczu Gdańskim. Wszystkie instytucje kultury w mieście nieustannie tworzą platformę szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami m.in. takimi jak: Fundacja Kiwi Kreatywność Inicjatywa Wielokulturowość - Szary Ganek, Stowarzyszenie Przystań na Sztukę, Stowarzyszenie Orkiestra Miasta Pruszcz Gdański, Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie Pruszcz Gdański, Gockie Towarzystwo Łucznicze "GOT", Stowarzyszenia Przyjaciół Pruszcza Gdańskiego i Okolicznych

⁵⁰ Stan na dzień 31.12.2019 r. (dane przekazane przez PiMBP).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Gmin oraz Stowarzyszenia Twórców "Przystanek Sztuka" i wieloma innymi mającymi na celu krzewienie kultury i promocję sztuki.

3.6.2. Sport

W Pruszczu Gdańskim realizowana jest oferta sportowo-rekreacyjna. Oprócz licznych ścieżek rowerowych i wydarzeń o charakterze sportowym działalność prowadzą również zorganizowane kluby sportowe.

Tabela 16. Działalność klubów sportowych w Mieście Pruszcz Gdański

	2014	2016	2018
Kluby	7	11	10
Członkowie	687	837	861
Ćwiczący	678	834	910
Sekcje sportowe	21	20	21
Trenerzy	16	19	24
Instruktorzy sportowi	16	42	31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS (brak danych za 2019 r.).

Na potrzeby mieszkańców miasta w zakresie sportu i aktywnego wypoczynku odpowiadają liczne obiekty utrzymywane przez miasto Pruszcz Gdański. Są to⁵¹:

Boiska:

- boisko z nawierzchnią ze sztucznej trawy i 2 boiska wielofunkcyjne przy SP nr 2, ul. Tysiąclecia 5,
- boisko z nawierzchnią ze sztucznej trawy i boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową "Orlik" przy SP nr 3, ul. Matejki 1,
- boiska z nawierzchnią ze sztucznej trawy oraz boiska wielofunkcyjne przy SP nr 4, ul. Kasprowicza 16,
- boisko z nawierzchnią ze sztucznej trawy i boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową oraz bieżnia przy ZSO nr 1, ul. Niemcewicza 1,
- 2 boiska wielofunkcyjne, Komarowo,
- boisko wielofunkcyjne, Faktoria,
- boisko wielofunkcyjne, ul. Modrzewskiego,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową w Międzynarodowym Bałtyckim Parku Kulturowym, ul. Zastawna,
- boisko z nawierzchnią trawiastą oraz boisko do siatkówki plażowej przy Centrum Kultury i Sportu, ul. Chopina 34,
- boisko trawiaste, ul. Cyprysowa,
- boisko trawiaste, ul. Gałczyńskiego.

⁵¹ Strona internetowa Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/206,obiekty-sportowe> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Place zabaw:

- ul. Bogusławskiego,
- ul. Fantazego,
- ul. Gałczyńskiego,
- ul. Matejki,
- Międzynarodowy Bałtycki Park Kulturowy,
- ul. Obrońców Westerplatte – przy hotelowcu,
- ul. Obrońców Wybrzeża – mini plac zabaw (piaskownica i domek),
- Park Miejski przy ul. Mickiewicza,
- Park Krainy Polodowcowej,
- ul. Powstańców Warszawy,
- ul. Przy Torze,
- ul. Spacerowa,
- ul. Świętego Wojciecha,
- ul. Tysiąclecia,
- ul. Wróblewskiego,
- ul. 10 Lutego,
- ul. 1 Maja,
- ul. Armii Krajowej.

Zewnętrzne urządzenia fitness:

- teren Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego, ul. Zastawna,
- teren rekreacyjny, ul. Modrzewskiego,
- teren rekreacyjny, ul. Gałczyńskiego,
- plac zabaw, ul. Obrońców Wybrzeża,
- plac zabaw, ul. Św. Wojciecha,
- teren pomiędzy SP nr 3 a Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym dla Osób Niepełnosprawnych,
- plac zabaw, ul. Powstańców Warszawy,
- teren MOPS.

Inne obiekty:

- basen przy SP nr 4, ul. Kasprowicza 16,
- basen przy SP nr 3, ul. Matejki 1,
- lodowisko przy SP nr 3, ul. Matejki 1,
- skate park przy Centrum Kultury i Sportu, ul. Chopina 34,
- skate park w Międzynarodowym Bałtyckim Parku Kulturowym, ul. Zastawna,
- tor dla rolkarzy, Komarowo,
- plaża miejska przy Centrum Kultury i Sportu, ul. Chopina 34.

Pozostałe miejsca rekreacji codziennej:

- ścieżki spacerowe w otoczeniu atrakcyjnej zieleni, z ławkami parkowymi: przy ul. 1-go Maja, przy ul. Obrońców Pokoju, przy ul. Obrońców Wybrzeża,
- Plac Jana Pawła II,
- deptak w centrum miasta z fontannami i licznymi ławkami,
- park miejski.

3.6.3. Turystyka

Potencjał turystyczny miasta Pruszcz Gdański wiąże się w szczególności z dogodną lokalizacją miasta w pobliżu Gdańska, skutecznymi rozwiązaniami w zakresie transportu, położeniem na atrakcyjnym przyrodniczo terenie Wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego i Nizinnych Żuław Gdańskich oraz ofertą kulturalną miasta.

Turyści na terenie miasta skorzystać mogli z czterech infomatów znajdujących się przy skrzyżowaniu ul. Grunwaldzkiej z ul. Chopina (w parku za przystankiem autobusowym), przy ul. Skalskiego na Osiedlu Wschód, w Centrum Kultury i Sportu przy ul. Chopina oraz w obiekcie wielofunkcyjnym na terenie Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego. Urządzenia te zainstalowane zostały w ramach projektu „Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego”. System ten obejmuje swoim zasięgiem województwo pomorskie i umożliwia przekazywanie aktualnych kompleksowych informacji turystycznych o całym regionie. Wraz z zakończeniem projektu informaty zmieniają swoją ilość oraz lokalizację na terenie miasta. Jednocześnie zostanie rozszerzona ich funkcja tzn. będą źródłem innych informacji, nie tylko turystycznych.

Miasto cechuje się występowaniem historycznych obiektów atrakcyjnych w kontekście turystyki.

Tabela 17. Główne zabytki i turystyczne atrakcje Miasta Pruszcz Gdański

Miejsce atrakcyjne turystycznie	Opis lokalizacji ⁵²
Kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Św. z pastorówką	Obecnie z biblioteką publiczną, bramą cmentarną oraz terenem przykościelnym wraz z kaplicą przedpogrzebową, murem kościelnym i starodrzewem, ul. Wojska Polskiego 34 (wpis do rejestru nr 305 z 13 sierpnia 1962 r.). Świątynię wzniesiono przed rokiem 1367 w stylu gotyckim. Budynek kościoła jest murowany z cegły, trójnawowy z gwiaździstym sklepieniem nad nawami oraz sklepieniem krzyżowym nad prezbiterium. W 1433 roku spalony przez husytów, w 1460 przez Krzyżaków, a w 1577 ucierpiał w czasie walk Batorego z Gdańskiem. W latach 1585 - 1945 w rękach protestantów. W 1801 roku jako jeden z nielicznych budynków ocalał z pożaru miejscowości, a w 1807 roku pełnił krótko funkcję magazynu prochu dla wojsk napoleońskich. II wojnę światową przetrwał bez większego szwanku. 5 września 1948 roku został ustanowiony filią kościoła parafialnego, a 10 listopada 1980 roku - ośrodkiem nowo powołanej parafii katolickiej. Zachowało się wyposażenie kościoła z bogatym, rzeźbionym z drewna

⁵² Wszystkie informacje pochodzą ze strony internetowej Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim, <https://www.pruszcz-gdanski.pl/176,warto-zobaczyc> [Dostęp: 30.04.2020].

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Miejsce atrakcyjne turystycznie	Opis lokalizacji ⁵²
	<p>i polichromowanym wyposażeniem, m.in. renesansową amboną z 1578 roku, galerią i barokowym prospektem organowym. Do 1945 roku znajdował się tu również antwerpski ołtarz z XVI wieku, który obecnie jest cennym eksponatem Muzeum Narodowego w Warszawie. Na osi głównego wejścia do kościoła znajduje się brama cmentarna wzniesiona w 1648 roku. Po północnej stronie świątyni znajdziemy neogotycką kostnicę z drugiej połowy XIX wieku. Naprzeciwko kościoła stoi budynek dawnej plebanii wzniesionej w 1755 roku.</p>
Faktoria	<p>Rekonstrukcja Faktorii Handlowej i Międzynarodowego Szlaku Bursztynowego z okresu wpływów rzymskich w Pruszczu Gdańskim jest wyjątkowym przedsięwzięciem turystyczno-archeologicznym w skali całego kraju. Realizacja projektu zwiększa atrakcyjność turystyczną Pomorza i przyczynia się do promocji dziedzictwa kulturowego obszaru Morza Bałtyckiego. Temat szlaku bursztynowego i wymiany handlowej z prowincjami Imperium Rzymskiego, stanowi ważny element dorobku kulturowego tej części Europy i rejonu Pomorza.</p> <p>Faktoria Handlowa, w skład której chodzą: Chata Wodza – ekspozycja muzealna, Hala Targowa – miejsce spotkań z żywą archeologią oraz rekonstrukcje Chaty Bursztyniarza i Chaty Kowala, zostały pomyślane jako miejsce połączenia nowych technologii z bogactwem zabytków archeologicznych i pięknem bursztynowych eksponatów. Efektem tego przedsięwzięcia jest niezwykle interesujący obiekt, gdzie można zarówno odpocząć, jak i poznać tajniki życia sprzed niemal 2 tysięcy lat.</p>
Dom mieszkalny	<p>Ul. Krótka nr 6 (wpis do rejestru nr 612 z 30 maja 1972) - zbudowany w I połowie XIX wieku w stylu klasycystycznym, o konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą licówką, od frontu znajduje się podcień z czterema kolumnami jońskimi z facjatką zwieńczoną trójkątnym szczytem z owalnym okienkiem.</p>
Dom mieszkalny	<p>Ul. Grunwaldzka nr 23 (wpis do rejestru nr 613 z 30 maja 1972) - zbudowany na początku XIX wieku w stylu klasycystycznym, dwukondygnacyjny z frontowym ryzalitem ujętym parami dekoracyjnych, płaskich filarów; zwieńczony przyczółkiem ze zdobieniami.</p>
Dom mieszkalny	<p>Ul. Chopina 22 - typowy dla miejskiej zabudowy willowej dom z IV ćwierci XIX wieku z wieloboczną wieżą na narożu, ozdobiony bogatą eklektyczną sztukaterią oraz bonowaniem.</p>
Dwór Lipowy	<p>Ul. Grunwaldzka 71A - Pałac Winkerta z 1891 roku, stanowiący część dawnego gospodarstwa Russotschin.</p>
Elektrownia wodna Pruszcz I	<p>Elektrownia położona jest w rozwidleniu rzeki Raduni rozdzielającym ją na Kanał Raduni i Starą Radunię. Elektrownia wybudowana została w 1921 r. i wraz z przynależnymi gruntami stanowiła własność Przedsiębiorstwa Elektryfikacyjnego podległego Senatowi Wolnego Miasta Gdańska. Po wojnie elektrownię uruchomiono w 1946 r. w celu wytworzenia energii elektrycznej poprzez pracę turbiny wodnej wykorzystującej energię rzeki Raduni. W elektrowni Pruszcz zainstalowano jedną turbinę typu Francisa o mocy 100 KW pracującą na spadzie 2,69 m. Od średniowiecza do okresu okupacji nurty Raduni ujęte w nowe koryto napędzały szereg zakładów wodnych: kuźni, młynów, kaszarni, foluszy, na Wielkim Młynie w Gdańsku kończąc. Hydrowęzeł pruszczański już od XIV wieku był budowlą strategiczną za względów gospodarczych i obronnych gdańskiej metropolii. Jego układ praktycznie do dziś pozostał niezmienny. Postęp techniki nakazywał jedynie kolejne zmiany konstrukcji jazów i zastawek.</p>

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Miejsce atrakcyjne turystycznie	Opis lokalizacji ⁵²
Kanał Raduni	Sztuczny przekop Raduni wraz z groblami, towarzyszącą zabudową i zielenią na całej długości obiektu – od śluzy na zachód od Pruszcza Gdańskiego do ujścia Kanału do Starej Motławy w Gdańsku (wpis do rejestru nr 986 z 18 maja 1981). Kanał został wytyczony w 1338 roku, a wybudowany w latach 1348-1356 przez Krzyżaków. Pomysł realizacji tej budowli przypisuje się zwykle komturowi gdańskiemu i późniejszemu wielkiemu mistrzowi zakonu krzyżackiego Winrichowi von Kniprode, jednakże rzeczywistym inicjatorem budowy był inny komtur gdański (z lat 1333-34) Jordan von Vehren. Kanał miał służyć przede wszystkim do zaopatrzenia Gdańska i tamtejszego zamku krzyżackiego w świeżą wodę pitną, a także jako napęd dla Wielkiego Młyna.
Zespół cukrowni Pruszcz	Ul. Chopina 17 (wpis do rejestru nr 1369 z 25 sierpnia 1992) – zbudowana w latach 1879-1880 z inicjatywy i staraniem doktora Hermanna Wiedemanna, lekarza z zawodu, który był wieloletnim dyrektorem cukrowni. W skład zespołu cukrowni wchodzi portiernia z bramami i murem, budynek biura głównego, kotłownia główna, surownia, budynek techniczno-produkcyjny, budynek filtracji, pakownia, warniki, suszarnia, magazyn cukru, miodownik, piec wapienny, kuźnia, rezydencja akcjonariusza oraz willa dyrektora.
Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy	Z działką oraz starodrzewem, wybudowany w latach 1923-1929, ul. Chopina 3 (wpis do rejestru nr 1848 z 9 czerwca 2009). Podczas walk w 1945 roku zniszczeniu uległ dach kościoła, wywieziono także oba dzwony. Świątynię odbudowano pod koniec lat 50. ubiegłego wieku. Z oryginalnego wyposażenia zachowały się w nim m.in. organy z 1925 roku. W 1957 roku administratorem, a następnie proboszczem parafii został ks. Józef Wałąg. Przeprowadził wiele remontów, jego dziełem jest też nowy dom katechetyczny wraz z plebanią. O zasługach ks. Wałąga dla parafii najlepiej świadczy fakt, że jego imię nosi reprezentacyjna aleja w centrum Pruszcza

Źródło: Informacje dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim.

Na potrzeby w zakresie miejsc noclegowych odpowiadają trzy obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie miasta. W 2018 roku oferowały one łącznie 144 miejsca⁵³.

Tabela 18. Baza noclegowa w Mieście Pruszcz Gdański

Hotel Chopin	ul. Chopina 28 83-000 Pruszcz Gdański
Hotel "Górski"	ul. Grunwaldzka 64 83-000 Pruszcz Gdański
Zajazd Jawor	ul. Grunwaldzka 83A 83-000 Pruszcz Gdański

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji dostępnych na stronie internetowej Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim.

⁵³ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

3.7. System zarządzania gminą

3.7.1. Władze miasta

W kadencji 2018-2023 władze miasta stanowią:

- Burmistrz Pruszcza Gdańskiego - Janusz Wróbel;
- Zastępca Burmistrza ds. Komunalnych:
 - Wojciech Gawkowski do 2020 r., Radosław Klaczkowski od 2021 r.,
- Zastępca Burmistrza ds. Społecznych:
 - Jerzy Kulka.

3.7.2. Urzędy i inne instytucje publiczne w mieście

Najważniejszymi instytucjami w mieście Pruszcz Gdański są⁵⁴:

- Urząd Miasta Pruszcz Gdański,
- Samorządowe jednostki i inne podmioty:
 - Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Miejski Żłobek nr 1 "Króla Maciusia" w Pruszczu Gdańskim,
 - Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna,
 - Pruszczańskie Przedsiębiorstwo Ciepłownicze "PEC" Sp. z o.o.,
 - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji "WiK" Sp. z o.o.,
 - Przedszkole Publiczne nr 3 im. Kubusia Puchatka,
 - PURUM Sp. z o.o.,
 - Straż Miejska w Pruszczu Gdańskim,
 - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika,
 - Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Matejki,
 - Szkoła Podstawowa nr 4 im. Ignacego Jana Paderewskiego,
 - Towarzystwo Budownictwa Społecznego ABK Sp. z o.o.,
 - Zakład Nieruchomości Komunalnych,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1.

3.7.3. Współpraca zagraniczna

Miasto Pruszcz Gdański posiada dwie oficjalne umowy partnerskie z miastami Šilutė (Litwa) i Hofheim am Taunus (Niemcy). W ramach działań zmierzających do nawiązywania nowych kontaktów, przedstawiciele miasta prowadzą dialog z samorządem Beerse (Belgia) oraz okręgu Yanggu w prowincji Shandong (Chińska Republika Ludowa)⁵⁵.

⁵⁴ Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Pruszcz Gdański,

⁵⁵ https://pruszcz-gdanski.pl/wspolpraca_zagranica.qbpape

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

3.7.4. Finanse, realizacja działań

W 2020 roku, wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 r., dochody Miasta Pruszcz Gdański wynoszą 202.052.045 zł. Największym źródłem dochodu gminy miejskiej Pruszcz Gdański jest udział w podatku dochodowym osób fizycznych (40.821.374 zł) oraz podatek od nieruchomości (25.200.000 zł).

Wydatki miasta w 2020 roku kształtują się na poziomie 212.044.248 zł, co generuje deficyt w wysokości 9.992.203 zł. Największe nakłady finansowe z budżetu miasta związane są z realizacją zadań w zakresie oświaty i wychowania oraz transportu i łączności.

Tabela 19. Dochody budżetu Miasta Pruszcz Gdański na dzień 30 czerwca 2020 r. według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło dochodu	Kwota
Dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	77 617 845 zł
Różne rozliczenia	36 532 670 zł
Transport i łączność	12 053 946 zł
Rodzina	43 272 054 zł
Gospodarka mieszkaniowa	12 391 516 zł
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9 102 352 zł
Oświata i wychowanie	6 457 281 zł
Kultura fizyczna	553 402 zł
Administracja publiczna	475 237 zł
Pomoc społeczna	2 166 408 zł
Działalność usługowa	545 000 zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	304 628 zł
Turystyka	280 082 zł
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	93 681 zł
Rolnictwo i łowiectwo	2 563 zł
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	135 150 zł
Edukacyjna opieka wychowawcza	8 080 zł
Leśnictwo	150 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu Rb-27.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Tabela 20. Wydatki z budżetu Miasta Pruszcz Gdański na dzień 30 czerwca 2020 r. według działów klasyfikacji budżetowej

Wydatki	Kwota
Oświata i wychowanie	68 976 149 zł
Transport i łączność	24 956 288 zł
Administracja publiczna	13 097 388 zł
Rodzina	46 378 106 zł
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	21 249 506 zł
Pomoc społeczna	8 527 787 zł
Gospodarka mieszkaniowa	7 776 441 zł
Kultura fizyczna	4 701 618 zł
Różne rozliczenia	2 274 156 zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5 961 837 zł
Edukacyjna opieka wychowawcza	2 929 070 zł
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 290 265 zł
Ochrona zdrowia	1 874 743 zł
Działalność usługowa	397 500 zł
Turystyka	75 950 zł
Obsługa długu publicznego	380 000 zł
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	80 000 zł
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	93 681 zł
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	20 000 zł
Rolnictwo i łowiectwo	3 763 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu Rb-28.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę, że w kontekście zaangażowania mieszkańców (w tym również młodzieży) w realizację działań Miasta i zachęcania ich do podejmowania inicjatyw - na wiele działań można zareagować za pośrednictwem narzędzi on-line (np. elektronicznego głosowania i ankiet). Wymienić należy przede wszystkim takie działania jak:

- Konsultacje społeczne – od 2020 roku Pruszcz Gdański posiada moduł konsultacji społecznych, który daje możliwość wypowiedzenia się na temat danego projektu za pośrednictwem specjalnej platformy. Ogłoszenie o konsultacjach jest publikowane na profilu Miasta na Facebooku, stronie www, w aplikacji BLISKO, BIP, na tablicy ogłoszeń.
- Budżet Obywatelski - co roku decyzję na co przeznaczyć część miejskiego budżetu oddawana jest w ręce mieszkańców. Budżet Obywatelski ma formę wyżej wspomnianych konsultacji, rozłożonych w czasie i ściśle opisanych w uchwale Rady Miasta. W BO najpierw zbierane są projekty – zgłosić projekt może każdy, bez względu na wiek. Jeśli chce coś zmienić, zaproponować konkretne działanie, wpisuje swój pomysł we wniosek i składa go w formie papierowej lub elektronicznej na specjalnie przygotowanej stronie. W roku 2020 po raz pierwszy można było przesłać wniosek wypełniając specjalnie przygotowany formularz elektroniczny. Głosowanie także posiada dwie formy, papierową i elektroniczną. Z roku na rok rośnie ilość osób, które wybierają elektroniczną formę kontaktu. Postępy w konsultacjach nad

budżetem obywatelskim są na bieżąco opisywane mediach: oficjalnej stronie www, profilu FB, aplikacji BLISKO, Wieściach Pruszcza.

- Ważne komunikaty dotyczące życia miasta, w tym związane z podejmowaniem decyzji dot. budżetu obywatelskiego są przekazywane również za pośrednictwem szkół. Komunikaty przekazywane są do nauczycieli, którzy później przekazują je swoim uczniom. Dzięki elektronicznej platformie Librus dzieje się to dużo szybciej niż kiedyś. Wśród realizowanych działań jest także sporo wydarzeń dedykowanych młodzieży, które może nie dotyczą wprost podejmowania decyzji, czy ingerencji w życie miasta, ale mają znaczenie w kontekście animacji społecznej i aktywności mieszkańców.

3.8. Wnioski – podsumowanie analizy i diagnozy strategicznej

- Atrakcyjna lokalizacja miasta oraz jego stały rozwój sprzyjają rokrocznemu wzrostowi liczby populacji;
- Podejmowane są skuteczne działania na rzecz ochrony środowiska, w tym również o charakterze informacyjnym i edukacyjnym;
- Powierzchnia terenów zieleni w mieście, mimo rozwoju mieszkalnictwa, nie maleje – na przestrzeni lat odnotowano nieznaczny wzrost;
- W populacji miasta rokrocznie odnotowuje się stałą, pozytywną tendencję wzrostową;
- W strukturze demograficznej miasta dominują kobiety;
- Wzrastająca liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego przekłada się na stale rosnącą gęstość zaludnienia miasta;
- Na pozytywne tendencje w obszarze struktury demograficznej miasta wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki, które rokrocznie świadczą o pozytywnej sytuacji w kontekście populacji Pruszcza Gdańskiego: dodatni przyrost naturalny oraz saldo migracji;
- Mimo, że każdego roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, rokrocznie wzrasta również liczba osób starszych, dla których dedykowane powinny być działania w zakresie aktywizacji i ochrony zdrowia. Przy tym zauważyć należy, iż trendy demograficzne wskazują na wolniejszy, niż w innych rozwiniętych ośrodkach w kraju wzrost odsetka seniorów w strukturze demograficznej mieszkańców;
- Miasto cechuje się stabilną sytuacją mieszkaniową;
- Na terenie miasta rokrocznie odnotowuje się wzrost liczby budynków mieszkalnych;
- Mieszkania na terenie miasta charakteryzują się relatywnie wysoką powierzchnią użytkową;
- Rozwija się mieszkalnictwo komunalne a liczba lokali każdego roku wzrasta, jednakże w celu zaspokojenia potrzeb w tym zakresie w kontekście rosnącej populacji Miasta Pruszcza Gdański niezbędne są dalsze działania;
- Analiza wykazała pozytywną sytuację na rynku pracy miasta Pruszcz Gdański;
- Na przestrzeni lat 2014-2019 stale obserwowany jest spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych;
- Wśród mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym osoby bezrobotne stanowiły 2,1%, co jest najniższą wartością odnotowaną na przestrzeni lat 2014-2019;

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych niezmiennie dominują kobiety;
- Poza malejącym bezrobociem rejestrowanym w Mieście Pruszcz Gdański obserwowany jest również stały wzrost osób podejmujących zatrudnienie, odzwierciedlając wysoki wskaźnik zatrudnienia;
- Władze Miasta Pruszcz Gdański wypracowały kompleksowe działania na rzecz ożywienia gospodarczego miasta;
- Na terenie Miasta Pruszcz Gdański obserwowany jest stały wzrost liczby funkcjonujących na terenie miasta działalności gospodarczych;
- Odnotowano relatywnie wysoką liczbę podmiotów gospodarczych przypadającą na 1000 mieszkańców miasta, świadcząc o wysokim poziomie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na terenie miasta;
- Najliczniej reprezentowanym sektorem PKD w mieście jest handel i naprawa pojazdów, następnie budownictwo i przetwórstwo przemysłowe;
- Najwięcej nowo rejestrowanych podmiotów gospodarczych dotyczy sekcji PKD przemysł i budownictwo;
- Pozytywna sytuacja w strefie gospodarczej Miasta Pruszcz Gdański odzwierciedlona jest również w stale malejącej liczbie podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON na przestrzeni lat 2014-2019;
- Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego charakteryzują się relatywnie wysoką aktywnością społeczną;
- Miasto Pruszcz Gdański efektywnie realizuje zadanie związane z zapewnieniem lokalnego transportu zbiorowego na terenie miasta;
- W Pruszczu Gdańskim istnieje rozbudowana sieć ścieżek pieszo-rowerowych w dobrym stanie, pełniąc rolę nie tylko dojazdową i zapewniającą połączenie z miastem Gdańsk, lecz również turystyczną;
- Lokalizacja miasta oraz rozbudowany system dróg stanowią istotny aspekt pozwalający na prognozowanie dalszego rozwoju miasta we wszystkich analizowanych sferach i przekładając się na wysoki potencjał inwestycyjny;
- Bardzo wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania miasta;
- Nie odnotowano problemów w przypadku wykorzystania sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej oraz gazowej oraz liczby przyłączy na terenie miasta;
- Miasto Pruszcz Gdański zapewnia efektywną technicznie i organizacyjnie gospodarkę odpadami komunalnymi; realizuje również zadania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w tym zakresie;
- Szkolnictwo na terenie miasta cechuje się wysoką jakością, co rokrocznie potwierdzane jest wysokimi wynikami przeprowadzanych egzaminów;
- Władze miasta przeznaczają duże środki finansowe z budżetu miasta, które dokładane są do subwencji oświatowej;
- W kontekście rosnącej populacji miasta niezbędne jest kontynuowanie działań z zakresu odpowiedzenia na potrzeby mieszkańców w związku z wychowaniem przedszkolnym i liczbą dostępnych miejsc w placówkach;
- Miasto zapewnia bogatą ofertę kulturalną i sportową;
- Mieszkańcy licznie uczestniczą w organizowanych wydarzeniach kulturalnych, co świadczy o pozytywnym poziomie aktywizacji populacji;

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- Z pomocy środowiskowej w mieście Pruszcz Gdański rokrocznie korzysta około 450 gospodarstw domowych w trudnej sytuacji. Niemalająca na przestrzeni lat liczba rodzin korzystających ze wsparcia świadczy o konieczności kontynuowania dotychczas podejmowanych przez MOPS działań na rzecz odbiorców wsparcia, przy tym zauważyć należy, że nie obserwuje się wzrostu liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej;
- Władze miasta podejmują liczne inwestycje w celu rozwoju miasta; na rok 2020 zaplanowane są kolejne działania sprzyjające dalszej poprawie sytuacji w sferach przestrzennej, gospodarczej i społecznej;
- Największym źródłem dochodu gminy jest udział w podatku dochodowym osób fizycznych (PIT) oraz podatek od nieruchomości. Największe nakłady finansowe z budżetu miasta związane są z realizacją zadań w zakresie oświaty i wychowania oraz transportu i łączności.

4. Uwarunkowania rozwoju Miasta Pruszcz Gdański w województwie pomorskim

4.1. Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Dokument ma za zadanie określić zaktualizowany model rozwoju województwa oparty na kompleksowej wizji, celach i priorytetach w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do roku 2030. Projekt dokumentu opracowany został z uwzględnieniem⁵⁶:

- skali i kierunków zmian sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie i kraju, a także wyzwań rozwojowych stojących przed województwem pomorskim;
- procesów zachodzących w otoczeniu województwa pomorskiego w wymiarze globalnym, europejskim, bałtyckim i krajowym;
- polityki przestrzennej województwa wskazanej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (PZPWP) przyjętym Uchwałą Nr 318/XXX/2016 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- doświadczeń wynikających z realizacji dotychczasowej Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, w tym rekomendacji wynikających z Informacji o postępach realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przyjętej uchwałą nr 1280/105/19 ZWP z dnia 19 grudnia 2019 r.;
- systemu prowadzenia polityki rozwoju kraju oraz legislacji Unii Europejskiej (UE), w tym związanej z uruchomieniem Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027.

Dokument skupiony został na trzech głównych obszarach, stanowiących najważniejsze kierunki rozwoju województwa: konkurencyjność gospodarki, dostępność usług publicznych oraz stan środowiska i bezpieczeństwo energetyczne. Na tej podstawie określone zostały trzy możliwe scenariusze rozwoju⁵⁷:

⁵⁶ Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, str. 5.

⁵⁷ Ibidem, str. 28-30.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Plan Strategii definiuje również wizję województwa pomorskiego w roku 2030, stanowiącą tym samym główny cel Strategii. Pomorskie w roku 2030 to region DOBROBYTU⁵⁸:

- **„Bezpieczny**, zapewniający wysoką jakość przestrzeni i środowiska naturalnego, odporność na negatywne zjawiska klimatyczne oraz powszechny dostęp do zróżnicowanych źródeł energii”;
- **„Otwarty**, zarówno poprzez aktywny udział w globalnych i europejskich procesach gospodarczych i technologicznych, jak i w wymiarze społecznym dzięki poszanowaniu różnorodności kulturowej, narodowościowej i światopoglądowej wszystkich mieszkańców”;
- **„Spójny**, zapewniający mieszkańcom poszczególnych części województwa odpowiedni standard życia i warunki rozwoju, w tym dostęp do spersonalizowanych usług publicznych, jak opieka zdrowotna, transport zbiorowy, edukacja, pomoc społeczna czy kultura”;
- **„Rozwijający się w sposób trwały i zrównoważony**, bazujący na kapitale ludzkim i społecznym oraz racjonalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów, a także bogatym regionalnym dziedzictwie wielokulturowym i wolnościowym”.

⁵⁸ Ibidem, str. 35.

Dokument realizowany będzie poprzez trzy cele strategiczne oraz szereg celów operacyjnych⁵⁹:

- Cel strategiczny: **Trwałe bezpieczeństwo**
Cele operacyjne:
 - 1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe
 - 1.2 Bezpieczeństwo energetyczne
 - 1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne

- Cel strategiczny: **Otwarta wspólnota regionalna**
Cele operacyjne:
 - 2.1 Fundamenty edukacji
 - 2.2 Wrażliwość społeczna
 - 2.3 Kapitał społeczny
 - 2.4 Mobilność

- Cel strategiczny: **Odporna gospodarka**
Cele operacyjne:
 - 3.1 Pozycja międzynarodowa
 - 3.2 Zasoby pracy
 - 3.3 Oferta czasu wolnego
 - 3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym.

4.2. Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030

Przyjęty dokument określa kierunki rozwoju infrastrukturalnego dla województwa pomorskiego, w tym m.in. infrastruktury drogowej i transportu publicznego, tras rowerowych i szlaków turystycznych (w tym kajakowych i żeglarskich), dążąc tym samym do zapewnienia odpowiednich warunków do rozwoju gospodarczego i wzrostu bezpieczeństwa energetycznego województwa⁶⁰.

Plan określa wizję województwa pomorskiego na 2030 rok, do osiągnięcia której dążyć mają założone kierunki rozwoju w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

Wizję województwa nakreśloną w dokumencie stanowią następujące założenia⁶¹:

- „W 2030 roku w zasadniczych zrębach ukształtowany jest regionalny system obszarów chronionych i powiązań ekologicznych, który wraz z rozwiniętą siecią pomników historii i parków kulturowych oraz innymi obiektami zabytkowymi tworzy spójny system ochrony krajobrazu województwa”.
- „Ukształtowana historycznie, zhierarchizowana policentryczna sieć ośrodków województwa jest ważnym elementem krajowej sieci miast i ich powiązań

⁵⁹ Ibidem, str. 36.

⁶⁰ <https://www.gospodarkamorska.pl/Administracja,Pravo/jest-plan-zagospodarowania-przestrzennego-województwa-pomorskiego.html> [Dostęp: 30.04.2020].

⁶¹ Plan Zagospodarowania Województwa Pomorskiego 2030, str. 86

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

funkcjonalnych. Podstawowymi węzłami tej sieci są: ośrodek ponadregionalny Trójmiasto, regionalny Słupsk i potencjalny regionalny Chojnice”.

- „Na bazie głównych powiązań ukształtowała się struktura węzłowo-pasmowa, związana z siecią ośrodków oraz przebiegiem infrastruktury transportowej i technicznej, w tym TEN-T (S6, S7 i linie kolejowe) i TEN-E (Bałtycki Pierścień Energetyczny). Rozwój społeczno-gospodarczy regionu wykorzystuje potencjał całej sieci”.
- „Zmniejsza się udział indywidualnego transportu samochodowego w przewozach pasażerskich przez jego redukcję, w szczególności w obszarach wrażliwych (np. centra miast)”.
- „Porty morskie Trójmiasta, mimo naturalnej między nimi konkurencji, tworzą bałtycki węzeł transportowo-logistyczny, sprawnie powiązany infrastrukturą tzw. ostatniej mili z ponadregionalnym systemem drogowo-kolejowym. Ich rozbudowana infrastruktura głęboko-wodna i zaplecze logistyczne tworzą podstawę do rozwoju regularnej sieci powiązań oceanicznych z portami Dalekiego Wschodu”.
- „Na skutek wzrastającej dynamiki lotniczych przewozów pasażerskich i rozwijającej się siatki połączeń europejskich i krajowych, w 2030 roku Port Lotniczy im. L. Wałęsy w Gdańsku utrzymuje swoją trzecią, po Warszawie i Krakowie, pozycję w kraju i w dalszym ciągu jest centralnym elementem regionalnego węzła Lotniczego”.
- „W wyniku zainstalowania na obszarze województwa dużych mocy w elektrowni jądrowej, węglowej i morskich elektrowniach wiatrowych oraz dzięki rozwojowi energetyki rozproszonej, następuje poprawa bezpieczeństwa zasilania energetycznego Polski Północnej”.
- „Pomorze w roku 2030 jest przestrzenią zintegrowaną i spójną, dzięki komplementarności funkcji i zwiększeniu intensywności powiązań funkcyjnych w ramach zintegrowanej zhierarchizowanej policentrycznej sieci ośrodków oraz pomiędzy poszczególnymi jej ogniwami (ośrodkami) a otaczającymi je obszarami, na których stymulowane są działania na rzecz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich”.
- „Postępuje koncentracja osadnictwa w miejskim obszarze funkcyjnym ośrodka wojewódzkiego oraz w stosunkowo dynamicznie rozwijających się obszarach funkcyjnych ośrodków regionalnych i subregionalnych”.

Mając na uwadze powyższe, dokument precyzuje szereg celów strategicznych i operacyjnych dla województwa pomorskiego oraz Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia-Sopot⁶²:

⁶² Ibidem, str. 91 oraz Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia-Sopot do roku 2030, str. 83.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

C1. WYSOKA JAKOŚĆ PRZESTRZENI ZAMIESZKANIA I PRACY

- 1.1. KSZTAŁTOWANIE STRUKTUR SIECI OSADNICZEJ ZGODNIE Z WYMOGAMI ŁADU PRZESTRZENNEGO;
- 1.2. KSZTAŁTOWANIE WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA MIESZKANIOWEGO;
- 1.3. RACJONALIZACJA ROZMIESZCZENIA ORAZ POPRAWA DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I USŁUG PUBLICZNYCH W TYM ZAKRESIE;
- 1.4. ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE SKUTKÓW POWODZI ORAZ INNYCH ZAGROZEŃ NATURALNYCH;

C2. KONKURENCYJNA ORAZ WIELOFUNKCYJNA PRZESTRZEŃ GOSPODARCZA I BEZPIECZEŃSTWO

- 2.1. EFEKTYWNE I BEZPIECZNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZESTRZENI PRZEZ GOSPODARKE;
- 2.2. KSZTAŁTOWANIE STRUKTUR PRZESTRZENNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH TWORZENIE NOWYCH I TRWAŁYCH MIEJSC PRACY;
- 2.3. WZMACNIANIE CAŁOROCZNEJ I ATRAKCYJNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ W OPARCIU O ZASOBY I WALORY PRZYRODNICZO-KULTUROWE, KRAJOBRAZOWE I FUNKCJE METROPOLITALNE;
- 2.4. KSZTAŁTOWANIE RACJONALNEJ STRUKTURY PRZESTRZENNEJ SIECI TRANSPORTOWEJ;
- 2.5. ZWIĘKSZANIE STOPNIA BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO I SPRAWNOŚCI SYSTEMÓW PRODUKCJI, PRZESYŁU I DYSTRYBUCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ, CIEPLNEJ, GAZU, ROPY NAFTOWEJ ORAZ PRODUKTÓW ROPOPOCHODNYCH;
- 2.6. KSZTAŁTOWANIE STRUKTUR PRZESTRZENNYCH WSPIERAJĄCYCH ZDOLNOŚCI OBRONNE PAŃSTWA;

C3. ZACHOWANE ZASOBY I WALORY ŚRODOWISKA

- 3.1. ZACHOWANIE I ODTWARZANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO SPÓJNOŚCI;
- 3.2. OCHRONA OBSZARÓW O CHARAKTERYSTYCZNYM KRAJOBRAZIE KULTUROWYM LUB ZNACZENIU HISTORYCZNYM;
- 3.3. OGRANICZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA;

C4. URUCHOMIONE POTENCJAŁY ROZWOJOWE OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH

- 4.1. WZMACNIANIE RELACJI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH Z WYKORZYSTANIEM ICH ZRÓŻNICOWANYCH POTENCJAŁÓW;
- 4.2. KOORDYNACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA OBSZARACH SZCZEGÓLNYCH ZJAWISK W SKALI MAKROREGIONALNEJ;
- 4.3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO ZWIĄZANEGO ZE SZCZEGÓLNYMI WALORAMI PRZYRODNICZO-KULTUROWYMI I KRAJOBRAZOWYMI;
- 4.4. PRZECIWDZIAŁANIE POSTĘPUJĄCEJ MARGINALIZACJI PRZEZ POPRAWĘ DOSTĘPU DO DÓBR I USŁUG I ROZWIJANIE NOWYCH FUNKCJI;
- 4.5. KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW PRZESTRZENNYCH DLA ROZWOJU STRATEGICZNYCH FUNKCJI GOSPODARCZYCH;

4.3. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030

Stanowiąc uzupełnienie analizowanych powyżej dokumentów wojewódzkich, Strategia ZIT zakłada, iż Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot będzie obszarem **o wysokiej jakości życia i atrakcyjności inwestycyjnej, turystycznej i osiedleńczej**.

Do urzeczywistnienia założonej wizji OM dążyć będzie poprzez realizację określonych w dokumencie celów strategicznych i działań⁶³:

- **Cel strategiczny I - Rozwój konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki**
Działanie 1 – Przedsiębiorstwa;
- **Cel strategiczny II - Budowa aktywnego i otwartego społeczeństwa**
Działanie 1 – Zatrudnienie,
Działanie 2 – Integracja,
Działanie 3 – Zdrowie,
Działanie 4 – Konwersja;
- **Cel strategiczny III - Kreowanie zintegrowanej przestrzeni**
Działanie 1 – Mobilność;
- **Cel strategiczny IV - Wzrost efektywności energetycznej i wdrożenie strategii niskoemisyjnej oraz efektywniejsze zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych**
Działanie 1 – Energetyka,
Działanie 2 – Środowisko.

4.4. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2016 - 2025

„Do rewitalizacji wyznaczony został obszar nr 7 jako najbardziej zdegradowany w mieście predysponowany do objęcia kompleksowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno w podsystemie społecznym, gospodarczym, jak i przestrzennym. Zajmuje powierzchnię 33 ha, co stanowi 2,0 % powierzchni całego miasta i jest zlokalizowany w jego centralnej części, przy głównej arterii komunikacyjnej ul. Grunwaldzkiej wraz z ul. Wojska Polskiego. Główna funkcja: tereny zabudowy usługowej śródmiejskiej – częściowo wypełnione historyczną tkanką urbanistyczną, współczesne uzupełnienia nawiązują do historycznego charakteru miejsca. Wysoka intensywność zabudowy. Funkcja uzupełniająca: mieszkalnictwo, tereny rekreacji i sportu.

Miejsce to kształtuje wizerunek całego miasta, dlatego w celu pobudzenia zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego, należy zwrócić uwagę również na jakość i estetykę lokalnej infrastruktury mieszkalnej, technicznej oraz miejsca integracji skierowane do lokalnej

⁶³ Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030, str. 47.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

społeczności. Ze względu na to, że obszar ten obejmuje ściśle centrum, rewitalizacja poprawiłaby nie tylko sytuację mieszkających tam osób, ale również ludności z całego miasta. Mieszkańcy z dowolnej części miasta mają łatwy dostęp do centrum, dlatego też oddziaływanie akcji rewitalizacyjnych miałooby szerszy zasięg i objęłoby osoby wymagające wsparcia z terenu całego Pruszcza Gdańskiego”⁶⁴.

Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego Pruszcza Gdańskiego:

„Obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański pełniący funkcję wizytówki całego miasta, które swoją charakterystyką i potencjałem przyciąga nowych mieszkańców i inwestorów. Aktywność, zrównoważony rozwój, tożsamość lokalna, partycypacja w życiu społeczno-kulturalnym stanowią wartości charakteryzujące zintegrowaną społeczność lokalną obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji bogaty w infrastrukturę społeczną, rekreacyjną i kulturową dostosowaną do potrzeb wielopokoleniowej społeczności, a także atrakcyjne miejsca funkcjonowania działalności gospodarczych oraz organizacji pozarządowych, w tym podmiotów ekonomii społecznej”⁶⁵.

„Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański zakłada realizację działań rewitalizacyjnych w obszarze społeczeństwa, gospodarki i przestrzeni. W każdym z nich, na podstawie analizy społeczno-gospodarczej, określono obszary wymagające poprawy. Osiągnięcie poniższych celów strategicznych oraz operacyjnych umożliwi zrealizowanie pożądanego stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzonym procesie rewitalizacji.

1. Społeczeństwo: Reintegracja oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez budowę kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji w oparciu o lokalną historię, tradycję, kulturę.
2. Gospodarka: Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców obszaru rewitalizacji szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Przestrzeń i infrastruktura: Wzrost poziomu aktywności i integracji społecznej mieszkańców, dzięki rozbudowanej infrastrukturze społecznej, estetyzacji przestrzeni publicznych oraz prowadzonych działaniach przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu”⁶⁶.

⁶⁴ Uchwała Nr XXIII/215/2016 Rady Miasta Pruszcz Gdański z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański.

⁶⁵ Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2016 – 2025.

⁶⁶ Ibidem.

5. Diagnoza interesariuszy Miasta Pruszcz Gdański

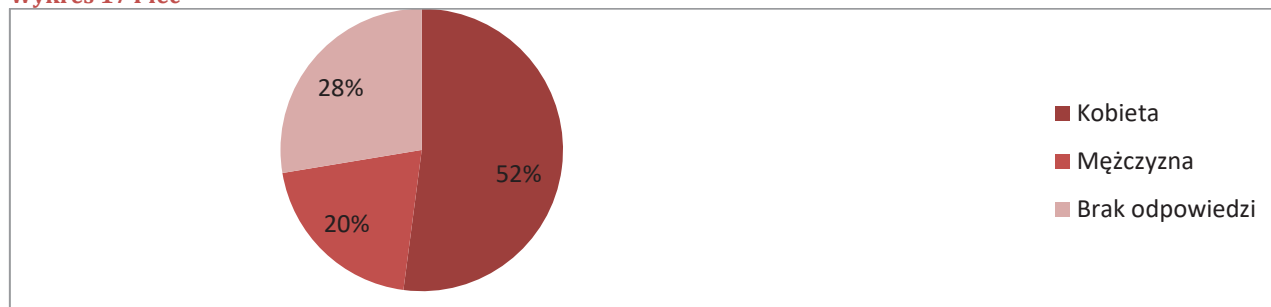
5.1. Metodologia

5.1.1. Badanie ankietowe z mieszkańcami

Badanie z mieszkańcami zostało zrealizowane za pomocą badania CAWI, a populację badaną stanowili mieszkańcy Miasta Pruszcz Gdański. W badaniu udział wzięło 501 respondentów.

Ponad połowę respondentów badania stanowiły kobiety (52%), zaś 20% uczestników ankiety to mężczyźni. 28% badanych odmówiło udzielenia odpowiedzi na pytanie o płeć.

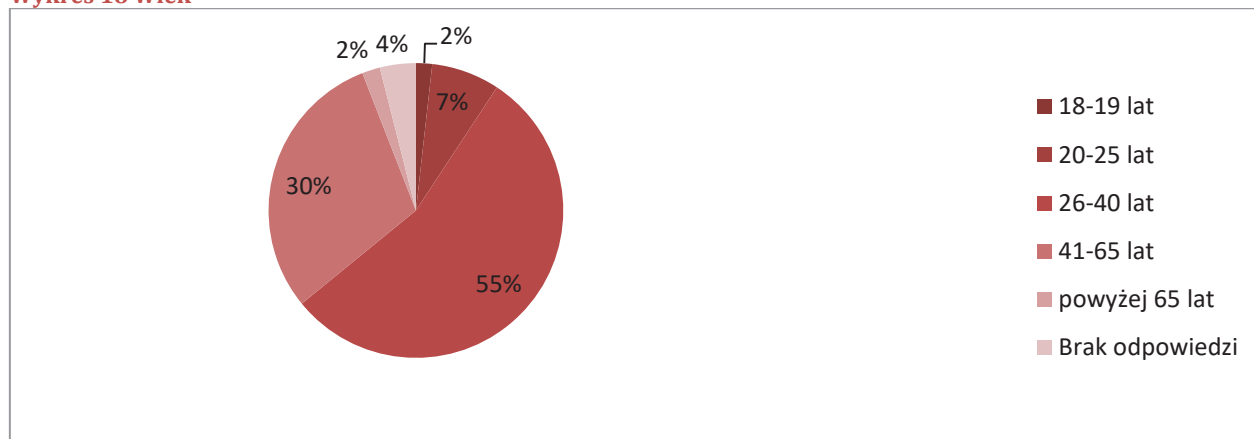
Wykres 17 Płeć

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Ponad połowę badanych stanowiły osoby w wieku 26-40 lat (55%), drugą najliczniej reprezentowaną w populacji badania grupą wieku było 41-65 lat (30%).

Wykres 18 Wiek

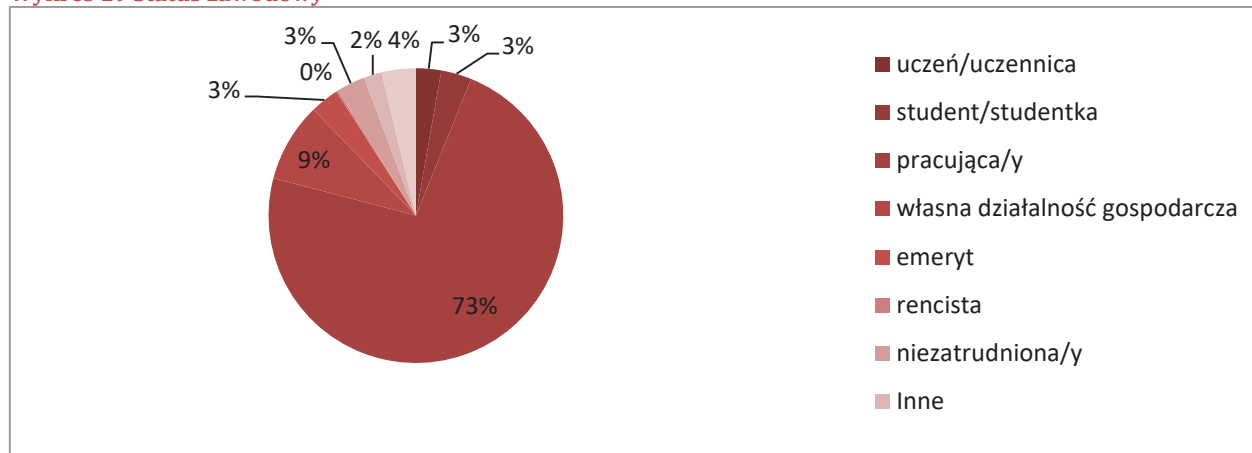

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501)

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Osoby pracujące były najliczniej reprezentowane w populacji badania, stanowiąc aż 73% wszystkich respondentów. Na pozostałe statusy zawodowe przypadały odsetki wskazań nieprzekraczające 9%.

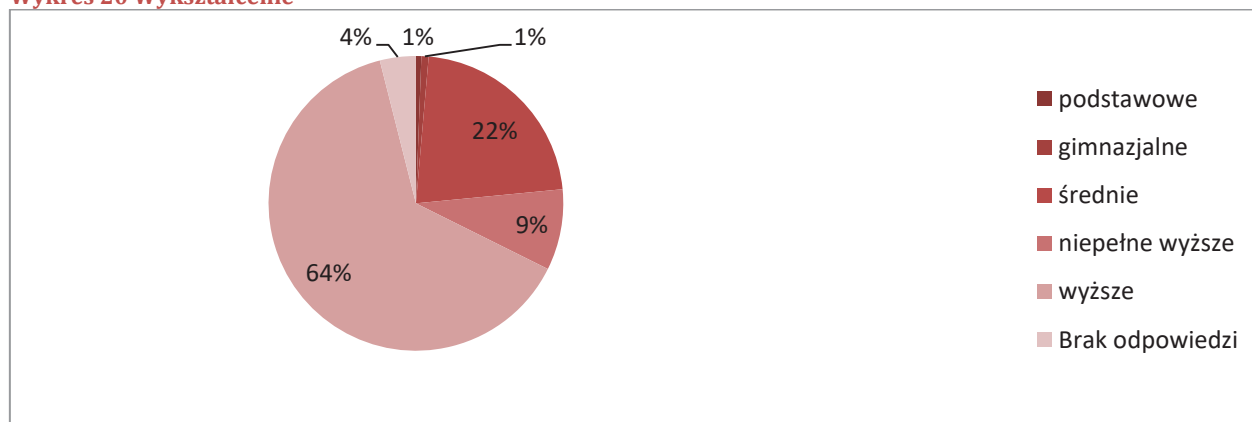
Wykres 19 Status zawodowy

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501)

Zdecydowana większość badanych wskazała wykształcenie wyższe (64%), znaczny odsetek odpowiedzi (22%) przypadł również na wykształcenie średnie.

Wykres 20 Wykształcenie

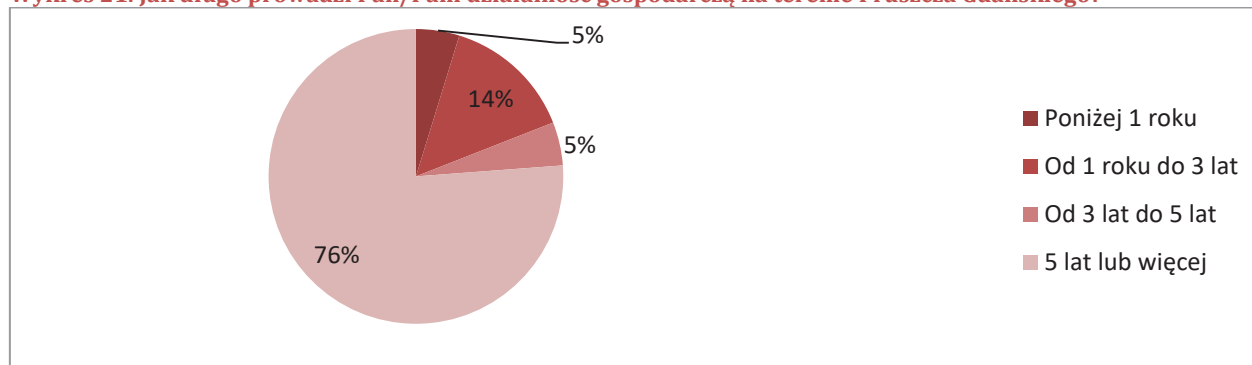
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501)

5.1.2. Badanie ankietowe z przedsiębiorcami

Badanie z przedsiębiorcami zostało zrealizowane za pomocą badania CAWI, a populację badaną stanowili przedstawiciele przedsiębiorstw działających na terenie miasta. W badaniu udział wzięło 22 respondentów.

Zdecydowaną większość respondentów badania stanowili przedsiębiorcy, którzy prowadzą swą działalność gospodarczą w Pruszczu Gdańskim dłużej, niż okres pięciu lat (76%).

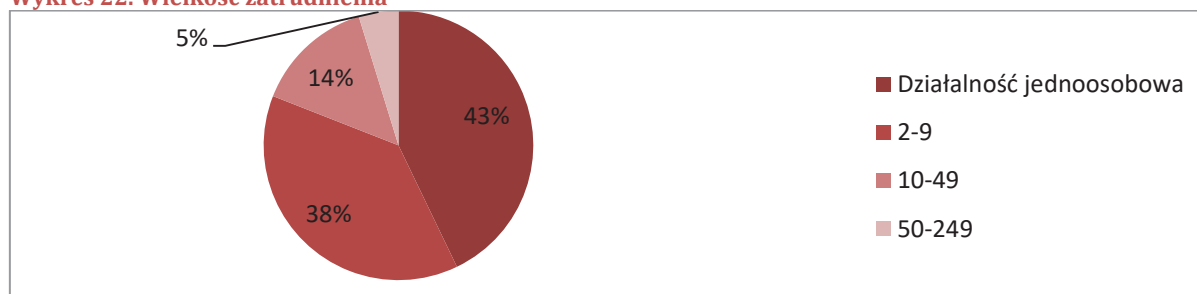
Wykres 21. Jak długo prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą na terenie Pruszcza Gdańskiego?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22)

Największą część prowadzonych przez respondentów badania działalności gospodarczych stanowiły działalności jednoosobowe (43%); porównywalny odsetek (38%) przypadła zaś na przedsiębiorstwa zatrudniające od 2 do 9 osób.

Wykres 22. Wielkość zatrudnienia

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22)

Większość ankietowanych przedsiębiorców prowadziła działalność w sektorze pozostałej działalności usługowej (29%); drugą najliczniej reprezentowaną branżą było zaś przetwórstwo przemysłowe (14%).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Tabela 21. W jakiej branży prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą?

Rodzaj	%
Pozostała działalność usługowa	29%
Przetwórstwo przemysłowe	14%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10%
Budownictwo	10%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5%
Edukacja	5%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5%
Informacja i komunikacja	5%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5%

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22)

5.2. Wyniki badania

5.2.1. Badanie ankietowe z mieszkańcami

Mieszkańcy miasta uczestniczący w badaniu zrealizowanym przy wykorzystaniu metody CAWI poproszeni zostali o ocenę poszczególnych aspektów funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego w następujących sferach:

- Przestrzeń i środowisko,
- Społeczeństwo,
- Gospodarka i rynek pracy,
- Infrastruktura techniczna,
- Infrastruktura społeczna,
- Kultura, sport, rozrywka i turystyka,
- System zarządzania gminą.

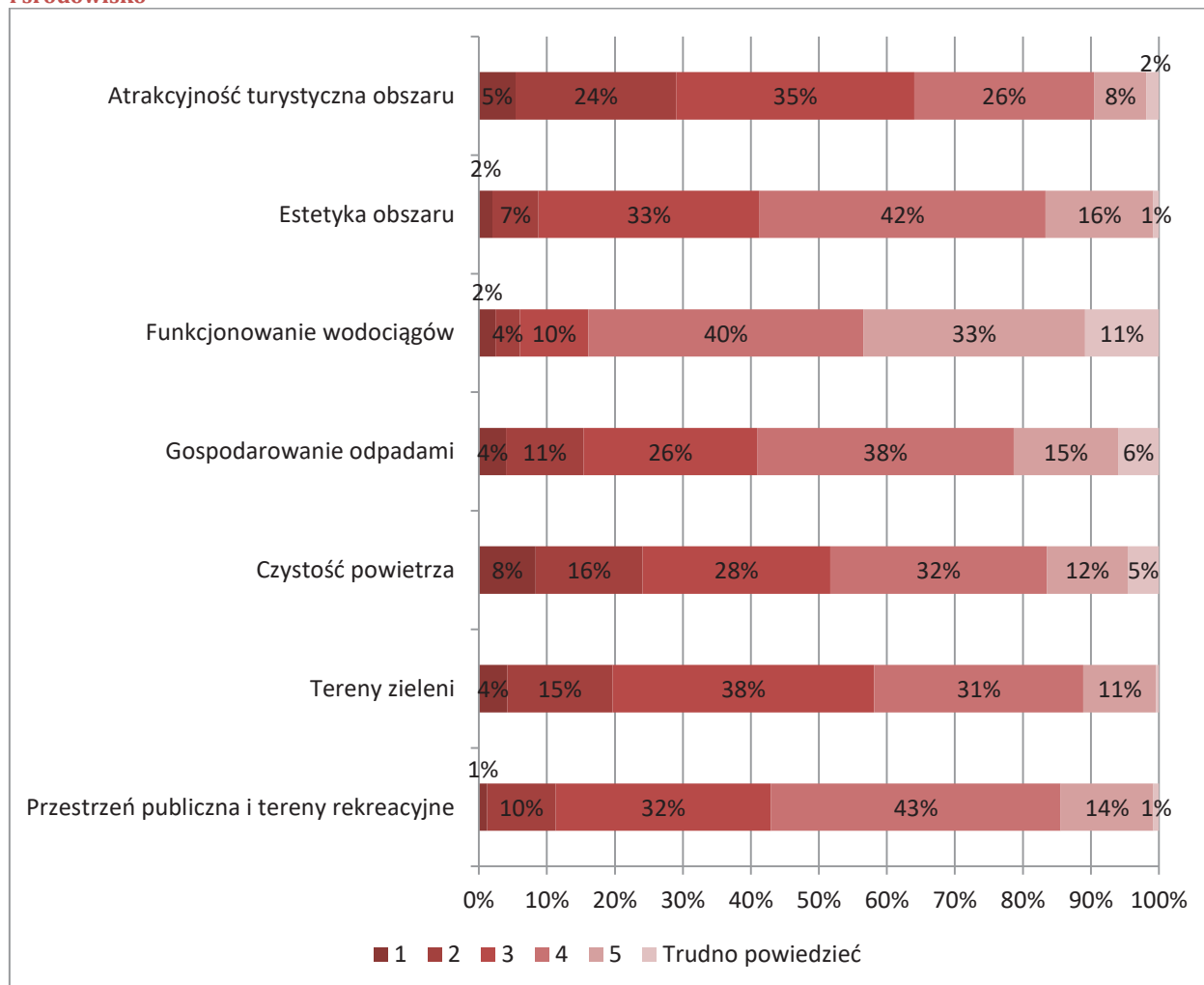
Przestrzeń i środowisko

W sferze przestrzeni i środowiska największy odsetek odpowiedzi negatywnych (suma odpowiedzi 1 oraz 2) mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym dotyczył atrakcyjności turystycznej obszaru oraz czystości powietrza w mieście, choć zaznaczyć należy, że w przypadku każdego ocenianego elementu zdecydowanie przeważały odpowiedzi wyższe. Najwyższe oceny zaś wskazywane były przez respondentów w przypadku funkcjonowania wodociągów oraz estetyki obszaru miasta.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Największy odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” przypadają na ocenę aspektów takich jak: funkcjonowanie wodociągów, gospodarkę odpadami oraz jakość powietrza.

Wykres 23. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – przestrzeń i środowisko

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Mając na uwadze wszystkie przyznane oceny stwierdzić należy, iż w kontekście przestrzeni i środowiska mieszkańcy Miasta Pruszcz Gdański najwyżej ocenili:

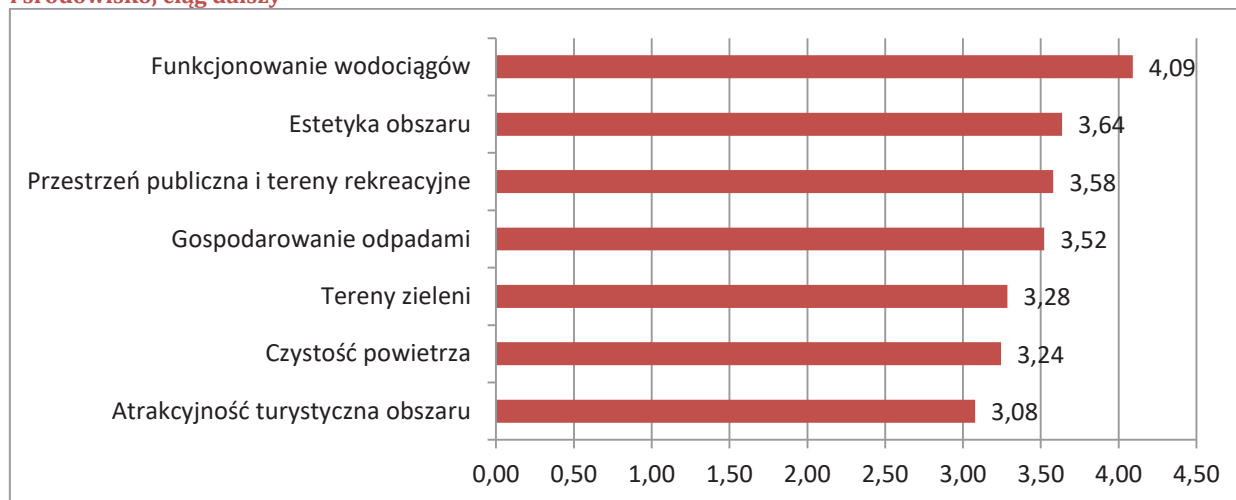
- Funkcjonowanie wodociągów (suma ocen równa 4,09);
- Estetykę obszaru (3,64);
- Przestrzeń publiczną i tereny rekreacyjne (3,58).

Niżej ocenionymi aspektami były zaś:

- Tereny zieleni (3,28);
- Czystość powietrza (3,24);
- Atrakcyjność turystyczna obszaru (3,08).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 24. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – przestrzeń i środowisko, ciąg dalszy

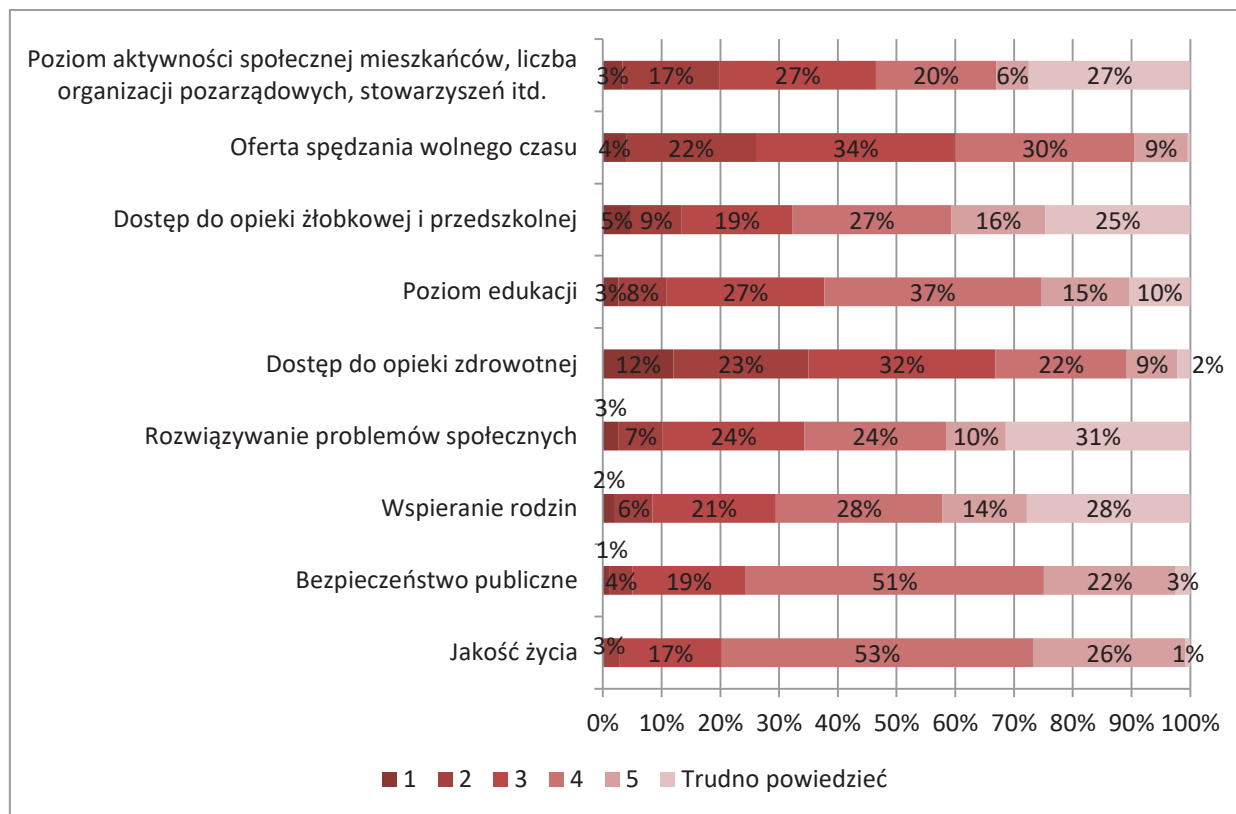
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Społeczeństwo

Mieszkańcy rzadko przyznawali najniższą ocenę 1w przypadku oceny poszczególnych aspektów sfery społecznej – jedynym wyjątkiem był dostęp do opieki zdrowotnej, gdzie 12% respondentów zdecydowało się na najniższą ocenę. Jakość życia i bezpieczeństwo publiczne cechują się najwyższym odsetkiem wskazań najwyższych (suma ocen 4 i 5). Relatywnie wysoki odsetek mieszkańców uczestniczących w ankiecie nie wiedział jak ocenić kilka z proponowanych aspektów, o czym świadczy wysoki udział odpowiedzi „trudno powiedzieć” m.in. w przypadku oceny rozwiązywania problemów społecznych i wspierania rodzin.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 25. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - społeczeństwo

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

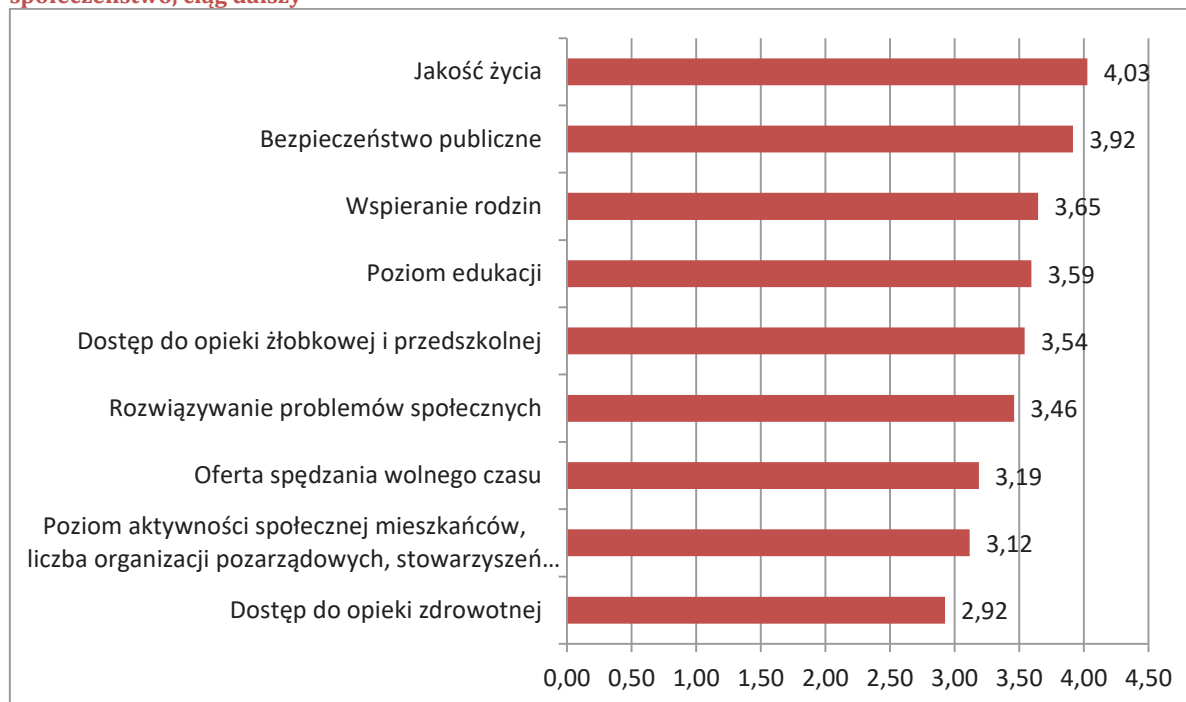
Analizując przyznane oceny w kontekście sfery społecznej najwyżej ocenianymi aspektami były:

- Jakość życia (suma ocen równa 4,03);
- Bezpieczeństwo publiczne (3,92);
- Wspieranie rodzin (3,65).

Najniżej oceniono zaś dostęp do opieki zdrowotnej – 2,92.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 26. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – społeczeństwo, ciąg dalszy

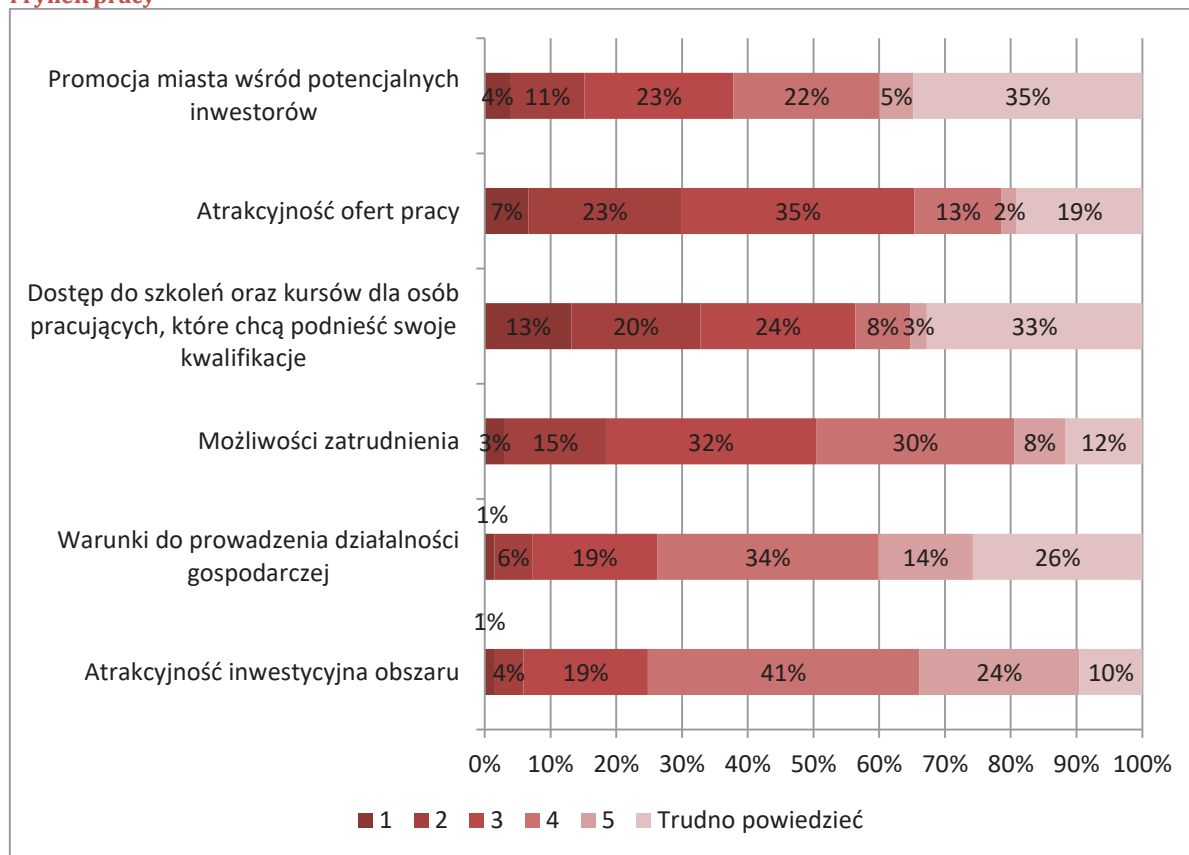
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Gospodarka i rynek pracy

W przypadku sfery gospodarczej i rynku pracy odnotowano wyższy udział ocen negatywnych (suma odpowiedzi 1 oraz 2) i odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Odpowiednio 35% i 33% respondentów nie wiedziało jak ocenić promocję miasta wśród potencjalnych inwestorów oraz dostęp do szkoleń oraz kursów dla osób pracujących, które chcą podnieść swoje kwalifikacje. 13% ankietowanych najniżej oceniło dostęp do szkoleń oraz kursów dla osób pracujących, które chcą podnieść swoje kwalifikacje. Relatywnie wysokie oceny udzielane były w przypadku warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 27. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - gospodarka i rynek pracy

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

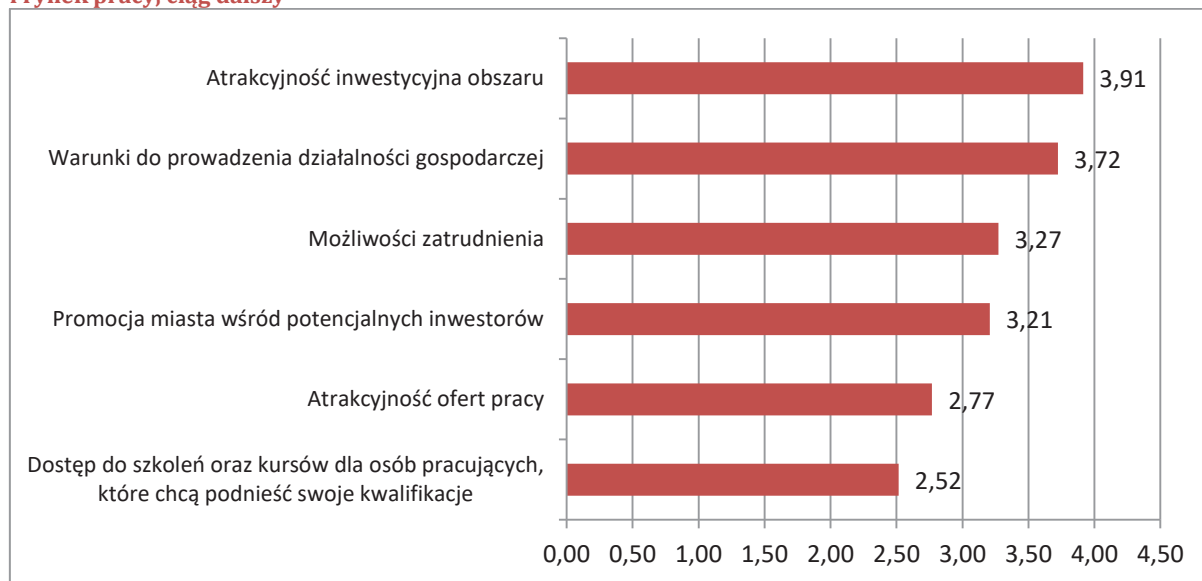
Poddając analizie wszystkie odpowiedzi ankietowanych mieszkańców miasta za najwyżej oceniane aspekty sfery gospodarczej i rynku pracy Miasta Pruszcz Gdański uznać należy:

- Atrakcyjność inwestycyjną obszaru (średnia odpowiedzi równa 3,91);
- Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (3,72);
- Możliwości zatrudnienia (3,27).

Najniżej ocenionym aspektem był dostęp do szkoleń oraz kursów dla osób pracujących, które chcą podnieść swoje kwalifikacje (2,52).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 28. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – gospodarka i rynek pracy, ciąg dalszy

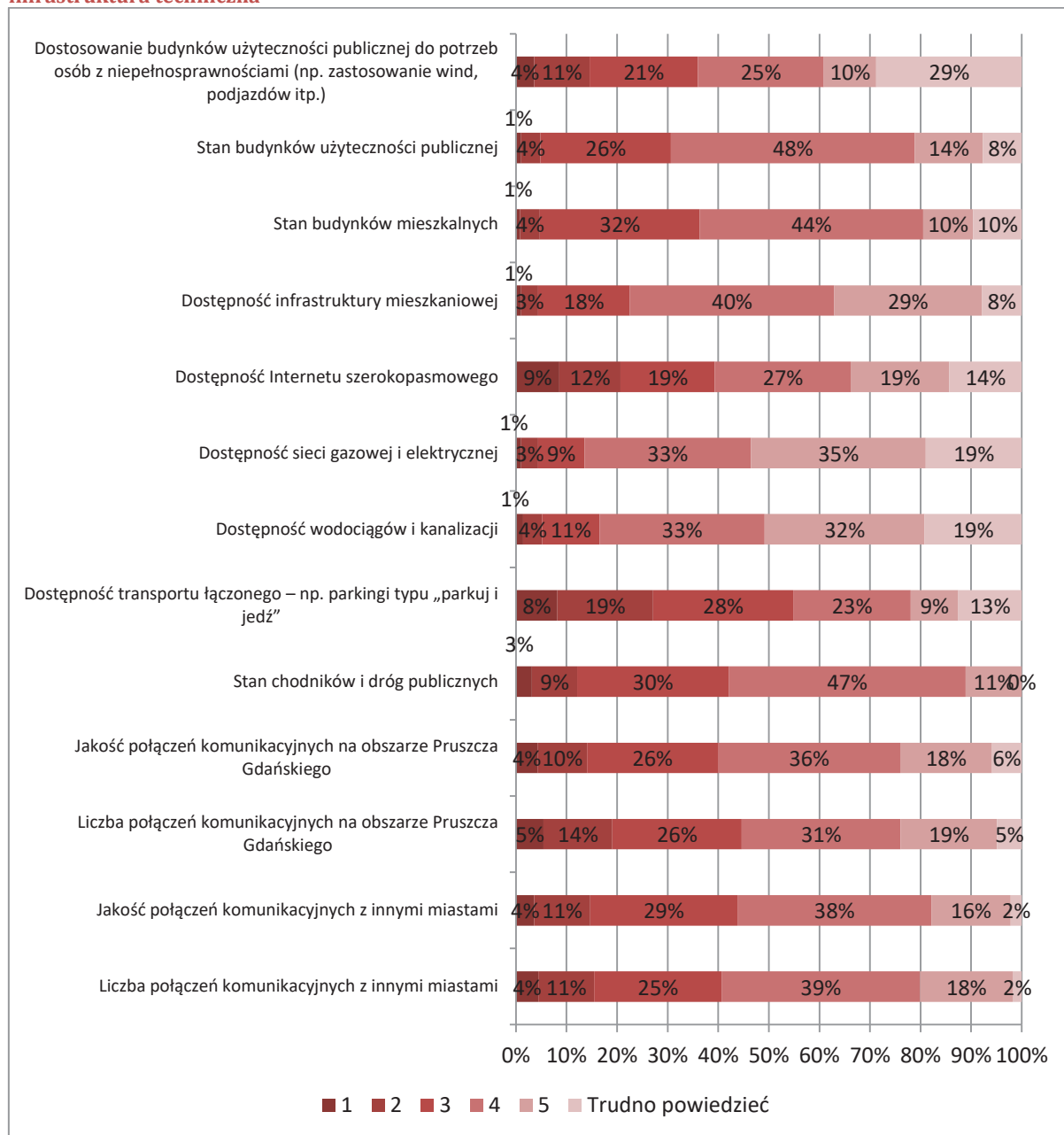
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Infrastruktura techniczna

W przypadku każdego aspektu infrastruktury technicznej zdecydowanie dominowały odpowiedzi najwyższe (4 oraz 5), co świadczy, iż mieszkańcy uznają stan infrastruktury technicznej miasta za zadowalający.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 29. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - infrastruktura techniczna

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

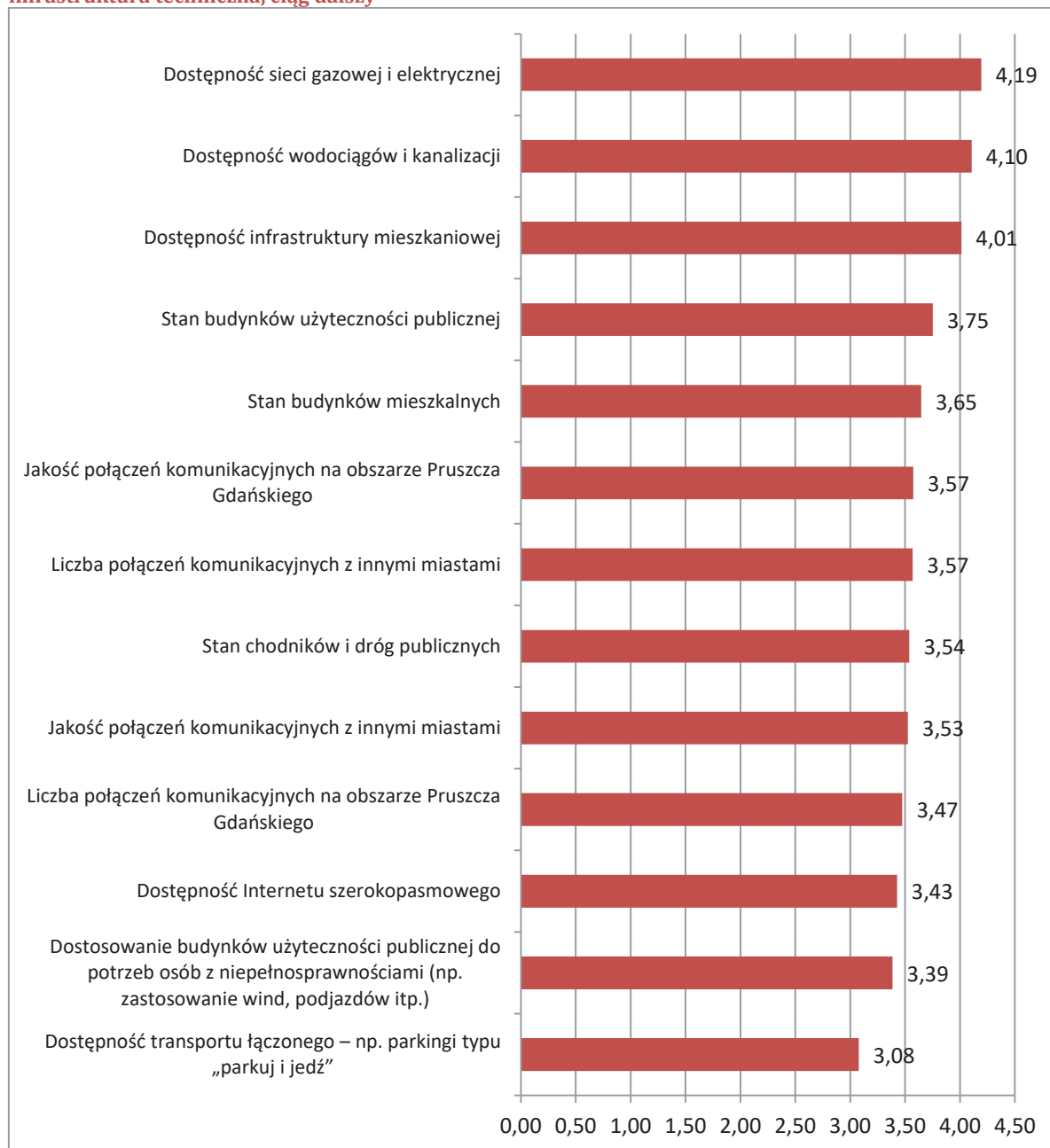
Mając na uwadze powyższe, najwyżej ocenionymi przez ankietowanych mieszkańców aspektami infrastruktury technicznej Miasta Pruszcza Gdański były:

- Dostępność sieci gazowej i elektrycznej (średnia ocen równa 4,19);
- Dostępność wodociągów i kanalizacji (4,10);
- Dostępność infrastruktury mieszkaniowej (4,01).

Za niżej oceniony aspekt mieszkańcy uznali dostępność transportu łączonego – np. parkingi typu „parkuj i jedź” (3,08).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 30. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – infrastruktura techniczna, ciąg dalszy

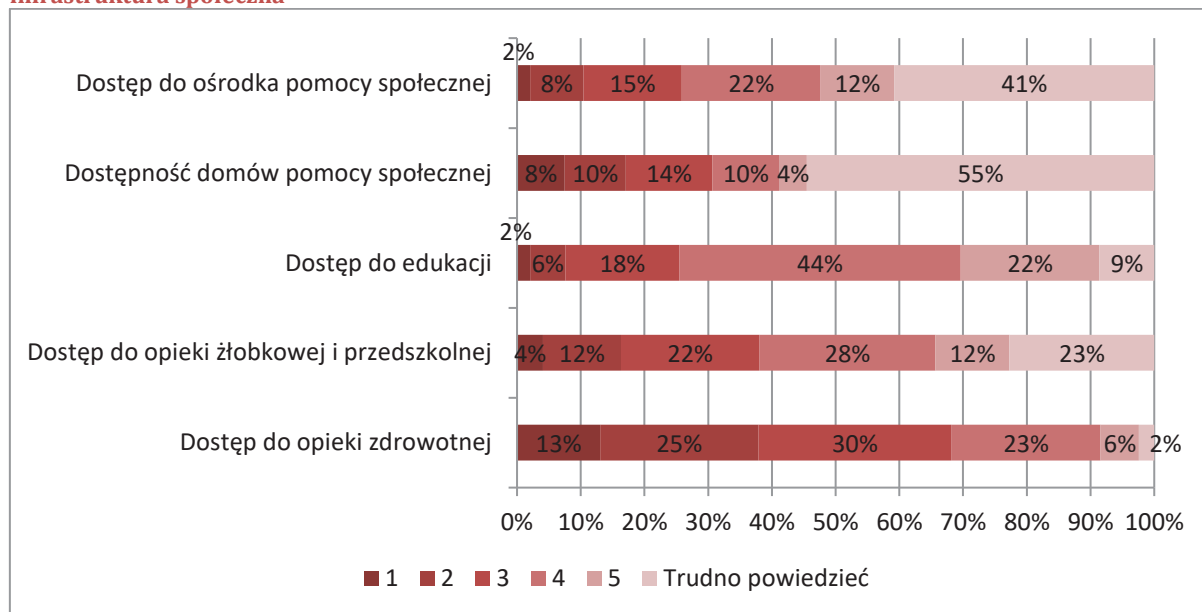
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Infrastruktura społeczna

Mieszkańcy ocenili również infrastrukturę społeczną miasta i za najbardziej zadowalający aspekt uznali dostęp do edukacji, gdzie zdecydowanie przeważały odpowiedzi pozytywne (4 oraz 5). Ponownie nisko oceniono dostęp do opieki zdrowotnej. Warto zwrócić uwagę na wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć”, które świadczą o tym, że respondenci nie korzystali z tego typu usług.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 31. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - infrastruktura społeczna

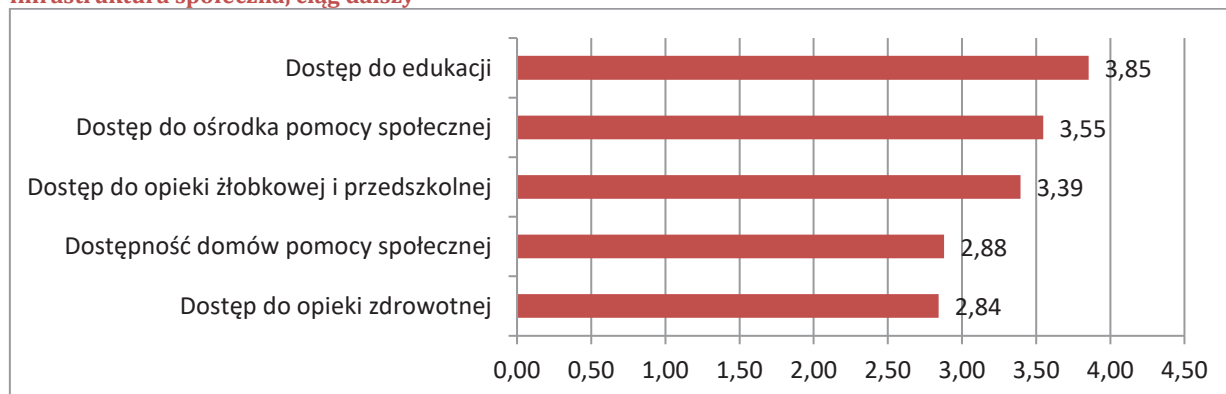
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

W sferze społecznej miasta respondenci badania ocenili najwyżej:

- Dostęp do edukacji (średnia odpowiedzi równa 3,85);
- Dostęp do ośrodka pomocy społecznej (3,55);
- Dostęp do opieki żłobkowej i przedszkolnej (3,39).

Niżej oceniono zaś dostęp do opieki zdrowotnej (2,84) i dostęp do domów pomocy społecznej (2,88).

Wykres 32. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - infrastruktura społeczna, ciąg dalszy

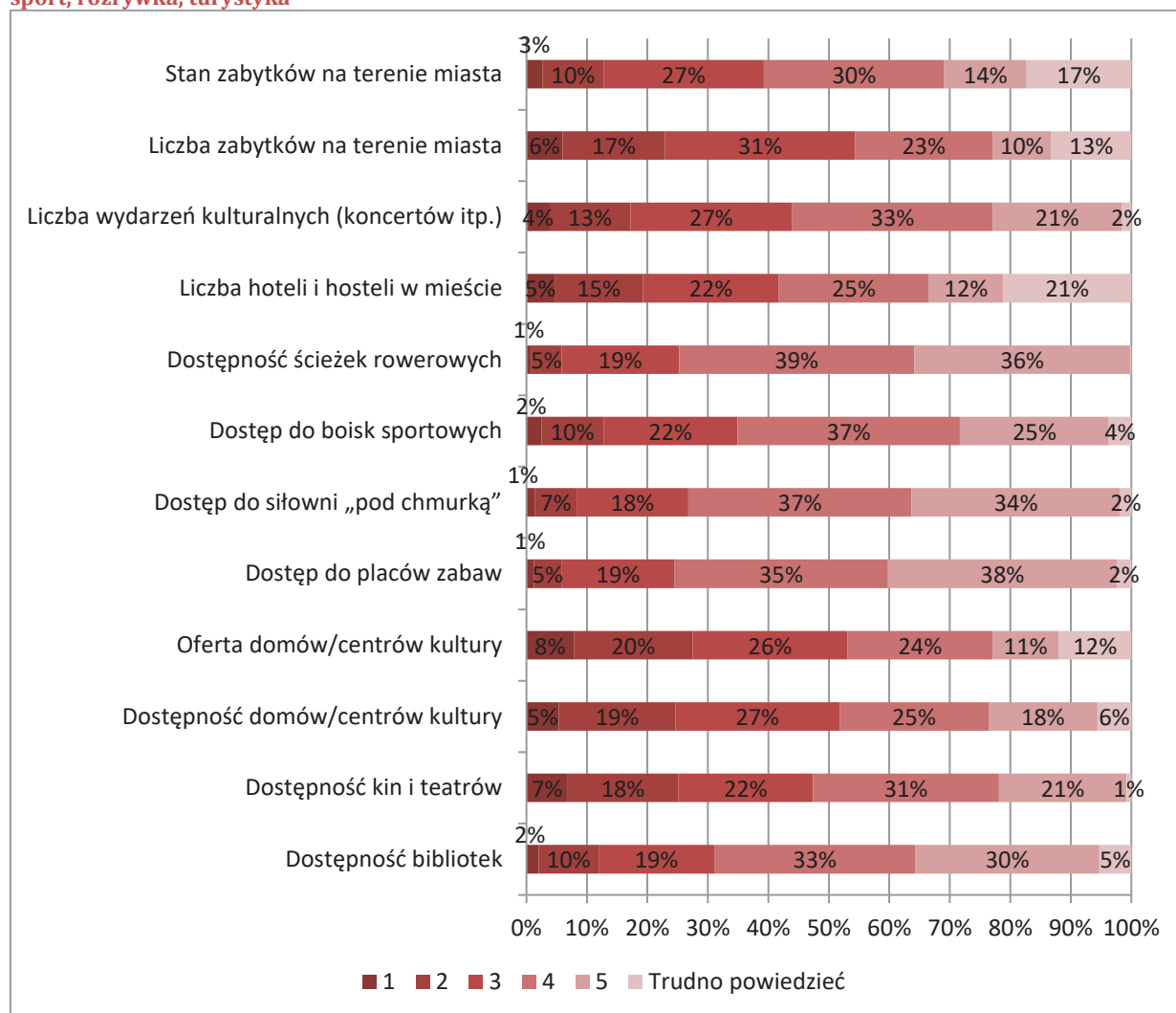

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Kultura, sport, rozrywka, turystyka

Mieszkańcy miasta uczestniczący w badaniu ankietowym relatywnie wysoko oceniali również sferę kultury, sportu, rozrywki i rekreacji w mieście, gdzie w przypadku niemal każdego ocenianego aspektu dominowały oceny najwyższe, tj. 4 oraz 5. Relatywnie wysoki odsetek ankietowanych nie posiadał wiedzy na temat liczby hoteli w mieście (21%), 17% respondentów nie ocenił również stanu zabytków na terenie miasta. Odpowiedzi neutralne, tj. 3, oscyływały na poziomie od 18% do 31%.

Wykres 33. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - Kultura, sport, rozrywka, turystyka

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcza Gdańskiego (n=501).

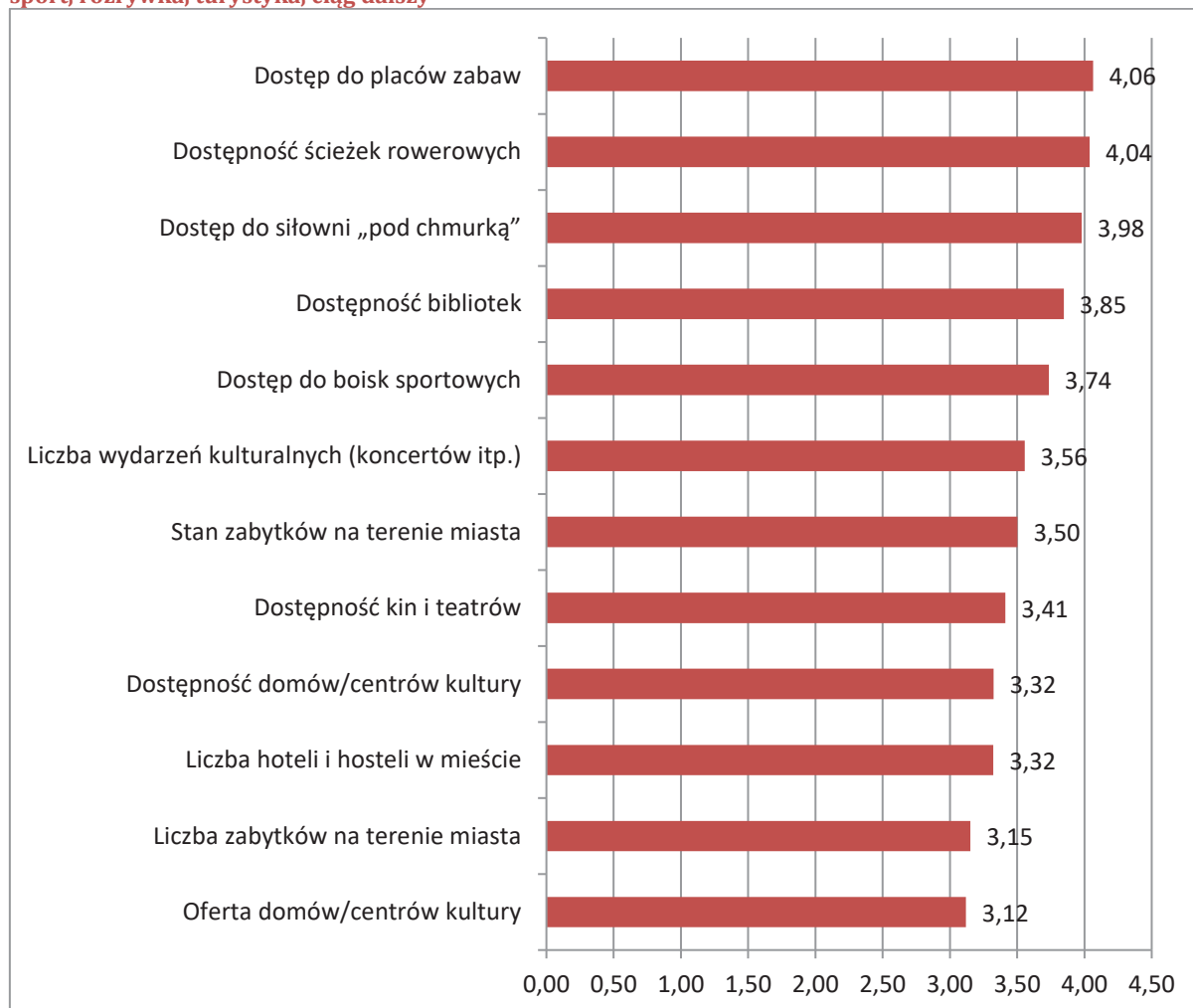
Mając na uwadze powyższe, mieszkańcy miasta najwyżej ocenili:

- Dostęp do placów zabaw (średnia odpowiedzi równa 4,06);
- Dostępność ścieżek rowerowych (4,04);
- Dostęp do siłowni „pod chmurką” (3,98).

Niżej oceniono ofertę domów/centrów kultury (3,12) oraz liczbę zabytków na terenie miasta (3,15).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 34. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka, ciąg dalszy

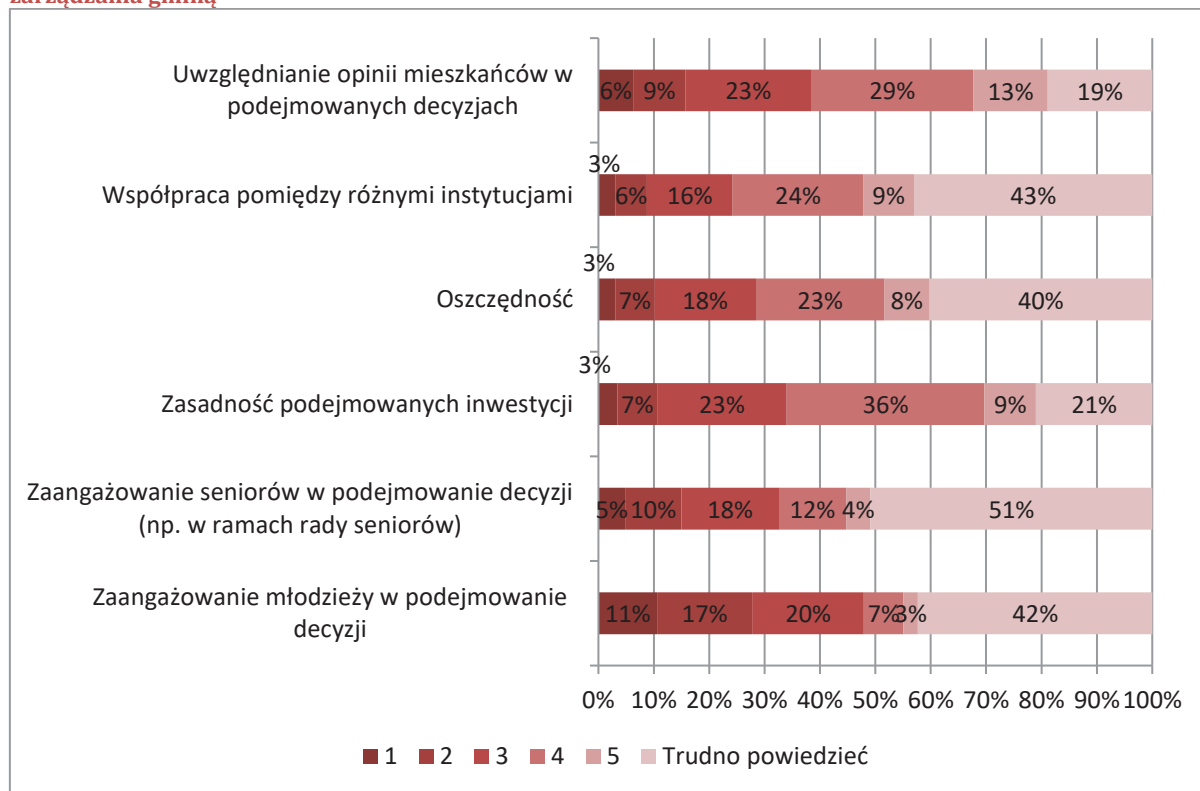
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

System zarządzania gminą

Mieszkańcy miasta ocenili także system zarządzania gminą, przy czym zdecydowanie dominującą odpowiedzią w przypadku każdego ocenianego aspektu była odpowiedź „trudno powiedzieć”, co świadczy o braku informacji na ten temat u znacznego odsetka ankietowanych. Ponad połowa respondentów nie oceniła zaangażowania seniorów w podejmowanie decyzji (np. w ramach rady seniorów). Pozostałe aspekty oceniane były raczej pozytywnie (wysoki odsetek odpowiedzi 4).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 35. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - system zarządzania gminą

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

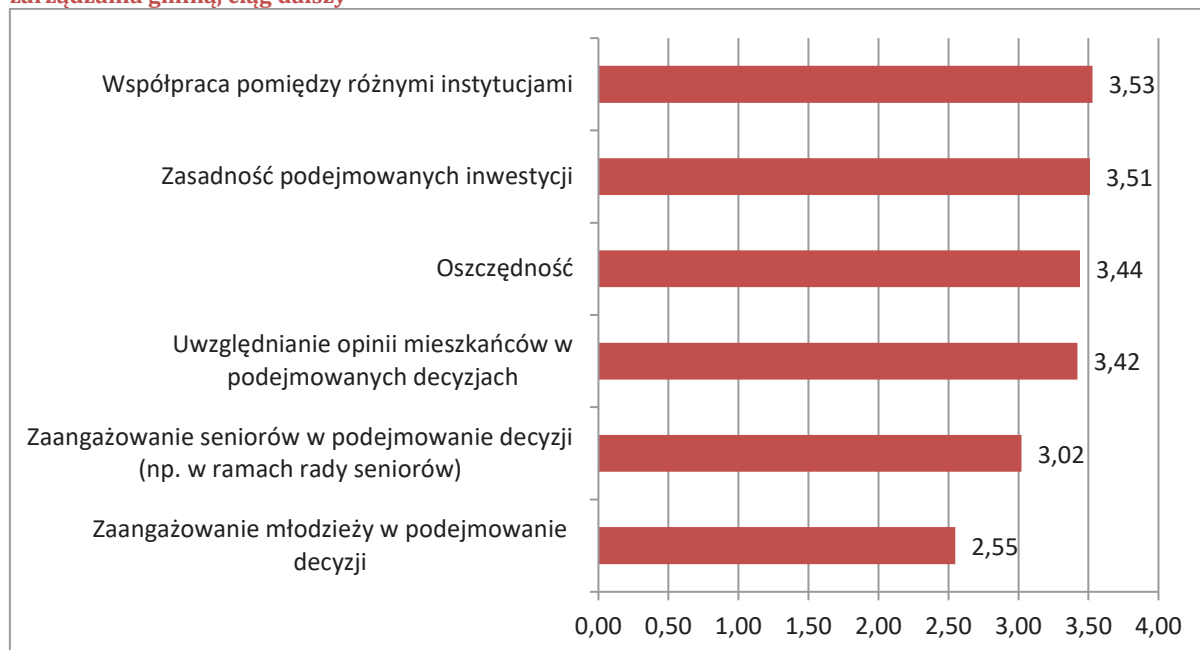
W sferze zarządzania miastem mieszkańcy uczestniczący w badaniu najwyżej oceniali:

- Współpracę pomiędzy różnymi instytucjami (średnia odpowiedzi równa 3,53);
- Zasadność podejmowanych inwestycji (3,51);
- Oszczędność (3,44).

Najniżej oceniono zaś zaangażowanie młodzieży w podejmowanie decyzji (2,55).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 36. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – system zarządzania gminą, ciąg dalszy

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

W celu uszczegółowienia powyższego pytania o słabe strony Miasta Pruszcz Gdański ankietowani mieszkańcy miasta poproszeni zostali o wskazanie największych problemów swojego miejsca zamieszkania. Zauważyć należy, iż odpowiedzi w zdecydowanej większości powieły się z aspektami wskazanymi jako słabe strony, tym samym potwierdzając obszary, które wymagają dalszego wsparcia. Podsumowując, najistotniejszymi i najczęściej wskazywanymi problemami mieszkańców Pruszcza Gdańskiego są⁶⁷:

- Wysokie ceny mieszkań na rynku wtórnym i pierwotnym, wysoka gęstość zabudowy, niska liczba lokali komunalnych.
- Niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej, w tym w szczególności do lekarzy specjalistów. Wskazywano również niedostatki w funkcjonowaniu pogotowia ratunkowego w mieście.
- Zbyt niska przepustowość dróg, zatory w ruchu drogowym.
- Wysoka liczba dzieci w szkołach oraz w przedszkolach, w związku z rosnącą populacją miasta ryzyko zbyt dużej ich liczby w porównaniu do dostępnych miejsc.
- Niewystarczająca ilość terenów zieleni, intensywne rozbudowa infrastruktury mieszkaniowej przy jednoczesnym niedostatecznym zapewnieniu obszarów rekreacyjnych, infrastruktury drogowej i społecznej.
- Konieczność zapewnienia połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami miejskimi (poza Gdańskiem); potrzeba częstszych połączeń funkcjonujących linii autobusowych.
- Niskie wynagrodzenie w porównaniu z innymi ośrodkami miejskimi, bardziej atrakcyjna oferta rynku pracy w Gdańsku.

⁶⁷ Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

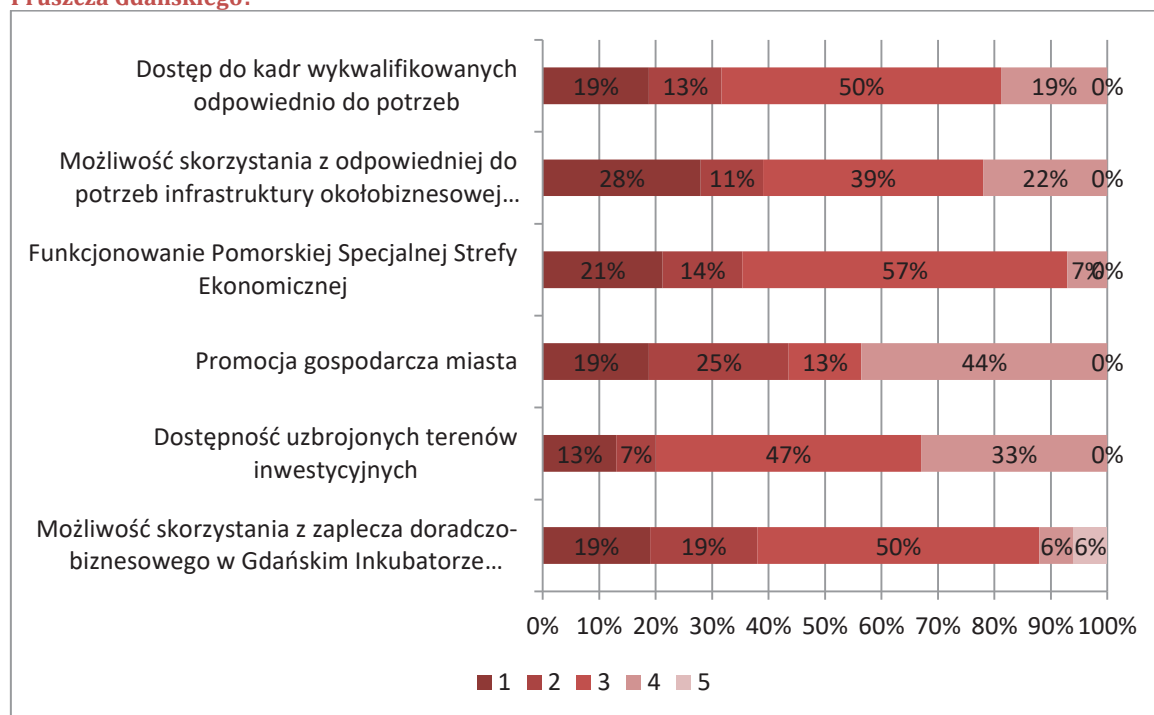
- Problem alkoholowy i spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, wpływające na obniżenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- W kwestii rozrywkowo-kulturowej potrzeba większej liczby wydarzeń, niewystarczającą liczbę lokali (w tym gastronomicznych), w których mieszkańcy mieliby możliwość spędzenia czasu wolnego.
- Zanieczyszczenie powietrza w starszych dzielnicach miasta, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna, w której stosowane są piece opalane węglem. W starszych zabudowaniach mieszkalnych, mimo dobrego stanu wody, są obawy przed piciem wody z kranu ze względu na stan infrastruktury wodnej.

5.2.2. Badanie ankietowe z przedsiębiorcami

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie Miasta Pruszcz Gdański poproszeni zostali o ocenę (w skali 1-5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą) poszczególnych aspektów związanych z prowadzeniem działalności na obszarze miasta. Zauważyć należy, że z jednej strony dominowały oceny przeciętne (w przypadku każdego ocenianego aspektu poza promocją gospodarczą miasta, najczęściej udzielana odpowiedź dotyczyła średniej oceny (3)), a z drugiej - zdecydowanie częściej przydzielano ocenę najniższą (1), niż najwyższą (5).

Poniższy wykres przedstawia liczbę wskazań poszczególnych ocen (w skali 1-5) dla każdego z analizowanych aspektów.

Wykres 37. Jak ocenia Pan/Pani poszczególne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

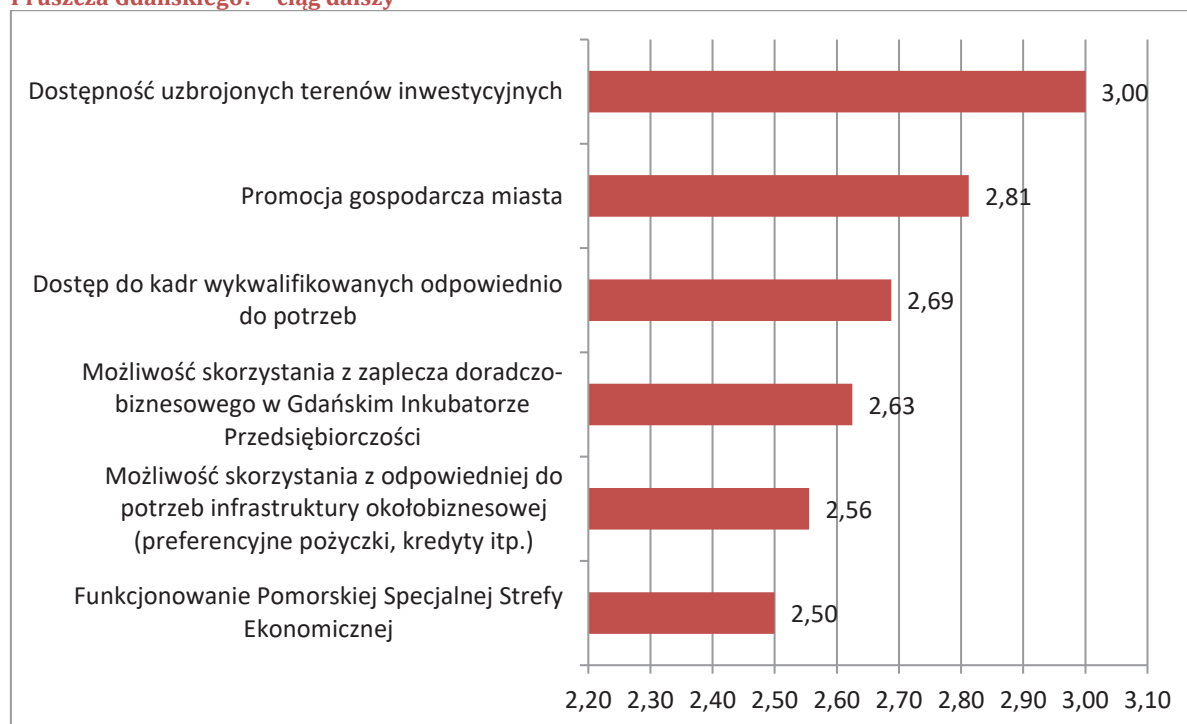
Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Poddając analizie odpowiedzi respondentów, za najwyższej ocenione aspekty w kontekście prowadzenia własnej działalności w Pruszczu Gdańskim uznać należy:

- Dostępność uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ocena 3,0 w pięciostopniowej skali);
- Promocja gospodarcza miasta (2,81).

Najniżej ocenionym aspektem było funkcjonowanie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (2,5).

Wykres 38. Jak ocenia Pan/Pani poszczególne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego? – ciąg dalszy

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

5.3. Wnioski

5.3.1. Badanie ankietowe z mieszkańcami

Mieszkańcy miasta uczestniczący w badaniu ankietowym poproszeni zostali o określenie unikalnej cechy Pruszcza Gdańskiego, która stanowić może jego potencjał wyróżniający miasto na tle pozostałych ośrodków miejskich w regionie. Zdaniem zdecydowanej większości respondentów badania (niemal połowa wszystkich odpowiadających na to pytanie osób) zadeklarowała, że kontynuując rozwój w obranych kierunkach Pruszcz Gdański ma szansę stać się dobrym miejscem do życia charakteryzującym się dużą liczbą placówek edukacyjnych i wysokim poziomem bezpieczeństwa. Mieszkańcy, którzy zdecydowali się na inną odpowiedź opierali swoje zdanie na bliskiej lokalizacji Pruszcza Gdańskiego względem aglomeracji trójmiejskiej, zaznaczając, że miasto może być przyjaźnie nastawionym do mieszkańców miejscem do życia w pobliżu dużej aglomeracji miejskiej.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

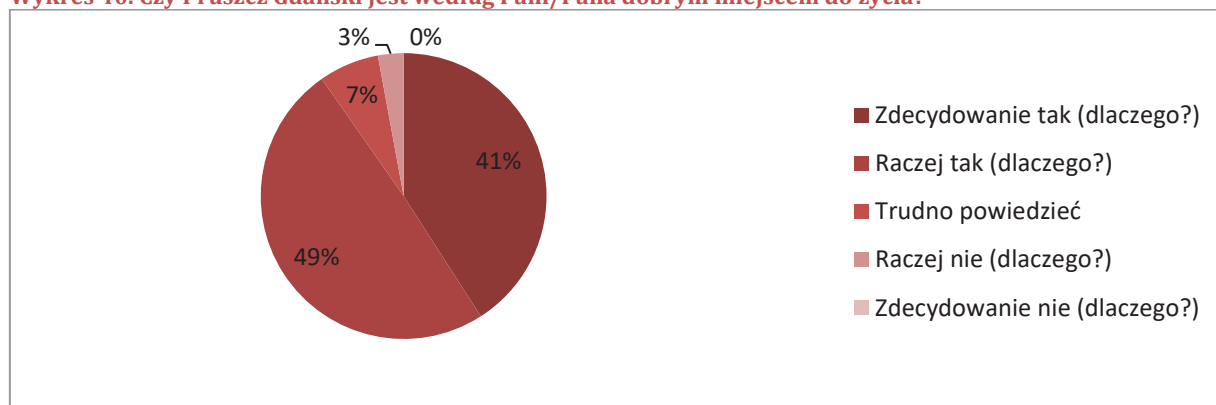
Wykres 39. W jakim obszarze, Pana/Pani zdaniem Pruszcz Gdański ma szansę zyskać przewagę nad innymi miastami z regionu?

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Ponadto, niemal wszyscy ankietowani jednogłośnie stwierdzili, iż Pruszcz Gdański jest dobrym miejscem do życia (90%). Niski odsetek ankietowanych (7%) nie wiedział jak odpowiedzieć na to pytanie, natomiast odpowiedzi przeczącej udzieliło zaledwie 3% wszystkich respondentów badania. Główne powody zadowolenia mieszkańców znajdują odzwierciedlenie w wytypowanych mocnych stronach miasta. Respondenci badania najczęściej uzasadniali swoje zadowolenie z mieszkania w Pruszczu Gdańskim dobrą lokalizacją miasta, podejmowanymi licznymi inwestycjami i ciągłym rozwojem tego obszaru, przyjazną atmosferą, swoistą samowystarczalnością dla mieszkańców, aktywnością władz i mieszkańców, dobrą jakością usług, odpowiadaniem na potrzeby seniorów oraz rodzin z dziećmi, odpowiednią infrastrukturą drogową, wysokim poczuciem bezpieczeństwa wśród mieszkańców, niskim bezrobociem.

Wykres 40. Czy Pruszcz Gdański jest według Pani/Pana dobrym miejscem do życia?

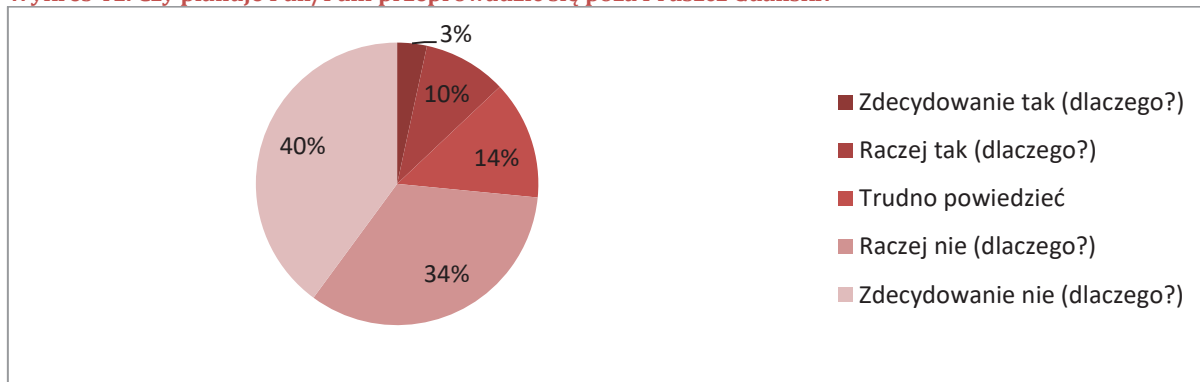

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Zdecydowana większość ankietowanych mieszkańców miasta nie planuje wyprowadzki do innego miejsca – możliwości takiej nie bierze pod uwagę aż 74% respondentów, zaś 14% nie podjęło żadnej decyzji w tej sprawie. Wyprowadzkę rozważało 13% badanych mieszkańców miasta. Powodem braku planów o przeprowadzce dopatrywać należy się w fakcie, iż zdaniem mieszkańców, jest to dobre miejsce do życia z perspektywą dalszego rozwoju. Odsetek ankietowanych, który rozważa wyprowadzkę kieruje się powodami ekonomicznymi, zaznaczając, że poza obrębem miasta w gminach wiejskich możliwy jest tańszy zakup domu bądź mieszkania.

Wykres 41. Czy planuje Pan/Pani przeprowadzić się poza Pruszcz Gdański?

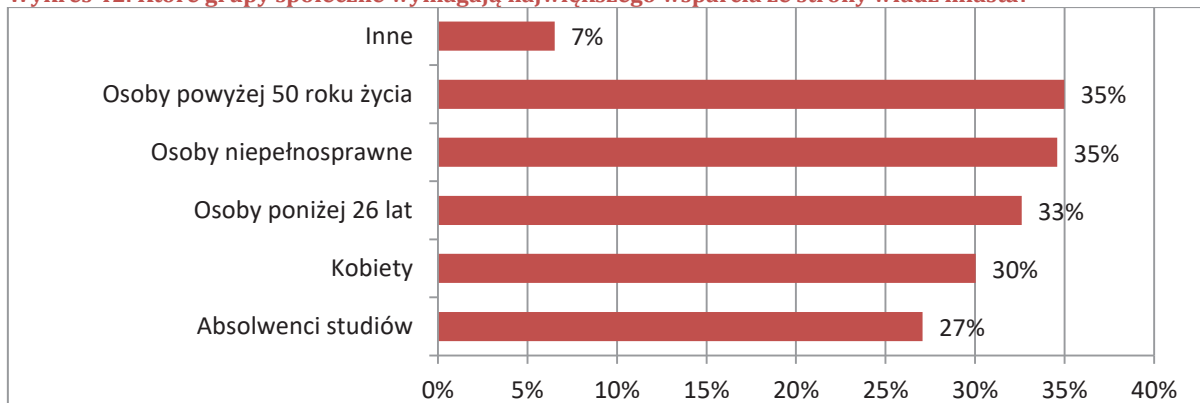

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Mieszkańcy miasta zapytani zostali o to, które grupy społeczne powinny być objęte wsparciem ze strony władz miasta w największym zakresie. Zdania respondentów były bardzo podzielone. Na wszystkie zaproponowane grupy społeczne przypadał porównywalny odsetek wskazań ankietowanych osób. 35% respondentów wskazało osoby niepełnosprawne oraz osoby powyżej 50 roku życia, 33% odpowiedzi przypadało na osoby poniżej 26 lat. 30% wskazań dotyczyło kobiet, natomiast 27% ankietowanych uważało, iż grupą tą powinni być absolwenci studiów. Tak równomierny podział odpowiedzi świadczy o konieczności prowadzenia wszechstronnych, kompleksowych działań ukierunkowanych na całą społeczność Pruszcza Gdańskiego.

Mieszkańcy mieli również możliwość wskazania innych grup – wymieniono rodziny z dziećmi, emerytów, osoby młode z własną działalnością gospodarczą, osoby bezrobotne.

Wykres 42. Które grupy społeczne wymagają największego wsparcia ze strony władz miasta?

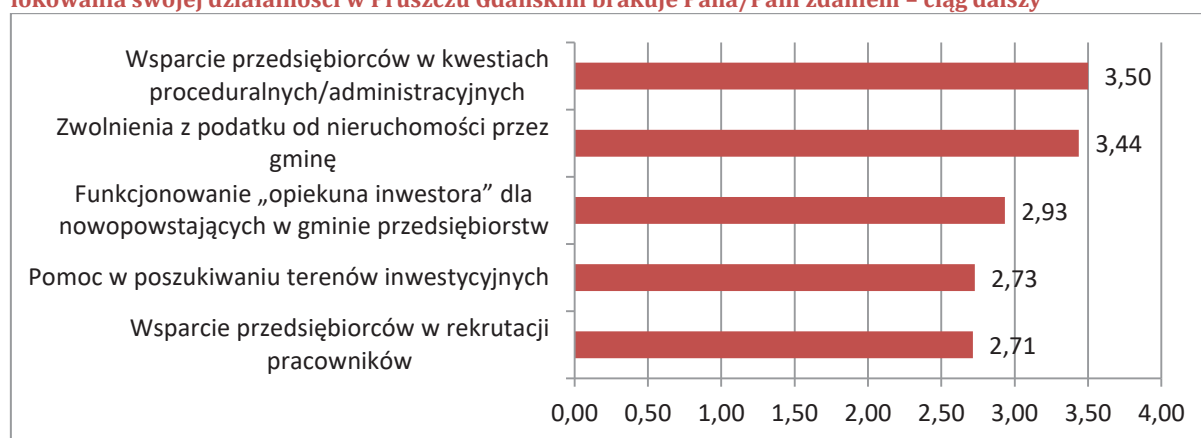
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

5.3.2. Badanie ankietowe z przedsiębiorcami

Przedsiębiorcy ocenili również, które działania zachęcające przedsiębiorców do lokowania swojej działalności w Pruszczu Gdańskim powinny być podejmowane w większym zakresie. Respondenci badania oceniali potrzebę realizacji danego działania w skali od 1 do 5. Analiza odpowiedzi badanych pozwala stwierdzić, iż zdaniem przedsiębiorców z Pruszcza Gdańskiego nie brakuje żadnych działań, które należałoby rozszerzyć na dużą skalę.

Najwyższą średnią ocen cechowała się możliwość wsparcia przedsiębiorców w kwestiach proceduralnych/administracyjnych (3,5), następnie zwolnienia z podatku od nieruchomości przez gminę (3,4). Na pozostałe odpowiedzi składały się głównie oceny niższe.

Wykres 43. Proszę ocenić, w jakim stopniu podanych poniżej działań zachęcających przedsiębiorców do lokowania swojej działalności w Pruszczu Gdańskim brakuje Pana/Pani zdaniem – ciąg dalszy

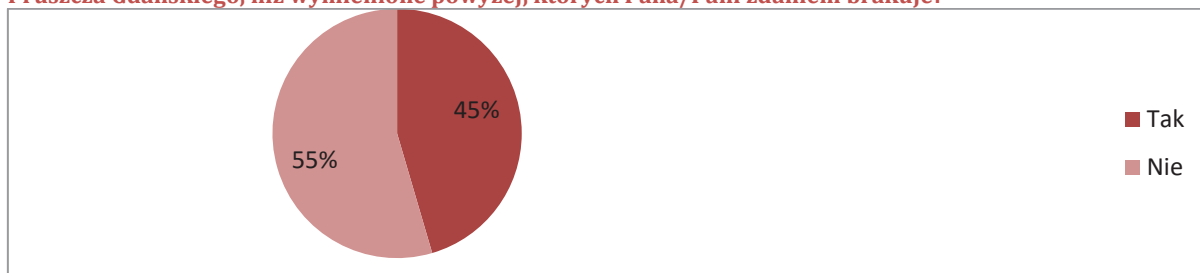
Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

Ponad połowa respondentów badania (55%) nie uważa, aby istniały inne, niewskazane powyżej działania, zachęcające do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego, przeciwnego zdania zaś było 45% respondentów. Wśród działań tego rodzaju wskazano:

- Dodatkowe wsparcie kredytowe lub w zakresie gwarancji kredytowych na inwestycje;
- Komunikacja SKM z Gdańskiem finansowana z budżetu miasta Pruszcz Gdański zapewniająca swobodne przemieszczanie się przez całą dobę z dużą częstotliwością (np. 10 - 15 min). Zdaniem respondenta takie rozwiązanie pozwoli korzystać z zasobów pracowniczych Gdańska z uwagi na fakt, iż transport kołowy ze względu na utrudnienia w ruchu drogowym nie zapewni takiego samego komfortu pasażerom/pracownikom;
- Niewystarczające wsparcie dotyczące źródeł odnawialnych.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

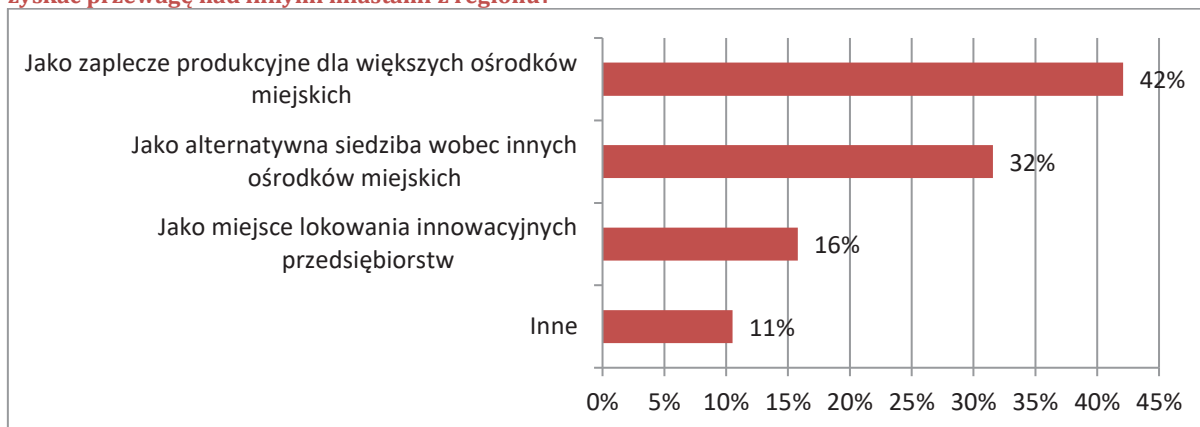
Wykres 44. Czy istnieją inne działania zachęcające do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego, niż wymienione powyżej, których Pana/Pani zdaniem brakuje?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

Przedsiębiorcy z obszaru Pruszcza Gdańskiego określili kierunki, w jakich miasto powinno rozwijać się gospodarczo, by zyskać przewagę nad innymi miastami z regionu. Zdaniem większości respondentów (42%) miasto powinno dążyć do stania się zapleczem produkcyjnym dla większych ośrodków miejskich. 32% badanych za kierunek uznało dążenie do roli miasta jako alternatywnej siedziby wobec innych ośrodków miejskich. Jako inne kierunki badani respondenci wymienili skoncentrowanie się na rozwoju e-urzędów oraz e-commerce.

Wykres 45. W jakim kierunku, Pana/Pani zdaniem Pruszcz Gdański powinien rozwijać się gospodarczo, by zyskać przewagę nad innymi miastami z regionu?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

5.4. Analiza SWOT

5.4.1. Mocne strony/ szanse rozwojowe

Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego uczestniczący w ankiecie poproszeni zostali o wskazanie mocnych stron tego obszaru we wszystkich analizowanych sferach.

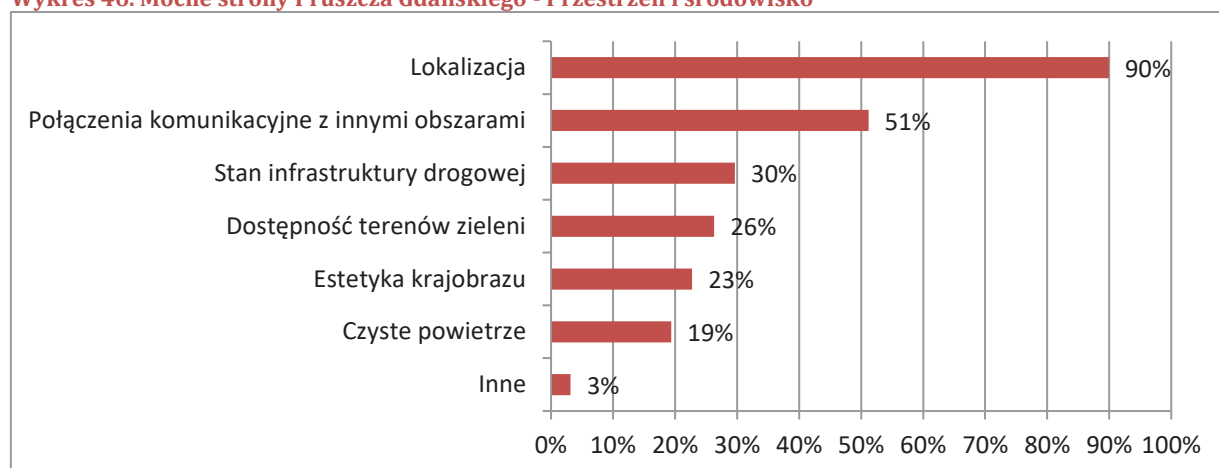
Przestrzeń i środowisko

Zdaniem mieszkańców najmocniejszą stroną Pruszcza Gdańskiego w kontekście sfery przestrzennej i środowiskowej miasta jest jego atrakcyjna lokalizacja, związana przede wszystkim z bliskością Gdańska i możliwością bezpośredniego dojazdu do aglomeracji. Fakt ten wskazany został aż przez 90% respondentów odpowiadających na to pytanie.

Istotne w tym kontekście są również skuteczne rozwiązania w zakresie transportu publicznego, wskazane przez ponad połowę respondentów (51%). Trzecią najczęściej wskazywaną mocną stroną obszaru był również dobry stan dróg w mieście (31%).

Uczestnicy badania wskazywali również inne mocne strony miasta. Ich zdaniem były to bliskie usytuowanie od morza oraz działania podejmowane w zakresie rozwoju eko-przestrzeni miasta.

Wykres 46. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego - Przestrzeń i środowisko

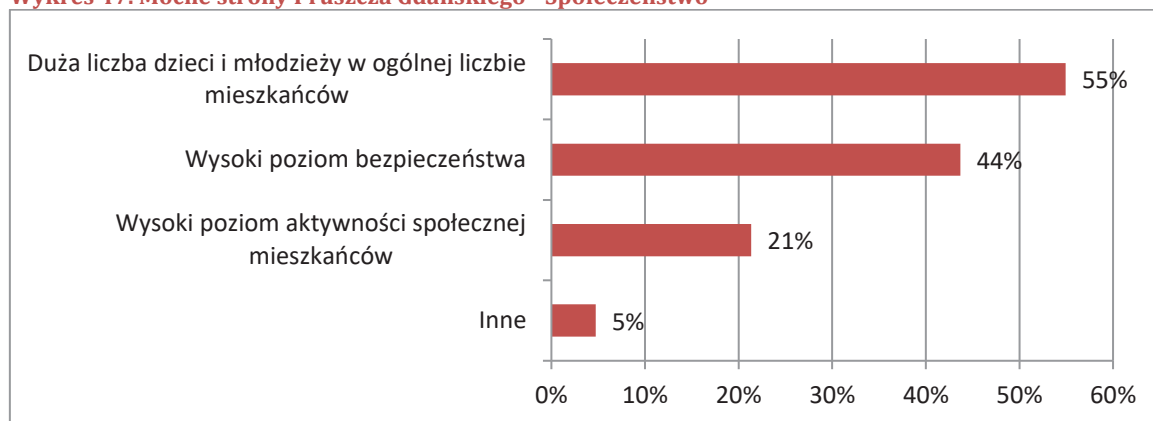
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Spółeczeństwo

55% mieszkańców Pruszcza Gdańskiego za mocną stroną miasta w sferze społecznej uznało wysoką liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej populacji obszaru. 44% badanych uznało miasto za bezpieczne do życia. Jako pozostałe mocne strony wskazywano aspekty takie, jak przyjazne nastawienie mieszkańców, miła atmosfera w mieście, niski poziom ubóstwa, duża liczba młodych rodzin oraz fakt, że w mniejszym mieście łatwiej jest nawiązać dobre relacje sąsiedzkie.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 47. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego - Społeczeństwo

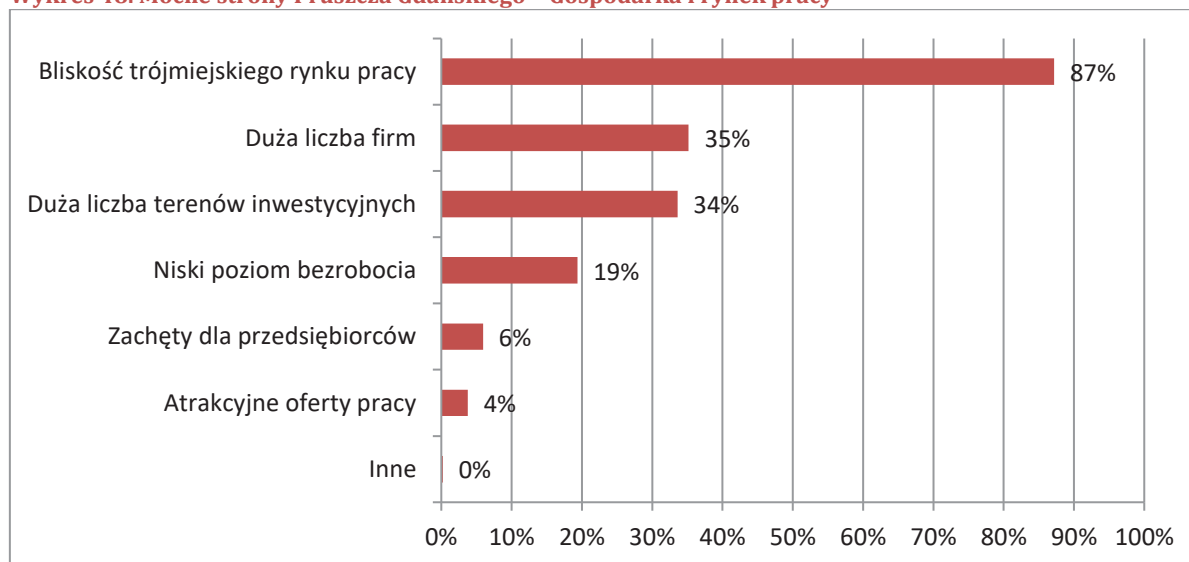

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcza Gdański (n=501).

Gospodarka i rynek pracy

W sferze gospodarki i rynku pracy, zdaniem mieszkańców miasta, najważniejszym aspektem jest bliskość trójmiejskiego rynku pracy, na którym zatrudnienie znaleźć mogą mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego z uwagi na bliską lokalizację (87% ankietowanych wskazało tę odpowiedź). Rzadziej wskazywanymi odpowiedziami była duża liczba firm (35%) oraz terenów inwestycyjnych (34%), świadczących o możliwości dalszego rozwoju ekonomicznego miasta.

Wykres 48. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego - Gospodarka i rynek pracy

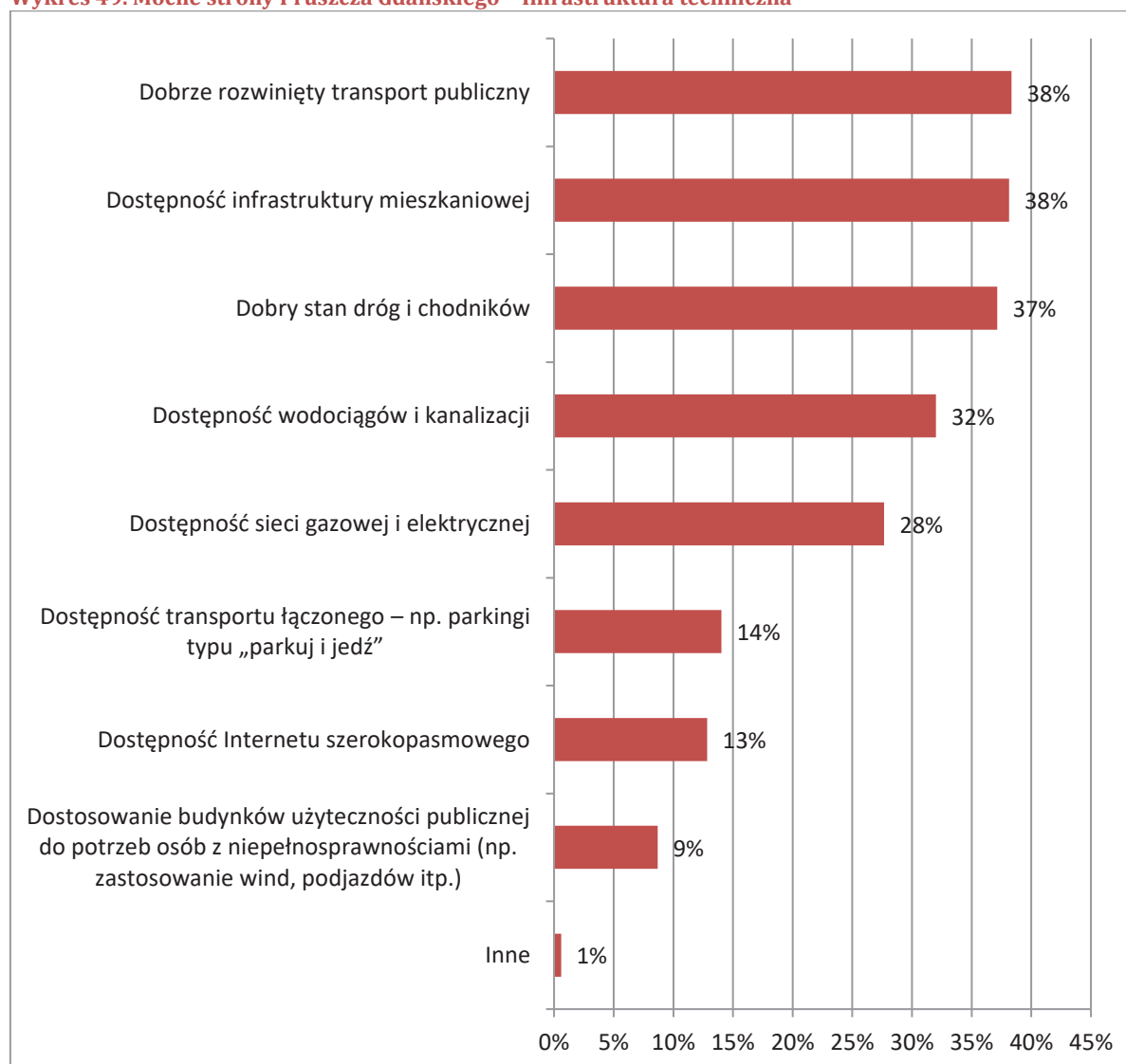
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcza Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Infrastruktura techniczna

Dobrze rozwinięty transport publiczny oraz dostępność infrastruktury mieszkaniowej są najważniejszymi aspektami infrastruktury technicznej miasta według 38% mieszkańców. Podobny odsetek odpowiedzi dotyczył również dobrego stanu dróg i chodników w mieście (37%). Mieszkańcy miasta za mocną stronę uznali również dobrą dostępność wodociągów i kanalizacji (32%). Respondenci wskazać mogli również inne aspekty – wskazano, iż mocną stroną Pruszcza Gdańskiego w zakresie sfery infrastrukturalnej miasta jest również dostępność dróg rowerowych.

Wykres 49. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura techniczna

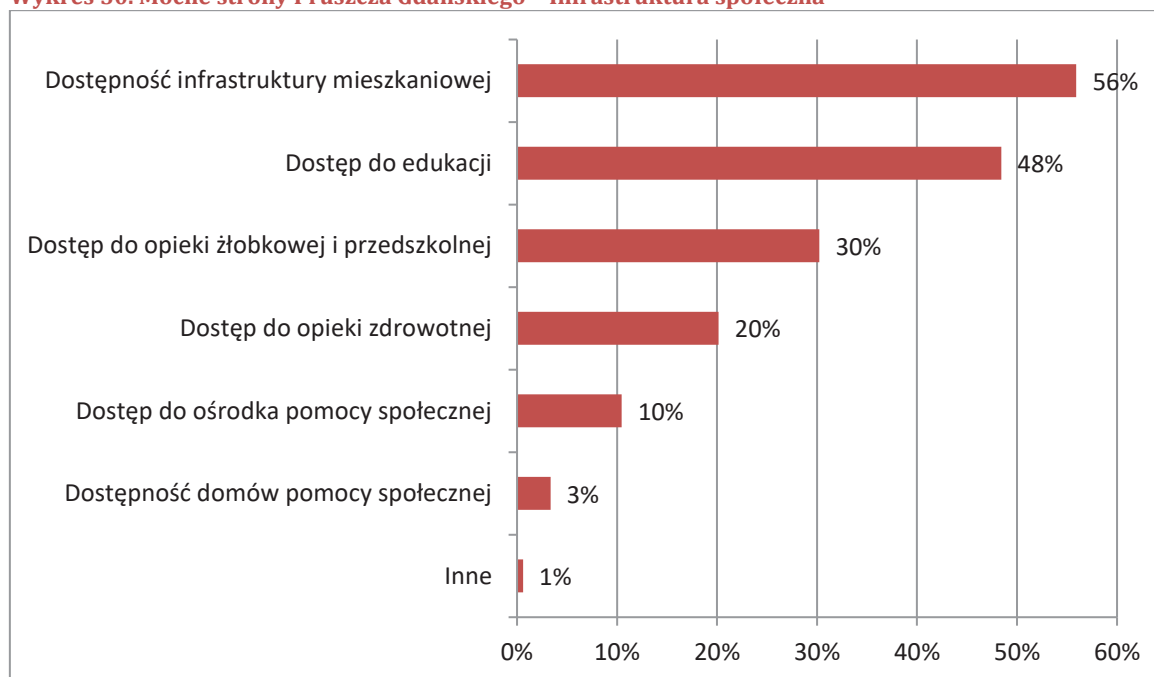
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Infrastruktura społeczna

Zdaniem 56% mieszkańców, biorących udział w badaniu ankietowym, najważniejszym aspektem miasta w kontekście infrastruktury społecznej jest dobra dostępność stale rozwijającej się infrastruktury mieszkaniowej. Niemal połowa respondentów wskazała również dostęp do edukacji (48%). Dobry dostęp do opieki żłobkowej i przedszkolnej, stanowiący wyzwanie w skali kraju, został zauważony przez niemal 1/3 respondentów badania (30%).

Wykres 50. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura społeczna

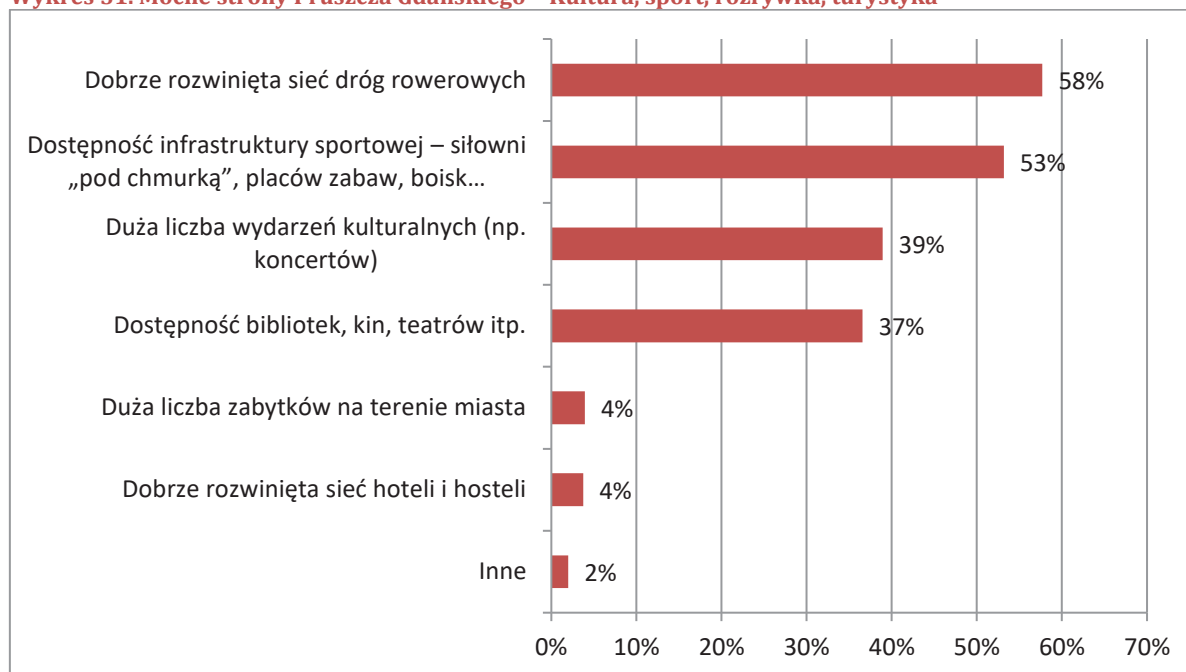
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Kultura, sport, rozrywka, turystyka

W zakresie kultury, sportu, rozrywki oraz turystyki ponad połowa mieszkańców uważa, iż mocną stroną miasta jest dobrze rozwinięta sieć dróg rowerowych, zapewniających nie tylko dostęp do miasta Gdańsk lecz również zapewniających możliwość aktywnej rekreacji (58% wskazań tej odpowiedzi) oraz dobra dostępność infrastruktury sportowej, w tym m.in. placów zabaw, boisk sportowych, siłowni na wolnym powietrzu (53% ankietowanych mieszkańców). Jako inne odpowiedzi wskazano liczne wydarzenia kulturalne w okresie wakacyjnym oraz fakt, że przyciągają one nie tylko mieszkańców miasta lecz również okolicznych gmin.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 51. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

System zarządzania gminą

W kontekście zarządzania gminą ankietowani mieszkańcy uważają, iż mocną stroną miasta są przede wszystkim liczne działania realizowane ze środków Unii Europejskiej (55%). 36% mieszkańców uważa również, iż istotną cechą zarządzania miastem jest fakt, iż opinie mieszkańców są wysłuchiwane i uwzględniane (36%). 29% respondentów uważało, iż istotne jest to, że podejmowane inwestycje są zasadne.

Wykres 52. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – System zarządzania gminą

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

W kontekście aktywności gospodarczej mocne strony miasta wskazane przez przedsiębiorców odzwierciedlały wskazania mieszkańców miasta – zdecydowanie najczęściej wskazywana mocną stroną Pruszcza Gdańskiego jest bliskość Trójmiasta (77%). Na pozostałe możliwe odpowiedzi przypadł znacznie niższy odsetek wskazań.

Wykres 53. Jakie są, Pana/Pani zdaniem, mocne strony prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcz Gdański (n=22).

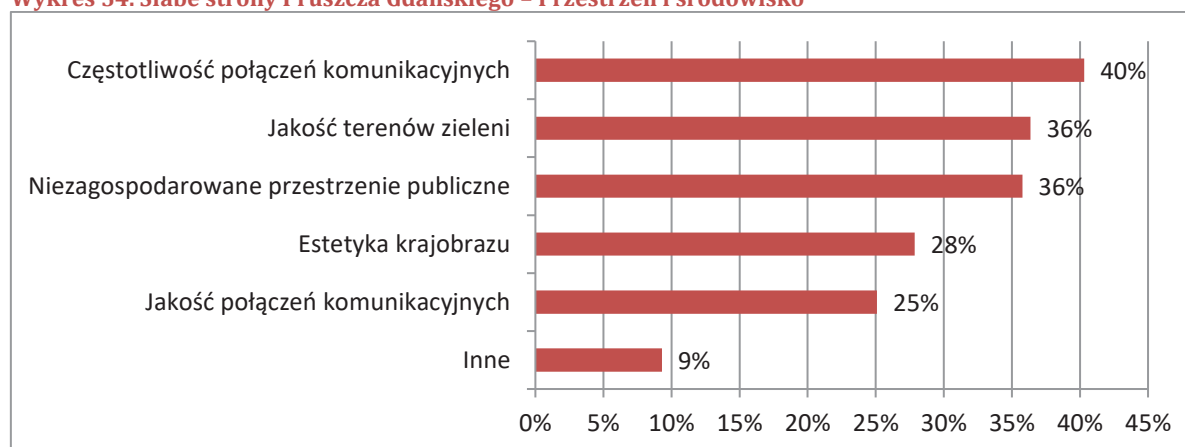
5.4.2. Słabe strony/ zagrożenia

Podobnie jak w przypadku mocnych stron obszaru, mieszkańcy miasta uczestniczący w ankiecie wskazali również jakie, ich zdaniem, są słabe strony Pruszcza Gdańskiego.

Przestrzeń i środowisko

Zdaniem ankietowanych mieszkańców Pruszcza Gdańskiego, słabą stroną sfery przestrzennej i środowiskowej miasta jest wciąż zbyt niska częstotliwość połączeń komunikacyjnych (40%). Wskazano również, iż mieszkańcy woleliby, aby tereny zieleni cechowały się wyższą jakością (36%) oraz przestrzenie publiczne były w większym stopniu zagospodarowane (36%). Wśród odpowiedzi innych zdecydowanie dominowały wskazania świadczące o potrzebie większej ilości i powierzchni terenów zieleni, w tym wskazywano na brak większego parku, w którym czas mogliby spędzać mieszkańcy. Zaobserwowanym problemem były również braki w zakresie małej architektury, dotyczące małej liczby śmietników w mieście. Pojedynczy mieszkańcy wskazywali również problemy zaobserwowane na Osiedlu Wschód – brak terenów zieleni, niska jakość powietrza oraz problemy w zakresie ciepłownictwa, pomimo dobrze rozwiniętej sieci ciepłowniczej.

Wykres 54. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Przestrzeń i środowisko

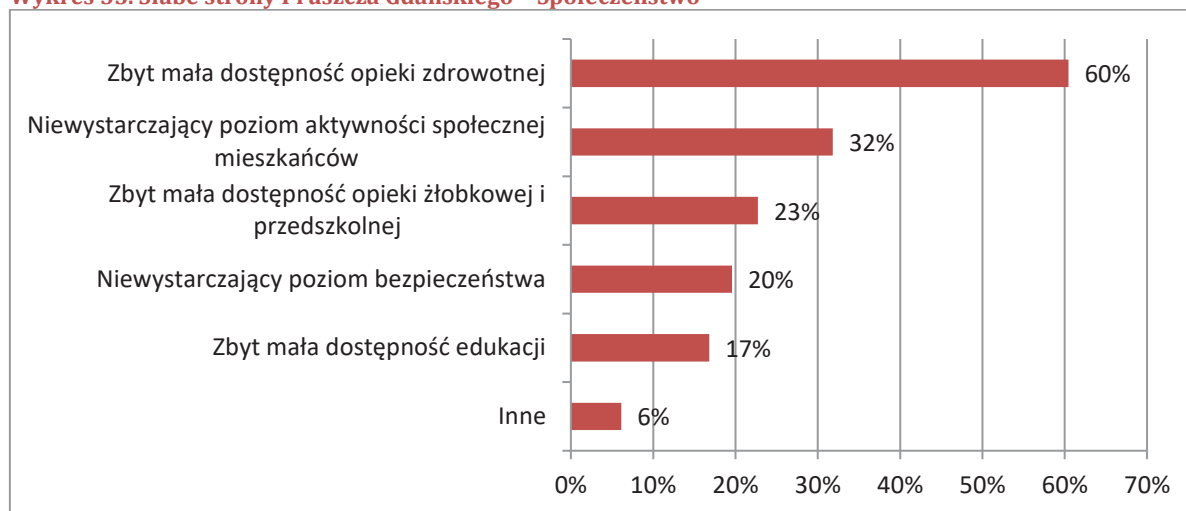
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Społeczeństwo

W sferze społecznej najczęściej obserwowaną przez ankietowanych mieszkańców słabą stroną miasta była niewystarczająca względem potrzeb dostępność opieki zdrowotnej, wskazaną przez 60% respondentów badania. Rzadziej wskazywaną słabą stroną był również niewystarczający poziom aktywności społecznej mieszkańców (32%). Wśród odpowiedzi innych dominowały wskazania o niewystarczającej liczbie działań podejmowanych w celu aktywizacji osób młodych oraz seniorów, jak również relatywnie niskie zaangażowanie społeczeństwa w kwestii dotyczących wspólnych obszarów.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 55. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Społeczeństwo

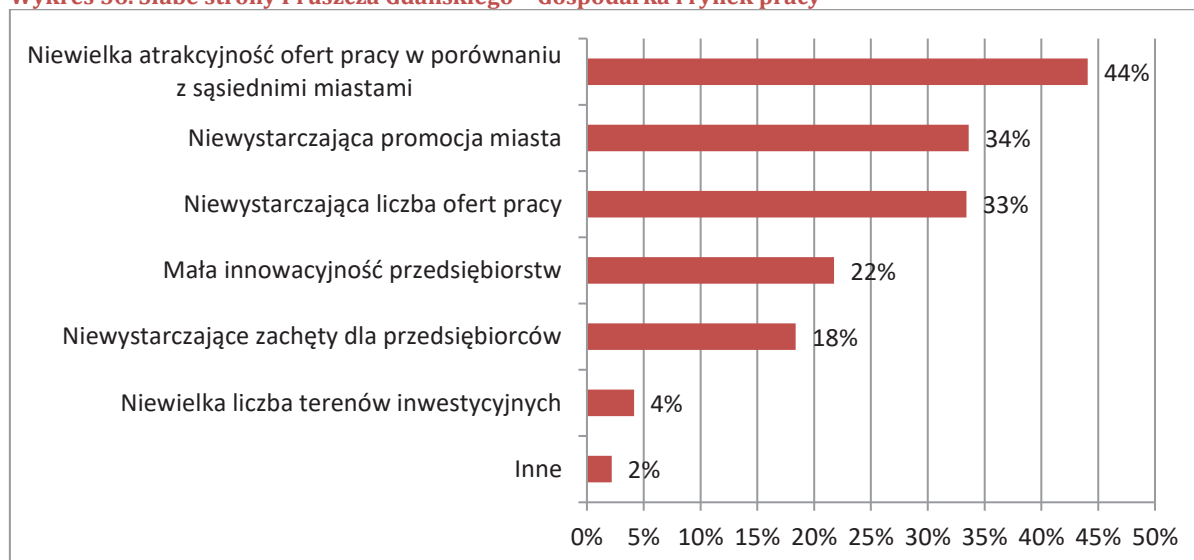

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Gospodarka i rynek pracy

Ankietowani mieszkańcy za najslabszą stronę miasta w zakresie gospodarki i rynku pracy uznali niewielką atrakcyjność ofert pracy w porównaniu z sąsiednimi miastami, szczególnie w porównaniu z rynkiem pracy pobliskiego miasta Gdańska – odpowiedź ta wskazana była przez 44% respondentów badania. 34% respondentów za słabą stronę uznało niewystarczającą promocję miasta, zaś 33% - niewystarczającą liczbę dostępnych ofert pracy. Inna, wskazana przez ankietowanego odpowiedź to niższe zarobki w porównaniu do innych ośrodków miejskich.

Wykres 56. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Gospodarka i rynek pracy

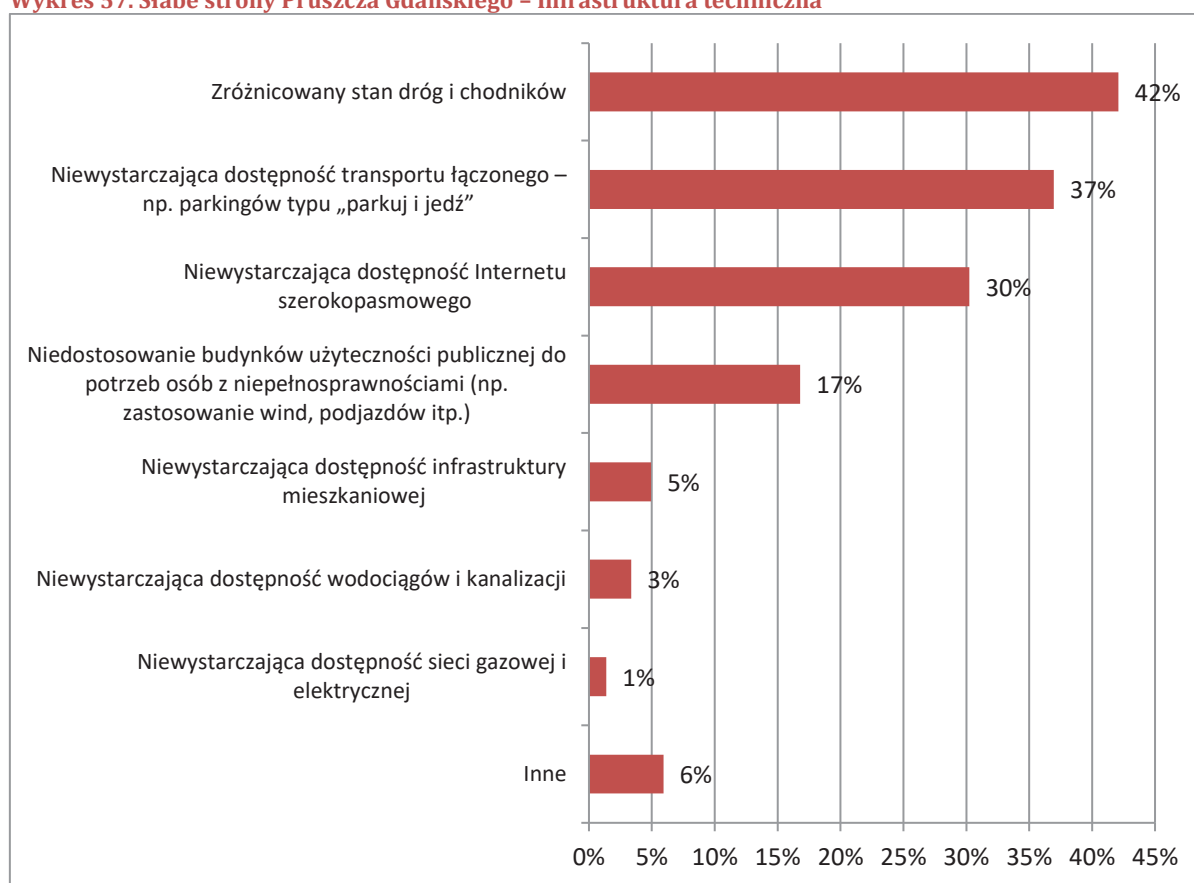
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Infrastruktura techniczna

W zakresie infrastruktury technicznej mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego za słabą stronę uznali zróżnicowany stan dróg i chodników (42%), choć wskazać należy, iż ogólny ich stan uznany został za mocną stronę miasta w analizowanej sferze. Niewystarczająca dostępność transportu łączonego (w tym m.in. parkingów typu „parkuj i jedź”) uznana została za słabą stronę przez 37% respondentów badania. Wśród innych słabych stron wskazywano przede wszystkim wysoką gęstość zabudowy, liczne nowe inwestycje mieszkaniowe, które prowadzić mogą do przeludnienia miasta i zatorów na drogach, obciążenie w ruchu drogowym, niską częstotliwość kursowania niektórych linii autobusowych, niską liczbę miejsc parkingowych w administracyjnym centrum miasta, problemy z dostosowaniem infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wykres 57. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura techniczna

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

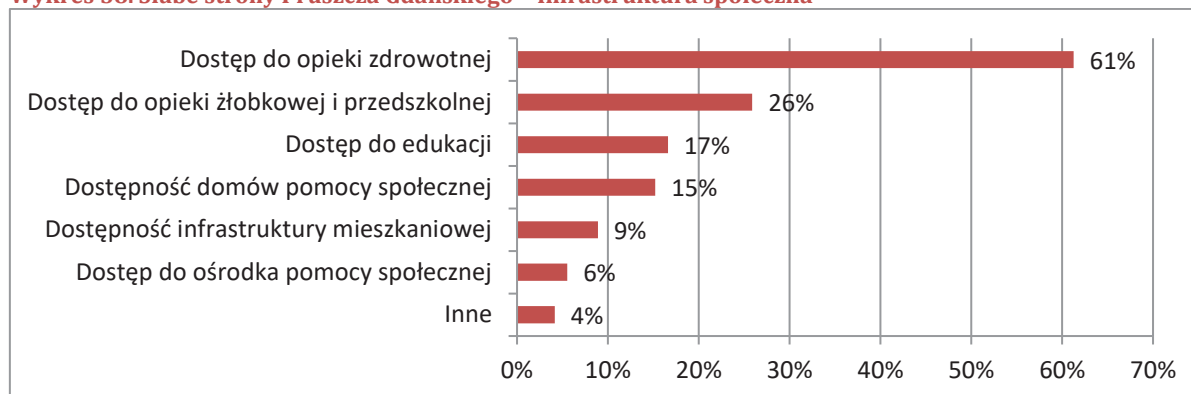
Infrastruktura społeczna

Zdaniem ankietowanych mieszkańców miasta, słabą stroną w zakresie infrastruktury społecznej jest przede wszystkim niewystarczający względem potrzeb dostęp do opieki zdrowotnej, wskazany przez 61% respondentów badania. Inne problemy w analizowanej sferze wskazywane były znacznie rzadziej. Ankietowani wskazywali również inne odpowiedzi, choć w większości dotyczyły one dostępu do opieki zdrowotnej. Dodano również, iż za słabą stronę miasta uznać

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

można niewystarczającą liczbę kursów i zajęć dodatkowych dla dorosłych i dzieci, przepełnienie szkół, funkcjonujących na dwie zmiany, wciąż niewystarczający dostęp do opieki przedszkolnej w kontekście stale wzrastającej populacji miasta.

Wykres 58. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura społeczna

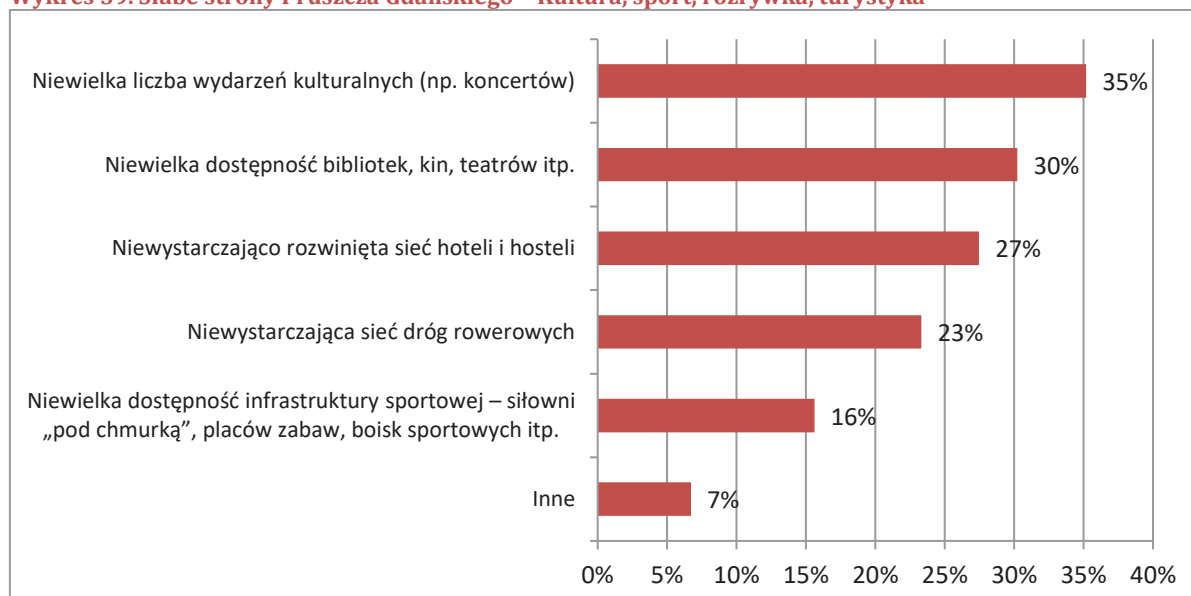

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

Kultura, sport, rozrywka, turystyka

W sferze kultury, sportu, rozrywki i turystyki znacznie niższy odsetek mieszkańców wskazywał słabe strony, niż w przypadku pozostałych sfer miasta. 35% respondentów uważało, że większa powinna być liczba wydarzeń kulturalnych, 30% zaś wskazało niewielką dostępność bibliotek, kin, teatrów i innych miejsc kultury. Wśród innych odpowiedzi wskazywano przede wszystkim na potrzebę zapewnienia większej różnorodności inicjatyw na rzecz osób młodych i dzieci. Słabą stroną, zdaniem respondentów, był również nieurozmaicony repertuar wydarzeń kulturalnych, relatywnie niski komfort korzystania z obiektów kulturalnych, słabo rozwinięta sieć hotelarsko-gastronomiczna na terenie miasta.

Wykres 59. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

System zarządzania gminą

Podobnie jak w przypadku kultury i sportu, relatywnie niski odsetek ankietowanych mieszkańców miasta zauważył słabe strony systemu zarządzania gminą. 39% mieszkańców uważało, iż niewystarczające jest zaangażowanie mieszkańców w podejmowanie decyzji. Jako inne słabe strony w zakresie zarządzania mieszkańcy wskazali niewystarczający system informowania o możliwościach podejmowania kluczowych dla gminy decyzji, nieprzejrzystość strony internetowej Urzędu Miasta, fakt, iż opinia osób młodych mogłaby być uwzględniana w większym zakresie oraz możliwość zintensyfikowania działań zachęcających mieszkańców do likwidacji pieców węglowych.

Wykres 60. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – System zarządzania gminą

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami Miasta Pruszcz Gdański (n=501).

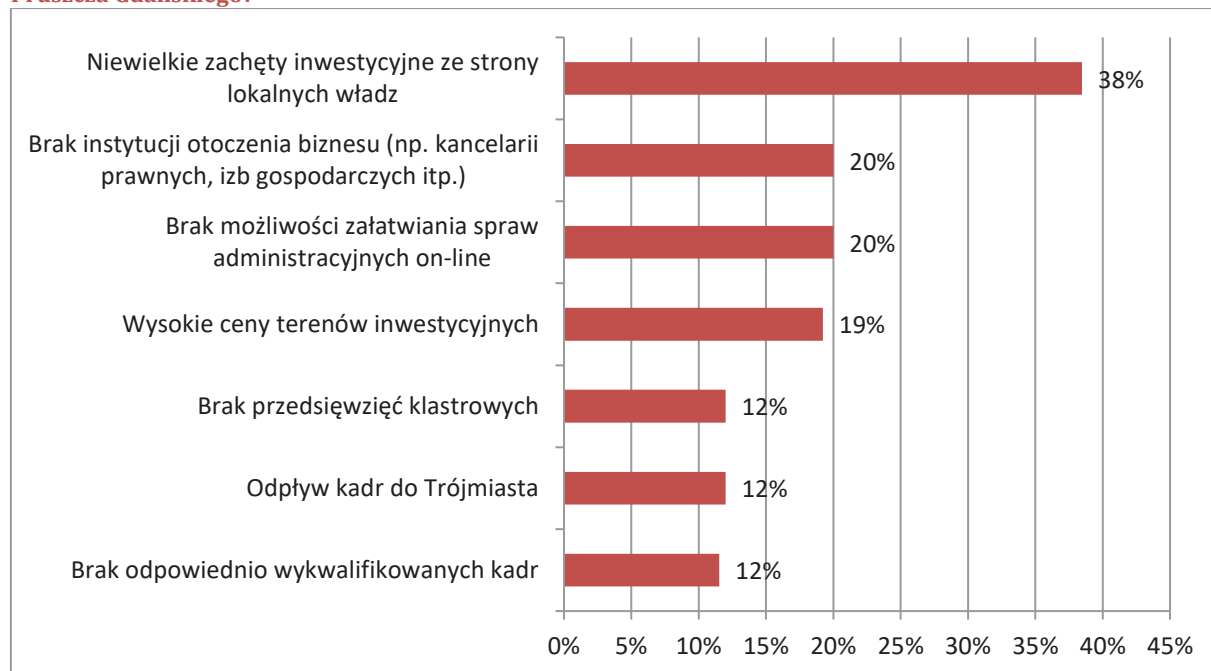
W celu uszczegółowienia powyższego pytania o słabe strony miasta Pruszcz Gdański, ankietowani mieszkańcy miasta poproszeni zostali o wskazanie największych problemów swojego miejsca zamieszkania. Zauważyć należy, iż odpowiedzi w zdecydowanej większości powielały się z aspektami wskazanymi jako słabe strony, tym samym potwierdzając obszary, które wymagają dalszego wsparcia. Podsumowując, najistotniejszymi i najczęściej wskazywanymi problemami mieszkańców Pruszcza Gdańskiego są:

- Wysokie ceny mieszkań na rynku wtórnym i pierwotnym, wysoka gęstość zabudowy, niska liczba lokali komunalnych.
- Niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej, w tym w szczególności do lekarzy specjalistów. Wskazywano również niedostatki w funkcjonowaniu pogotowia ratunkowego w mieście.
- Zbyt niska przepustowość dróg, zatory w ruchu drogowym.
- Wysoka liczba dzieci w szkołach oraz w przedszkolach, w związku z rosnącą populacją miasta ryzyko zbyt dużej ich liczby w porównaniu do dostępnych miejsc.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

- Niewystarczająca ilość terenów zieleni, intensywna rozbudowa infrastruktury mieszkaniowej przy jednoczesnym niedostatecznym zapewnieniu obszarów rekreacyjnych, infrastruktury drogowej i społecznej.
- Konieczność zapewnienia połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami miejskimi (poza Gdańskiem), potrzeba częstszych połączeń funkcjonujących linii autobusowych.
- Niskie wynagrodzenie w porównaniu z innymi ośrodkami miejskimi, bardziej atrakcyjna oferta rynku pracy w Gdańsku.
- Problem alkoholowy i spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, wpływające na obniżenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- W kwestii rozrywkowo-kulturowej potrzeba większej liczby wydarzeń, niewystarczającą liczbę lokali (w tym gastronomicznych), w których mieszkańcy mieliby możliwość spędzenia czasu w dni wolne.
- Zanieczyszczenie powietrza w starszych dzielnicach miasta, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna, w której stosowane są piece opalane węglem. W starszych zabudowaniach mieszkalnych, mimo dobrego stanu wody, są obawy przed piciem wody z kranu ze względu na stan infrastruktury wodnej.
- Zdania przedsiębiorców bardziej podzielone były w przypadku oceny słabych stron miasta w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej – zaproponowane słabe strony wskazywane były rzadziej niż wyszczególnione mocne strony miasta. Za słabą stronę 38% respondentów badania uznało niewielkie zachęty inwestycyjne ze strony lokalnych władz, po 20% odpowiedzi przypadało zaś na brak instytucji otoczenia biznesu (np. kancelarii prawnych, izb gospodarczych itp.) oraz brak możliwości załatwiania spraw administracyjnych on-line.

Wykres 61. Jakie są, Pana/Pani zdaniem, słabe strony prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami z Miasta Pruszcza Gdański (n=22).

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

5.4.3. Podsumowanie –matryca SWOT

Tabela 22. Matryca SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<p>Przestrzeń i środowisko</p> <p>Zdaniem mieszkańców najmocniejszą stroną Pruszcza Gdańskiego w kontekście sfery przestrzennej i środowiskowej miasta jest jego atrakcyjna lokalizacja, związana przede wszystkim z bliskością Gdańska i możliwością bezpośredniego dojazdu do aglomeracji gdańskiej.</p> <p>Podejmowane są liczne skuteczne działania na rzecz ochrony środowiska, w tym również o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.</p> <p>Powierzchnia terenów zieleni w mieście, mimo rozwoju mieszkalnictwa, nie malała na przestrzeni lat.</p> <p>Spółeczeństwo</p> <p>W populacji miasta rokrocznie odnotowuje się stałą, pozytywną tendencję wzrostową.</p> <p>Na pozytywne tendencje w obszarze struktury demograficznej miasta wpływ mają przede wszystkim dwa czynniki, które rokrocznie świadczą o pozytywnej sytuacji w kontekście populacji Pruszcza Gdańskiego: dodatni przyrost naturalny oraz saldo migracji.</p> <p>Każdego roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym.</p> <p>Niemal połowa badanych mieszkańców miasta oceniła Pruszcz Gdański jako miejsce bezpieczne.</p> <p>Gospodarka</p> <p>Miasto cechuje się stabilną sytuacją mieszkaniową. Na terenie miasta rokrocznie odnotowuje się wzrost liczby budynków mieszkalnych.</p>	<p>Przestrzeń i środowisko</p> <p>Niedostateczna, zdaniem mieszkańców, liczba terenów zielonych i rekreacyjnych w przestrzeni miasta. Wskazano również, iż mieszkańcy woleliby, aby tereny zielone cechowały się wyższą jakością.</p> <p>Zanieczyszczenie powietrza w starszych dzielnicach miasta, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna, w której stosowane są piece opalane węglem. W starszych zabudowaniach mieszkalnych, mimo dobrego stanu wody, są obawy przed piciem wody z kranu ze względu na stan infrastruktury wodnej.</p> <p>Spółeczeństwo</p> <p>W związku z rosnącą populacją miasta mieszkańcy niżej oceniają poczucie bezpieczeństwa.</p> <p>W sferze społecznej najczęściej obserwowaną przez ankietowanych mieszkańców słabą stroną miasta była niewystarczająca względem potrzeb dostępność opieki zdrowotnej.</p> <p>Gospodarka</p> <p>Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych na przestrzeni lat niezmiennie dominują kobiety.</p> <p>Ankietowani mieszkańcy za najłabszą stroną miasta w zakresie gospodarki i rynku pracy uznali niewielką atrakcyjność ofert pracy w porównaniu z sąsiednimi miastami, szczególnie w porównaniu z rynkiem pracy pobliskiego miasta Gdańska.</p> <p>Wysokie ceny mieszkań na rynku wtórnym i pierwotnym.</p>

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Mieszkania na terenie miasta charakteryzują się relatywnie wysoką powierzchnią użytkową.

Odnotowano pozytywną sytuację na rynku pracy Miasta Pruszcz Gdański. Na przestrzeni lat 2014-2018 stale obserwowany był spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Wśród mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym osoby bezrobotne stanowiły 2,2%, co jest najniższą wartością odnotowaną na przestrzeni lat.

Na terenie Miasta Pruszcz Gdański obserwowany jest stały wzrost liczby funkcjonujących na terenie miasta działalności gospodarczych.

Odnotowano relatywnie wysoką liczbę podmiotów gospodarczych przypadającą na 1000 mieszkańców miasta, świadcząc o wysokim poziomie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej na terenie miasta.

Infrastruktura techniczna

Miasto Pruszcz Gdański efektywnie realizuje zadanie związane z zapewnieniem lokalnego transportu zbiorowego na terenie miasta.

W Pruszczu Gdańskim istnieje rozbudowana sieć ścieżek pieszo-rowerowych w dobrym stanie, pełniąc rolę nie tylko dojazdową i zapewniającą połączenie z miastem Gdańsk, lecz również turystyczną.

Wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania miasta.

Miasto Pruszcz Gdański zapewnia efektywną technicznie i organizacyjnie gospodarkę odpadami komunalnymi, realizuje również zadania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w tym zakresie.

Drogi w mieście cechują się dobrą jakością.

Relatywnie niska liczba lokali komunalnych.

Infrastruktura techniczna

Niewystarczająca dostępność transportu łączonego (w tym m.in. parkingów typu „parkuj i jedź”).

Infrastruktura społeczna

Niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej, w tym w szczególności do lekarzy specjalistów. Wskazywano również niedostatki w funkcjonowaniu pogotowia ratunkowego w mieście.

System zarządzania

Mieszkańcy miasta nisko oceniają zaangażowanie młodzieży w podejmowanie decyzji.

Infrastruktura społeczna

Szkolnictwo na terenie miasta cechuje się wysoką jakością, co rokrocznie potwierdzone jest wysokimi wynikami przeprowadzanych egzaminów.

Miasto rokrocznie realizuje rozwiniętą ofertę kulturalną i sportową.

Mieszkańcy licznie uczestniczą w organizowanych wydarzeniach kulturalnych, co świadczy o pozytywnym poziomie aktywizacji populacji.

Mieszkańcy miasta wysoko oceniają dostępność infrastruktury sportowej, w tym m.in. placów zabaw, boisk sportowych, siłowni na wolnym powietrzu.

System zarządzania

Władze miasta podejmują liczne inwestycje w celu rozwoju miasta. Na rok 2020 zaplanowane są kolejne działania sprzyjające dalszej poprawie sytuacji w sferach przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

Mieszkańcy miasta wysoko ocenili zasadność podejmowanych inwestycji.

Ankietowani mieszkańcy uważają, iż mocną stroną miasta są przede wszystkim liczne działania realizowane ze środków Unii Europejskiej.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Szanse	Zagrożenia
<p>Przestrzeń i środowisko</p> <p>Ciągłość realizowanych działań na rzecz ochrony środowiska, w tym również o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.</p> <p>Społeczeństwo</p> <p>Atrakcyjna lokalizacja miasta oraz jego stały rozwój sprzyjają rokrocznemu wzrostowi liczby populacji.</p> <p>Prognozuje się dalszy wzrost liczby mieszkańców miasta.</p> <p>Ankietowani mieszkańcy nie brali pod uwagę migracji poza obszar miasta.</p> <p>Gospodarka</p> <p>Rozwija się mieszkalnictwo komunalne a liczba lokali każdego roku wzrasta, jednakże w celu zaspokojenia potrzeb w tym zakresie w kontekście rosnącej populacji Miasta Pruszcz Gdański niezbędne są dalsze działania.</p> <p>Władze Miasta Pruszcz Gdański wypracowały kompleksowe działania na rzecz ożywienia gospodarczego miasta. Prognozować należy dalszy rozwój w tej sferze.</p> <p>Mieszkańcy miasta cechują się relatywnie wysoką aktywnością gospodarczą i społeczną.</p> <p>Tereny inwestycyjne świadczą o możliwości dalszego rozwoju ekonomicznego miasta.</p> <p>Infrastruktura techniczna</p> <p>Lokalizacja miasta oraz rozbudowany system dróg stanowią istotny aspekt pozwalający na prognozowanie dalszego rozwoju miasta we wszystkich analizowanych sferach i wpływa na wysoki potencjał inwestycyjny.</p> <p>Infrastruktura społeczna</p>	<p>Przestrzeń i środowisko</p> <p>Wzrastająca liczba ludności wpływa na obciążenie środowiska naturalnego i wymusić może konieczność podejmowania nowych działań w zakresie gospodarki komunalnej.</p> <p>W uwagi na poblizę aglomeracji gdańskiej, Pruszcz Gdański jest tzw. „sypialnią” osób pracujących poza miastem.</p> <p>Społeczeństwo</p> <p>Rosnąca populacja miasta wpłynąć może na konieczność intensyfikacji działań w zakresie wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Pruszcza Gdańskiego.</p> <p>Mimo, że każdego roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przewyższa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, rokrocznie wzrasta również liczba osób starszych, dla których dedykowane powinny być działania w zakresie aktywizacji i ochrony zdrowia.</p> <p>Gospodarka</p> <p>Wyższe zarobki i bogata oferta rynku pracy w pobliskim Mieście Gdańsk.</p> <p>Infrastruktura techniczna</p> <p>Zagrożeniem, zdaniem mieszkańców miasta, jest przede wszystkim wysoka gęstość zabudowy i liczne nowe inwestycje mieszkaniowe, które prowadzić mogą do przeludnienia miasta i zatorów na drogach oraz obciążeń w ruchu drogowym.</p> <p>Infrastruktura społeczna</p> <p>W kontekście rosnącej populacji miasta niezbędne jest kontynuowanie działań z zakresu odpowiedzialności na potrzeby mieszkańców w związku z wychowaniem przedszkolnym i liczbą dostępnych miejsc w placówkach.</p>

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Szanse	Zagrożenia
<p>Władze miasta przeznaczają duże środki finansowe z budżetu miasta, które dokładane są do subwencji oświatowej.</p> <p>Mieszkańcy zainteresowani są rozwojem sfery kulturalnej i rekreacyjnej.</p> <p>W wydarzeniach kulturalnych udział biorą również mieszkańcy sąsiednich gmin, wpływając na promocję Pruszcza Gdańskiego w regionie.</p> <p>System zarządzania</p> <p>Badanie ankietowe wykazało wysoki stopień zaufania mieszkańców do władz miasta i pozytywną ich ocenę, jak również zauważane są inwestycje realizowane w mieście.</p> <p>Respondenci zrealizowanego badania uważają, iż opinie mieszkańców są wysłuchiwane i uwzględniane w systemie zarządzania gminą.</p> <p>Mieszkańcy miasta określają Pruszcz Gdański jako dobre i przyjazne miejsce do życia.</p>	<p>Z pomocy środowiskowej w Mieście Pruszcz Gdański rokrocznie korzysta około 450 gospodarstw domowych w trudnej sytuacji. Niemalająca na przestrzeni lat liczba rodzin korzystających ze wsparcia świadczy o konieczności kontynuowania dotychczas podejmowanych przez MOPS działań na rzecz odbiorców wsparcia, przy tym zauważyć należy, że nie obserwuje się wzrostu liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co może ulec zmianie mając na uwadze rosnącą populację miasta.</p> <p>Wysoka liczba dzieci w szkołach oraz w przedszkolach. W związku z rosnącą populacją miasta ryzyko zbyt dużej ich liczby w porównaniu do dostępnych miejsc.</p> <p>System zarządzania</p> <p>39% mieszkańców uważało, iż niewystarczające jest zaangażowanie mieszkańców w podejmowanie decyzji.</p>

Źródło: opracowanie własne.

5.5. Główne wyzwania i potrzeby rozwojowe miasta Pruszcz Gdański

Wyzwania i potrzeby rozwojowe Pruszcza Gdańskiego zostały opracowane na podstawie przeprowadzonych analiz: desk research (analiza danych zastanych), badania ankietowego z mieszkańcami i przedsiębiorcami prowadzący działalność gospodarczą na terenie miasta oraz analizy SWOT. Wyniki powyższych analiz umożliwiły określenie potrzeb rozwojowych w obszarze:

Transport i komunikacja

W zakresie transportu i komunikacji do wyzwań rozwojowych zaliczyć należy przede wszystkim wysokie natężenie ruchu samochodowego i tranzytowego przechodzącego przez główną arterię komunikacyjną miasta – ul. Grunwaldzką oraz powiązane ze zidentyfikowanym zjawiskiem rosnącej kongestii drogowej, który generuje utrudnienia (tzw. „korki”) w ruchu drogowym, np. na ul. Raciborskiego i Chopina.

Do potrzeb rozwojowych miasta w zakresie transportu i komunikacji zaliczyć można zły stan techniczny dróg lokalnych oraz chodników.

Ponadto wyzwaniem dla rozwoju miasta stanowi wzrost jakości oraz ilości połączeń wewnętrznych, a także u efektywnienie połączeń miasta z innymi ośrodkami w aglomeracji trójmiejskiej (np. poprzez połączenia kolejowe).

Przedsiębiorczość

Jak wynika z przeprowadzonych analiz głównym wyzwaniem rozwojowym miasta w zakresie wzrostu poziomu przedsiębiorczości jest wsparcie i akceleracja mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Mieszkalnictwo

Do potrzeb rozwojowych miasta zaliczyć można niewystarczające zasoby komunalne i socjalne w zasobach gminnych.

Ponadto w zakresie mieszkalnictwa należy zwrócić uwagę na zwiększanie obszarów zabudowy wielorodzinnej (w szczególności po zachodniej części miasta), co generuje potrzeby rozwoju i tworzenia miejsc spędzania wolnego czasu, a także konieczność rozbudowy infrastruktury społecznej, edukacyjnej i technicznej na terenie miasta.

Edukacja

Do wyzwań rozwojowych miasta zaliczyć należy rosnącą liczbę dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, co generuje potrzeby związane z tworzeniem nowych oddziałów przedszkolnych, żłobkowych, a także dostosowania systemu edukacji w mieście do rosnącej liczby uczniów.

6. Misja Miasta Pruszcz Gdański

Miasto Pruszcz Gdański stanowi atrakcyjne i rozwijające się miejsce do życia, prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W związku z czym misja miasta Pruszcz Gdański pochodząca ze Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018 jest w dalszym ciągu aktualna:

Miasto stosujące zasady zrównoważonego rozwoju, zapewniające swoim mieszkańcom bezpieczeństwo i radość z życia w Pruszczu Gdańskim.

7. Wizja Miasta Pruszcz Gdański w roku 2030

Pruszcz Gdański w 2030 r. będzie miastem atrakcyjnym, nowoczesnym o silnym znaczeniu ponadlokalnym, w którym istotny jest zrównoważony rozwój gospodarczy, a także zagospodarowanie przestrzeni publicznych bazujące na wartościach związanych z wysokim poziomem tożsamości lokalnej. Mieszkańcy miasta tworzą wspólnotę otwartą, zaangażowaną, aktywną i przywiązaną do tradycji i historii regionu.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

8. Strategia rozwoju Miasta Pruszcz Gdański – cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki rozwoju, działania

8.1. Cele strategiczne i operacyjne

Tabela 23. Cele strategiczne i operacyjne

Obszar interwencji	Spółeczeństwo	Gospodarka i rynek pracy	Przestrzeń i środowisko	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna		Kapitał społeczny
Planowany rezultat interwencji	Pruszcz Gdański jako atrakcyjne miasto do życia i rozwoju	Miasto Pruszcz Gdański jako miejsce atrakcyjne do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej	Miasto Pruszcz Gdański charakteryzujące się wysokim poziomem atrakcyjności gospodarczej i osiedleńczej na mapie województwa pomorskiego	Efektywne i inteligentne miasto		Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego efektywnie uczestniczący w procesie rozwoju miasta
Cele strategiczne	Zwiększenie jakości usług społecznych świadczonych na terenie miasta	Uefektywnienie rozwoju gospodarczego miasta	Intensyfikacja procesów mających na celu wzmocnienie znaczenia na mapie województwa pomorskiego	Poprawa efektywności systemu transportowego w Pruszczu Gdańskim	Rozwój infrastruktury technicznej w Pruszczu Gdańskim	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Cele operacyjne	Zwiększenie efektywności rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta	Wzmacnianie warunków dla rozwoju oraz akceleracja firm z sektora MŚP	Wzmocnienie działań mających na celu rozwój potencjału turystycznego miasta	Wzrost roli transportu publicznego oraz promowanie zrównoważonego transportu	Rozbudowa i modernizacja miejskich sieci kanalizacji deszczowej wraz z budową urządzeń służących retencji wód opadowych	Wzmacnianie form samorządności środowisk lokalnych
	Wspieranie działań podnoszących sprawność powstawania nowych zasobów mieszkaniowych	Rozwijanie współpracy z partnerami gospodarczymi i publicznymi	Włączenie terenów niezagospodarowanych do struktury funkcjonalnej miasta	Usprawnienie ruchu wewnętrznego i tranzytowego przez miasto	Stworzenie warunków do modernizacji i rozbudowy sieci energetycznej i gazowej	Wsparcie dialogu społecznego
	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Wzmocnienie roli miasta jako miejsca atrakcyjnego inwestycyjnie	Rewaloryzacja tzw. "miejskich zabytków" wraz z ich najbliższym otoczeniem	Usprawnienie systemu parkowania w mieście	Stworzenie warunków do modernizacji i rozbudowy efektywnych źródeł energii (w tym wsparcie rozwoju miejskiego systemu ciepłowniczego)	Rozwój tożsamości lokalnej
	Podnoszenie jakości świadczenia usług opieki zdrowotnej		Konsekwentny rozwój i modernizacja obszarów sportowo-rekreacyjnych	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego		

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

	Wsparcie efektywnego procesu edukacji		Rozwój technologii przyjaznej środowisku (np. fotowoltaika)	Rozwój systemu ścieżek rowerowych na terenie miasta		
	Podnoszenie jakości usług skierowanych do lokalnej społeczności, w tym usług kulturalnych oraz sportu i rekreacji		Likwidacja materiałów niebezpiecznych dla środowiska z terenu miasta (np. azbest)	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na terenie miasta		
	Estetyzacja miasta i rozwój terenów zieleni					
	Popieranie działań mieszkańców w opiece hospicyjnej stacjonarnej i domowej oraz prowadzenie usług geriatrycznych wspierających seniorów					

Źródło: opracowanie własne.

8.2. Priorytetowe kierunki działania samorządu

1. Społeczeństwo:

[Cel strategiczny: Zwiększenie jakości usług społecznych świadczonych na terenie miasta]

1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej

[Przykładowe zadania]:

- 1.1.1. Budowa nowej szkoły podstawowej wraz z infrastrukturą techniczną i sportową na os. Bursztynowym.
- 1.1.2. Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi przy Szkole Podstawowej nr 3.
- 1.1.3. Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi wraz z przebudową istniejącej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2.
- 1.1.4. Remonty i modernizacje w szkołach, przedszkolach i żłobkach.

1.2. Rozwój infrastruktury społecznej

[Przykładowe zadania]:

- 1.2.1. Adaptacja budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 na cele placówki terapeutyczno – opiekuńczej.
- 1.2.2. Utworzenie miejsca aktywizacji seniorów.
- 1.2.3. Działania zmierzające do zwiększenia mieszkaniowego zasobu gminy oraz zasobu mieszkaniowego towarzystwa budownictwa społecznego (TBS).

1.3. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

[Przykładowe zadania]:

- 1.3.1. Budowa obszaru rekreacyjnego z zagospodarowaniem terenu i małą architekturą przy ul. Olszewskiego.
- 1.3.2. Rozbudowa i przebudowa Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego oraz Faktorii Handlowej, w tym: utworzenie wioski wikingów z przeprawą wodną.
- 1.3.3. Realizacja Parku Miejskiego w centrum Pruszcza Gdańskiego, przy ul. Mickiewicza.
- 1.3.4. Przebudowa i modernizacja Stadionu CKiS wraz z przyległą zabudową i infrastrukturą, w tym szatniami.
- 1.3.5. Rozwój terenów zieleni, w tym urządzenie lasów rekreacyjnych.

1.4. Rozwój pozostałej infrastruktury

[Przykładowe zadania]:

- 1.4.1. Urządzenie nowego cmentarza.
- 1.4.2. Rozbudowa Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

2. Gospodarka i rynek pracy:

[Cel strategiczny: Uefektywnienie rozwoju gospodarczego miasta]

2.1. Rozwój atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej miasta

[Przykładowe zadania]:

- 2.1.1. Zadania inwestycyjne na terenie Cukrowni Pruszcz.
- 2.1.2. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych m.in. BSI III, osiedle Bursztynowe II.

3. Przestrzeń i środowisko:

[Cel strategiczny: Intensyfikacja procesów mających na celu wzmocnienie znaczenia na mapie województwa pomorskiego]

3.1. Działania pro – środowiskowe:

[Przykładowe zadania]:

- 3.1.1. Zachęcanie do likwidacji azbestu z terenu nieruchomości poprzez finansowanie demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.
- 3.1.2. Budowa instalacji fotowoltaicznych.

4. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna:

[Cele strategiczne: Poprawa efektywności systemu transportowego w Pruszczu Gdańskim⁶⁸; Rozwój infrastruktury technicznej w Pruszczu Gdańskim⁶⁹]

4.1. Rozwój infrastruktury drogowej

[Przykładowe zadania]:

- 4.1.1. Budowa ulicy Strzeleckiego z mostem nad Kanałem Raduni.
- 4.1.2. Budowa ulic, między innymi: Tczewskiej, Towarowej, Jaśminowej, Spokojnej.
- 4.1.3. Budowa układu drogowego łączącego ul. Sikorskiego z ul. Skalskiego i układem drogowym w Cieplewie do ronda w Rusocinie na drodze krajowej nr 91 – ul. Stolarska wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi.
- 4.1.4. Budowa układu drogowego wzdłuż torów PKP (ul. Polskich Kolejarzy) od projektowanego ronda w ul. Skalskiego do granicy z gminą Pruszcz Gdański (ul. Lotnicza w Cieplewie).

4.2. Modernizacja infrastruktury drogowej

[Przykładowe zadania]:

- 4.2.1. Przebudowa dróg wojewódzkich, tj.: ulicy Zastawnej, ulicy Chopina z wiaduktem nad torami kolejowymi (droga wojewódzka nr 226).
- 4.2.2. Przebudowa skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Wojska Polskiego, Grota Roweckiego.

⁶⁸ W zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej.

⁶⁹ W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej.

4.3. Rozwój infrastruktury kolejowej

[Przykładowe zadania]:

- 4.3.1. Budowa nowego toru kolejowego relacji Gdańsk – Tczew.
- 4.3.2. Przedłużenie linii kolejowej przez dzielnicę Gdańsk Południe w powiązaniu z regionalną siecią kolejową Województwa Pomorskiego.

4.4. Rozwój infrastruktury technicznej

[Przykładowe zadania]:

- 4.4.1. Budowa zbiorników retencyjnych m.in.: BSI III na Strudze Gęś, ul. Jaśminowa wraz z budową kolektora kanalizacji deszczowej.
- 4.4.2. Zachęcanie do likwidacji pieców węglowych poprzez udzielanie dotacji na instalację ekologicznych źródeł ciepła.
- 4.4.3. Budowa układów wysokosprawnej kogeneracji wraz z OZE.
- 4.4.4. Budowa, rozbudowa i modernizacja źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie miasta.
- 4.4.5. Modernizacja sieci ciepłowniczej wraz z przyłączeniami nowych budynków.
- 4.4.6. Modernizacja źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej.
- 4.4.7. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody.
- 4.4.8. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta.
- 4.4.9. Budowa nowego kolektora i modernizacja istniejącego kolektora kanalizacji sanitarnej odprowadzającego ścieki do Gdańska.
- 4.4.10. Budowa nowej przepompowni ścieków po wschodniej stronie miasta.

8.3. Analiza WiP: ważności (istotności) i prawdopodobieństwa działań strategicznych

Analiza istotności prawdopodobieństwa działań strategicznych polega na ocenie ważności poszczególnych działań jak i szans na realizację w przyjętym 10 –letnim horyzoncie czasowym (do roku 2030):

- Ważność została oceniona w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało „mało ważne”, natomiast 5 „bardzo ważne”.
- Prawdopodobieństwo zostało ocenione w skali procentowej, która odpowiadała realizacji określonych działań, gdzie 0% to zdarzenie niemożliwe do realizacji, a 100% zdarzenie pewne.

Analizie WiP poddane zostały priorytetowe kierunki działania, wraz z proponowanymi zadaniami, tj.:

1. Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej:

- a) Budowa nowej szkoły podstawowej wraz z infrastrukturą techniczną i sportową na os. Bursztynowym.
- b) Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi przy Szkole Podstawowej nr 3.
- c) Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi wraz z przebudową istniejącej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2.
- d) Remonty i modernizacje w szkołach, przedszkolach i żłobkach.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

2. Rozwój infrastruktury społecznej

- a) Adaptacja budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 na cele placówki terapeutyczno – opiekuńczej.
- b) Utworzenie miejsca aktywizacji seniorów.
- c) Działania zmierzające do zwiększenia mieszkaniowego zasobu gminy oraz zasobu mieszkaniowego towarzystwa budownictwa społecznego (TBS).

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
Waga:		1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

3. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej:

- a) Budowa obszaru rekreacyjnego z zagospodarowaniem terenu i małą architekturą przy ul. Olszewskiego.
- b) Rozbudowa i przebudowa Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego oraz Faktorii Handlowej, w tym: utworzenie wioski wikingów z przeprawą wodną.
- c) Realizacja Parku Miejskiego w centrum Pruszcza Gdańskiego, przy ul. Mickiewicza.
- d) Przebudowa i modernizacja Stadionu CKiS wraz z przyległą zabudową i infrastrukturą, w tym szatniami.
- e) Rozwój terenów zieleni, w tym urządzenie lasów rekreacyjnych.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

4. Rozwój pozostałej infrastruktury

- a) Urządzenie nowego cmentarza.
- b) Rozbudowa Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

5. Rozwój atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej miasta:

- a) Zadania inwestycyjne na terenie Cukrowni Pruszcz.
- b) Uzbrojenie terenów inwestycyjnych m.in. BSI III, osiedle Bursztynowe II.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

6. Działania pro – środowiskowe:

- a) Zachęcanie do likwidacji azbestu z terenu nieruchomości poprzez finansowanie demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.
- b) Budowa instalacji fotowoltaicznych.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

7. Rozwój infrastruktury drogowej

- a) Budowa ulicy Strzeleckiego z mostem nad Kanałem Raduni.
- b) Budowa ulic między innymi: Tczewskiej, Towarowej, Jaśminowej, Spokojnej.
- c) Budowa układu drogowego łączącego ul. Sikorskiego z ul. Skalskiego i układem drogowym w Cieplewie do ronda w Rusocinie na drodze krajowej nr 91 – ul. Stolarska wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi.
- d) Budowa układu drogowego wzdłuż torów PKP (ul. Polskich Kolejarzy) od projektowanego ronda w ul. Skalskiego do granicy z gminą Pruszcz Gdański (ul. Lotnicza w Cieplewie).

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

8. Modernizacja infrastruktury drogowej

- a) Przebudowa dróg wojewódzkich, tj.: ulicy Zastawnej, ulicy Chopina z wiaduktem nad torami kolejowymi (droga wojewódzka nr 226).
- b) Przebudowa skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Wojska Polskiego, Grota Roweckiego.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

9. Rozwój infrastruktury kolejowej

- a) Budowa nowego toru kolejowego relacji Gdańsk – Tczew.
- b) Przedłużenie linii kolejowej przez dzielnicę Gdańsk Południe w powiązaniu z regionalną siecią kolejową Województwa Pomorskiego.

	100%					
Wysoce prawdopodobne	80%					
Średnio prawdopodobne	60%					
	40%					
Mało prawdopodobne	20%					
	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

10. Rozwój infrastruktury technicznej

- a) Budowa zbiorników retencyjnych m.in.: BSI III na Strudze Gęś, ul. Jaśminowa wraz z budową kolektora kanalizacji deszczowej.
- b) Zachęcanie do likwidacji pieców węglowych poprzez udzielanie dotacji na instalację ekologicznych źródeł ciepła.
- c) Budowa układów wysokosprawnej kogeneracji wraz z OZE.
- d) Budowa, rozbudowa i modernizacja źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie miasta.
- e) Modernizacja sieci ciepłowniczej wraz z przyłączeniami nowych budynków.
- f) Modernizacja źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej.
- g) Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody.
- h) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta.
- i) Budowa nowego kolektora i modernizacja istniejącego kolektora kanalizacji sanitarnej odprowadzającego ścieki do Gdańska.
- j) Budowa nowej przepompowni ścieków po wschodniej stronie miasta.

	100%					
Wysoco prawdopodobne	80%					
	60%					
Średnio prawdopodobne	40%					
	20%					
Mało prawdopodobne	0%					
	Waga:	1	2	3	4	5

9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

9.1. Założenia

Ujęcie przestrzenne interwencji planowanych w sferze gospodarczej lub społecznej ma priorytetowe znaczenie dla rozwoju. Przestrzeń stanowi kluczowy zasób. To w niej przebiegają lub na nią oddziałują wszystkie procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze. Z jednej strony stanowi więc uwarunkowanie rozwoju, z drugiej zaś podlega licznym zmianom, które wynikają z prowadzonych działań. Obserwujemy sprzężenie zwrotne – nasze oddziaływanie na przestrzeń, kształtowanie jej w sposób planowy lub mimowolny, wpływa na warunki życia i gospodarowania i warunkuje życie przyszłych pokoleń. Kumulacja wszystkich trendów i procesów zostawia konkretny ślad w przestrzeni. Człowiek, niezależnie od miejsca zamieszkania, właśnie na danym terytorium doświadcza występujących tam procesów. Przestają mieć one wtedy abstrakcyjny charakter (jak zmiany klimatu), a zaczynają bezpośrednio oddziaływać na jego życie (jak brak drogi). Na poszczególnych terytoriach, jak w soczewce, kumulują się skutki tych procesów. Konsekwencją niewłaściwie zaprogramowanych i realizowanych działań rozwojowych mogą być różnego rodzaju konflikty przestrzenne, których wyeliminowanie może okazać się trudniejsze w momencie, kiedy już zaistnieją. Dlatego tak istotne jest zwrócenie uwagi na aspekty przestrzenne przy przygotowywaniu, zarówno dokumentów strategicznych, jak i wdrożeniowych. Przestrzeń powinna być traktowana nie tylko jako oczywiste uwarunkowanie dla rozwoju sfery społecznej i gospodarczej, ale jako kluczowa wartość publiczna. Jest ona podstawą do formułowania celów rozwojowych z uwzględnieniem interesu publicznego, w tym ładu przestrzennego.

Model funkcjonalno-przestrzenny wiąże zagadnienia społeczno-gospodarcze z przestrzennymi. Ma stać się obowiązkowym elementem strategii rozwoju przygotowywanych na poszczególnych poziomach zarządzania. Podstawą prawną dla modelu jest nowelizowana⁷⁰ ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Model oznacza, że w sposób świadomy i w jednym procesie programowane i kształtowane są relacje między celami długookresowymi (interes publiczny wobec przestrzeni i środowiska) i celami średniookresowymi (korzyści gospodarcze i społeczne). Model zakłada skonfrontowanie tych relacji tzn. na ile w praktyce procesy średniookresowe przyczyniają się do realizacji celów długookresowych i odwrotnie – czy cele długookresowe stanowią ramę dla średniookresowych interwencji administracji publicznej.

Punkt odniesienia dla modelu stanowią zidentyfikowane długookresowe wyzwania rozwojowe, m.in.: zmiany demograficzne (w tym zdrowie publiczne), wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne oraz postęp technologiczny. Ważnym zagadnieniem do analizy w pracach nad modelem są **uwarunkowania europejskie.** W kontekście rozwoju przestrzennego należy zwrócić uwagę na prace nad aktualizacją Agendy Terytorialnej (*A Future for all places*)⁷¹, która kładzie akcent m.in. na: regiony stołeczne, obszary metropolitalne, małe i średnie miasta, obszary wiejskie, wewnętrzne peryferia, obszary depopulacji, obszary transformacji gospodarczej. Agenda podkreśla, że długookresowe wyzwania rozwojowe wymagają ukierunkowanych terytorialnie działań realizowanych w taki sposób, by ich negatywne oddziaływanie przestrzenne i środowiskowe było jak najmniejsze. Europejskim

⁷⁰ Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

⁷¹ <https://www.territorialagenda.eu/home.html>

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

działaniem na rzecz łagodzenia negatywnych efektów działalności gospodarczej na środowisko naturalne jest *The European Green Deal Investment Plan*⁷² czy *The Just Transition Mechanism*⁷³.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej prezentuje pożądane kierunki rozwoju przestrzennego określonego terytorium/obszaru w danym horyzoncie czasowym. Przedstawia on zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów.

Model funkcjonalno-przestrzenny w strategii rozwoju gminy służy określeniu kluczowych dla rozwoju JST obszarów, zdefiniowaniu ich funkcji i zależności między obszarami o różnych funkcjach. Na tym poziomie zarządzania ważne i możliwe staje się precyzyjne lokalizowanie różnych funkcji przestrzeni odpowiadające celom strategii rozwoju. Komponent przestrzenny wskazuje, gdzie dokładnie funkcje mogą być realizowane. Istotne jest przy tym zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy poszczególnymi funkcjami, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami.

⁷² <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vl5bgabajmzx>

⁷³ https://ec.europa.eu/info/news/launching-just-transition-mechanism-green-transition-based-solidarity-and-fairness-2020-jan-15_en

9.2. Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta Pruszcz Gdański

9.2.1. Zmiany w przestrzeni wynikające z celów rozwoju miasta do roku 2030

Zmiany w przestrzeni miasta wynikające z celów strategii rozwoju miasta związane są przede wszystkim z zagospodarowaniem wolnych, nieużytkowanych przestrzeni i przekształceniem ich w miejsca spędzania wolnego czasu. Zmiany te dotyczą projektów:

1. Budowa obszaru rekreacyjnego z zagospodarowaniem terenu i małą architekturą przy ul. Olszewskiego.
2. Budowa nowej szkoły podstawowej wraz z infrastrukturą techniczną i sportową na os. Bursztynowym.
3. Urządzenie nowego cmentarza.
4. Inwestycje na terenie Cukrowni Pruszcz.
5. Budowa zbiorników retencyjnych m.in.: BSI III na Strudze Gęś, ul. Jaśminowa wraz z budową kolektora kanalizacji deszczowej.
6. Rozwój terenów zieleni, w tym urządzenie lasów rekreacyjnych.

Dodatkowo zaplanowane zmiany uwzględniają powstanie nowych dróg i przejazdów, tj.:

1. Budowa ulicy Strzeleckiego z mostem nad Kanałem Raduni.
2. Budowa ulic między innymi: Tczewskiej, Towarowej, Jaśminowej, Spokojnej.
3. Budowa nowego toru kolejowego relacji Gdańsk – Tczew.
4. Przedłużenie linii kolejowej przez dzielnicę Gdańsk Południe w powiązaniu z regionalną siecią kolejową Województwa Pomorskiego.
5. Przebudowa skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Wojska Polskiego, Grota Roweckiego.
6. Budowa układu drogowego łączącego ul. Sikorskiego z ul. Skalskiego i układem drogowym w Ciepłowie do ronda w Rusocinie na drodze krajowej nr 91 – ul. Stolarska wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi.
7. Budowa układu drogowego wzdłuż torów PKP (ul. Polskich Kolejarzy) od projektowanego ronda w ul. Skalskiego do granicy z gminą Pruszcz Gdański (ul. Lotnicza w Ciepłowie).

Z kolei w ramach m.in. projektów rewitalizacyjnych zmianie ulegnie funkcja budynków (na miejsca użyteczności publicznej), w ramach projektów:

1. Adaptacja budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 na cele placówki terapeutyczno – opiekuńczej.
2. Utworzenie miejsca aktywizacji seniorów.
3. Rozbudowa i przebudowa Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego oraz Faktorii Handlowej, w tym: utworzenie wioski wikingów z przeprawą wodną.

9.2.2. Elementy sieci osadniczej

W ramach analizy potrzeb mieszkańców miasta Pruszcz Gdański zaplanowano nowe inwestycje związane z rozwojem mieszkalnictwa oraz wzrostem liczby mieszkańców miasta, tj.:

1. Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi przy Szkole Podstawowej nr 3.
2. Budowa sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi wraz z przebudową istniejącej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2.
3. Budowa nowej szkoły podstawowej wraz z infrastrukturą techniczną i sportową na os. Bursztynowym.
4. Remonty i modernizacje w szkołach, przedszkolach i żłobkach.
5. Utworzenie miejsca aktywizacji seniorów.
6. Urządzenie nowego cmentarza.
7. Budowa układów wysokosprawnej kogeneracji wraz z OZE.
8. Budowa, rozbudowa i modernizacja źródeł ciepła zlokalizowanych na terenie miasta.
9. Modernizacja sieci ciepłowniczej wraz z przyłączeniami nowych budynków.
10. Modernizacja źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej.
11. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody.
12. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta.
13. Budowa nowego kolektora i modernizacja istniejącego kolektora kanalizacji sanitarnej odprowadzającego ścieki do Gdańska.
14. Budowa nowej przepompowni ścieków po wschodniej stronie miasta.
15. Rozbudowa Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

9.2.3. Obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju gminy

W ramach realizacji celów zaplanowanych w Strategii rozwoju miasta nie przewidziano zmiany charakterystyki obszarów o kluczowych funkcjach dla rozwoju gminy.

9.2.4. Lokalne powiązania infrastrukturalne

W Strategii rozwoju miasta zaplanowano integrację systemu transportowego w mieście poprzez, takie projekty jak:

1. Budowa ulicy Strzeleckiego z mostem nad Kanałem Raduni.
2. Przebudowa dróg wojewódzkich, tj.: ulicy Zastawnej, ulicy Chopina z wiaduktem nad torami kolejowymi (droga wojewódzka nr 226).
3. Budowa ulic między innymi: Tczewskiej, Towarowej, Jaśminowej, Spokojnej.
4. Budowa układu drogowego łączącego ul. Sikorskiego z ul. Skalskiego i układem drogowym w Cieplewie do ronda w Rusocinie na drodze krajowej nr 91 – ul. Stolarska wraz z wiaduktem nad torami kolejowymi.
5. Budowa układu drogowego wzdłuż torów PKP (ul. Polskich Kolejarzy) od projektowanego ronda w ul. Skalskiego do granicy z gminą Pruszcz Gdański (ul. Lotnicza w Cieplewie).
6. Przebudowa skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Wojska Polskiego, Grota Roweckiego.
7. Budowa nowego toru kolejowego relacji Gdańsk – Tczew.

8. Przedłużenie linii kolejowej przez dzielnicę Gdańsk Południe w powiązaniu z regionalną siecią kolejową Województwa Pomorskiego.

9.2.5. Zielona infrastruktura

W ramach realizacji Strategii na terenie miasta powstanie nowa lub zostanie zmodernizowana zielona infrastruktura w postaci projektów:

1. Realizacja Parku Miejskiego w centrum Pruszcza Gdańskiego, przy ul. Mickiewicza.
2. Budowa zbiorników retencyjnych m.in.: BSI III na Strudze Gęś, ul. Jaśminowa wraz z budową kolektora kanalizacji deszczowej.
3. Budowa obszaru rekreacyjnego z zagospodarowaniem terenu i małą architekturą przy ul. Olszewskiego.
4. Rozbudowa i przebudowa Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego oraz Faktorii Handlowej, w tym: utworzenie wioski wikingów z przeprawą wodną.
5. Rozwój terenów zieleni, w tym urządzenie lasów rekreacyjnych.

10. System finansowania i wdrażania Strategii Rozwoju Miasta

10.1. Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii

Kluczowymi instytucjami i podmiotami, które powinny być zaangażowane w proces wdrażania strategii będą:

- Urząd Miasta Pruszcz Gdański.
- Władze samorządowe.
- Rada Miasta Pruszcz Gdański.
- Spółki prawa handlowego z udziałem Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.
- Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta.
- Przedsiębiorcy działający na terenie miasta.

Kluczową instytucją w procesie realizacji Strategii będzie Urząd Miasta Pruszcz Gdański, którego zadaniem będzie koordynacja całego procesu wdrażania oraz monitorowanie wyników.

10.2. Ramy finansowe i główne źródła finansowania

Strategia Rozwoju Pruszcza Gdańskiego na lata 2020-2030 realizowana będzie przy udziale różnych źródeł finansowania, przy czym istotne źródło stanowi budżet własny Miasta Pruszcz Gdański. Jednakże zidentyfikowane w niniejszej Strategii kierunki rozwoju miasta wymagają również łączenia innych źródeł finansowania.

Do źródeł finansowania Strategii należą:

- Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy miejskiej.
- Środki finansowe pochodzące z budżetu państwa.
- Środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej, w szczególności Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).
- Środki finansowe ze źródeł organizacji pozarządowych i partnerów publicznych.
- Środki finansowe partnerów prywatnych.

Inne środki zewnętrzne.

10.3. Monitorowanie i ocena realizacji Strategii

Monitorowanie i ocena realizacji strategii stanowi systematyczny proces zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych danych dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego na terenie Pruszcza Gdańskiego – zarówno w aspekcie finansowym, jak i rzeczowym.

Celem głównym monitoringu strategii jest analiza stanu zaawansowania realizacji celów strategicznych i operacyjnych, a także ocena zmian zachodzących na terenie miasta pod względem ich zgodności z wizją miasta w 2030 r.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Odpowiedzialność za realizację Strategii ponosi Burmistrz Miasta. Na jego polecenie za monitoring i ocenę realizacji Strategii odpowiada właściwa kompetencyjnie komórka organizacyjna Urzędu Miasta (Zespół Wdrażający Strategię⁷⁴).

Ocena realizacji Strategii powinna być wykonywana raz na trzy lata. Zespół Wdrażający Strategię (powołany przez Burmistrza) powinien przekazać Burmistrzowi Pruszcza Gdańskiego i Radzie Miasta raporty monitoringowe. Podobnie jak w latach ubiegłych: „W ocenie powinien się znaleźć wykaz podjętych inicjatyw świadczących o stopniu realizacji określonych celów strategicznych oraz proponowane rozwiązania lub zmiany, co do kierunków działań realizowanych w ramach Strategii lub ewentualne propozycje wprowadzenia nowych zapisów do dokumentu strategicznego. Raporty monitoringowe powinny zostać upublicznione na stronie Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim”⁷⁵.

Raporty powinny być sporządzone w okresach:

- IV kwartał 2024 r.
- IV kwartał 2027 r.
- IV kwartał 2030 r.

10.3.1. Zestaw mierników służących do monitorowania i oceny realizacji Strategii

Tabela 24 Przykładowe wskaźniki służące do monitoringu realizacji Strategii

Lp.	Wskaźnik	Oczekiwana zmiana
1.	Liczba ludności Miasta Pruszcz Gdański	Wzrost
2.	Saldo migracji	Dodatnie
3.	Zasób mieszkaniowy Pruszcza Gdańskiego	Wzrost
4.	Bezrobotni zarejestrowani	Spadek
5.	Liczba podmiotów gospodarczych	Wzrost
6.	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Wzrost
7.	Podmioty wyrejestrowane	Spadek
8.	Liczba organizacji pozarządowych	Wzrost lub brak zmiany
9.	Przystanki autobusowe na terenie Miasta Pruszcz Gdański	Wzrost
10.	Długość ścieżek rowerowych	Wzrost
11.	Urządzenia sieciowe i ich wykorzystanie w Mieście Pruszcz Gdański	Wzrost
12.	Odziały żłobkowe	Wzrost
13.	Odziały przedszkolne	Wzrost
14.	Liczba miejsc w szkołach	Wzrost
15.	Oferta kulturalna	Wzrost
16.	Oferta sportowo-rekreacyjna	Wzrost
17.	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy w Mieście Pruszcz Gdański	Spadek
18.	Dochody budżetu Miasta Pruszcz Gdański	Wzrost

Źródło: opracowanie własne.

⁷⁴ Powołany na potrzebę realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030.

⁷⁵ Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018.

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

10.4. Struktura i harmonogram wdrażania Strategii

Tabela 25 Struktura i harmonogram wdrażania Strategii

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Wypracowanie metodyki postępowania, wewnętrznych procedur, określenie zakresu zadań.	Zespół Wdrażający Strategię	I kwartał 2021 r.
2.	Realizacja celów strategicznych w wyznaczonych obszarach rozwojowych Strategii.	Podmioty odpowiedzialne za realizację celów strategicznych oraz instytucje partnerskie	okres programowania Strategii – od 2020 do 2030 roku
3.	Zbieranie informacji na temat realizowanych zadań przyjętych w Strategii.	Zespół Wdrażający Strategię	IV kw. 2024 r.
			IV kw. 2027 r.
			IV kw. 2030 r.
4.	Organizowanie co trzy lata spotkania Zespołu Wdrażającego Strategię oraz przedstawicieli podmiotów realizujących przyjęte kierunki działań.	Zespół Wdrażający Strategię, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, instytucji miasta.	IV kw. 2024 r.
			IV kw. 2027 r.
			IV kw. 2030 r.
5.	Analiza i ocena działań w celu wypracowania wniosków do dalszej realizacji.	Zespół Wdrażający Strategię, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, instytucji miasta.	IV kw. 2024 r.
			IV kw. 2027 r.
			IV kw. 2030 r.
6.	Opracowanie raportów monitoringowych dot. realizacji Strategii.	Zespół Wdrażający Strategię	IV kw. 2024 r.
			IV kw. 2027 r.
			IV kw. 2030 r.
7.	Przedstawianie Radzie Miasta w Pruszczu Gdańskim raz na trzy lata sprawozdań z realizacji Strategii (raportów monitoringowych).	Zespół Wdrażający Strategię	I kw. 2025 r.
			I kw. 2028 r.
			I kw. 2031 r.
8.	Upublicznianie raportów monitoringowych na stronie internetowej Urzędu Miasta w Pruszczu Gdańskim.	Zespół Wdrażający Strategię	I kw. 2025 r.
			I kw. 2028 r.
			I kw. 2031 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie metodyki przyjętej w latach 2011-2018.

11. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Ludność w podziale na płeć (2014-2019).....	9
Tabela 2. Przyrost naturalny w Pruszczu Gdańskim w latach 2014-2019	10
Tabela 3. Saldo migracji.....	10
Tabela 4. Mieszkańcy zasób gminy oraz mieszkania TBS.....	13
Tabela 5. Podmioty gospodarcze – wskaźniki (2014-2019).....	20
Tabela 6. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców Miasta Pruszcz Gdański (2014-2019).....	22
Tabela 7. Urządzenia sieciowe i ich wykorzystanie w Mieście Pruszcz Gdański w latach 2014-2019.....	31
Tabela 8. Wykaz żłobków w Pruszczu Gdańskim.....	36
Tabela 9. Wykaz publicznych i niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego w Pruszczu Gdańskim	37
Tabela 10. Wykaz publicznych i niepublicznych szkół i placówek w Pruszczu Gdańskim	38
Tabela 11. Średnia liczba uczniów w placówkach oświaty w Pruszczu Gdańskim – 2019 r.....	38
Tabela 12. Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy w Mieście Pruszcz Gdański w latach 2014-2018	40
Tabela 13. Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2014-2019.....	40
Tabela 14. Oferta kulturalna Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim	48
Tabela 15. Zasoby biblioteczne w Mieście Pruszcz Gdański (2014-2019)	49
Tabela 16. Działalność klubów sportowych w Mieście Pruszcz Gdański	50
Tabela 17. Główne zabytki i turystyczne atrakcje Miasta Pruszcz Gdański	52
Tabela 18. Baza noclegowa w Mieście Pruszcz Gdański.....	54
Tabela 19. Dochody budżetu Miasta Pruszcz Gdański na dzień 30 czerwca 2020 r. według działów klasyfikacji budżetowej.....	56
Tabela 20. Wydatki z budżetu Miasta Pruszcz Gdański na dzień 30 czerwca 2020 r. według działów klasyfikacji budżetowej.....	57
Tabela 21. W jakiej branży prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą?.....	70
Tabela 22. Matryca SWOT	102
Tabela 23. Cele strategiczne i operacyjne.....	109
Tabela 24. Przykładowe wskaźniki służące do monitoringu realizacji Strategii	128
Tabela 25. Struktura i harmonogram wdrażania Strategii.....	129
Wykres 1. Liczba ludności Miasta Pruszcz Gdański w latach 2014-2019	9
Wykres 2. Podział ludności ze względu na płeć [%] w 2019 r.....	9
Wykres 3. Gęstość zaludnienia w 2019 r.- ludność na 1 km ²	10
Wykres 4. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym na przestrzeni lat 2014-2019	11
Wykres 5 Prognoza ludności Pruszczu Gdańskiego do 2030 r. na tle ludności miasta do 2019 r.....	12
Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani (2014-2019)	13
Wykres 7 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] – w 2019 r.	14
Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani w podziale na płeć (2014-2019).....	14
Wykres 9. Liczba osób pracujących w podziale na płeć (2014-2018).....	15

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 10. Podział podmiotów gospodarczych wg formy własności (lata 2018 i 2019).....	17
Wykres 11. Podział działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w latach 2018 i 2019 według sekcji PKD	18
Wykres 12. Podmioty nowo zarejestrowane (2014-2019)	19
Wykres 13. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w roku 2019	19
Wykres 14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (pierwsze kwartały 2014-2020)	20
Wykres 15. Podmioty wyrejestrowane z rejestru REGON (2014-2019)	21
Wykres 16. Długość ścieżek rowerowych na terenie Miasta Pruszcz Gdański [km]	34
Wykres 17. Płeć	67
Wykres 18. Wiek.....	67
Wykres 19. Status zawodowy	68
Wykres 20. Wykształcenie	68
Wykres 21. Jak długo prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą na terenie Pruszcza Gdańskiego?.....	69
Wykres 22. Wielkość zatrudnienia	69
Wykres 23. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – przestrzeń i środowisko.....	71
Wykres 24. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – przestrzeń i środowisko, ciąg dalszy	72
Wykres 25. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - społeczeństwo.....	73
Wykres 26. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – społeczeństwo, ciąg dalszy.....	74
Wykres 27. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - gospodarka i rynek pracy	75
Wykres 28. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – gospodarka i rynek pracy, ciąg dalszy	76
Wykres 29. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - infrastruktura techniczna.....	77
Wykres 30. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – infrastruktura techniczna, ciąg dalszy	78
Wykres 31. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - infrastruktura społeczna	79
Wykres 32. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – infrastruktura społeczna, ciąg dalszy	79
Wykres 33. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - Kultura, sport, rozrywka, turystyka	80
Wykres 34. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka, ciąg dalszy	81
Wykres 35. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego - system zarządzania gminą	82
Wykres 36. W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Pruszcza Gdańskiego – system zarządzania gminą, ciąg dalszy	83
Wykres 37. Jak ocenia Pan/Pani poszczególne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?	84

Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2020-2030

Wykres 38. Jak ocenia Pan/Pani poszczególne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego? – ciąg dalszy	85
Wykres 39. W jakim obszarze, Pana/Pani zdaniem Pruszcz Gdański ma szansę zyskać przewagę nad innymi miastami z regionu?.....	86
Wykres 40. Czy Pruszcz Gdański jest według Pani/Pana dobrym miejscem do życia?.....	86
Wykres 41. Czy planuje Pan/Pani przeprowadzić się poza Pruszcz Gdański?.....	87
Wykres 42. Które grupy społeczne wymagają największego wsparcia ze strony władz miasta?..	87
Wykres 43. Proszę ocenić, w jakim stopniu podanych poniżej działań zachęcających przedsiębiorców do lokowania swojej działalności w Pruszczu Gdańskim brakuje Pana/Pani zdaniem – ciąg dalszy	88
Wykres 44. Czy istnieją inne działania zachęcające do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego, niż wymienione powyżej, których Pana/Pani zdaniem brakuje?..	89
Wykres 45. W jakim kierunku, Pana/Pani zdaniem Pruszcz Gdański powinien rozwijać się gospodarczo, by zyskać przewagę nad innymi miastami z regionu?	89
Wykres 46. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego - Przestrzeń i środowisko	90
Wykres 47. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego - Społeczeństwo	91
Wykres 48. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Gospodarka i rynek pracy	91
Wykres 49. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura techniczna	92
Wykres 50. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura społeczna.....	93
Wykres 51. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka.....	94
Wykres 52. Mocne strony Pruszcza Gdańskiego – System zarządzania gminą.....	94
Wykres 53. Jakie są, Pana/Pani zdaniem, mocne strony prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?	95
Wykres 54. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Przestrzeń i środowisko.....	96
Wykres 55. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Społeczeństwo.....	97
Wykres 56. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Gospodarka i rynek pracy.....	97
Wykres 57. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura techniczna.....	98
Wykres 58. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Infrastruktura społeczna	99
Wykres 59. Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – Kultura, sport, rozrywka, turystyka	99
Wykres 60 Słabe strony Pruszcza Gdańskiego – System zarządzania gminą	100
Wykres 61. Jakie są, Pana/Pani zdaniem, słabe strony prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Pruszcza Gdańskiego?	101

12. Załączniki

- 1. Model graficzny struktury funkcjonalno-przestrzennej**
- 2. Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji**